

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ

BRNO UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

FAKULTA PODNIKATELSKÁ

FACULTY OF BUSINESS AND MANAGEMENT

ÚSTAV FINANCÍ

INSTITUTE OF FINANCES

**KOMPARACE ZDANĚNÍ PŘÍJMŮ FYZICKÝCH OSOB V
ČESKÉ REPUBLICE A VE VELKÉ BRITÁNII**

COMPARISON OF PERSONAL INCOME TAX IN THE CZECH REPUBLIC AND GREAT BRITAIN

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

BACHELOR'S THESIS

AUTOR PRÁCE

AUTHOR

Petra Klimánková

VEDOUCÍ PRÁCE

SUPERVISOR

JUDr. Ing. Jan Kopřiva, Ph.D.

BRNO 2021

Zadání bakalářské práce

Ústav: Ústav financí
Studentka: **Petra Klimánková**
Studijní program: Ekonomika a management
Studijní obor: Účetnictví a daně
Vedoucí práce: **JUDr. Ing. Jan Kopřiva, Ph.D.**
Akademický rok: 2020/21

Ředitel ústavu Vám v souladu se zákonem č. 111/1998 Sb., o vysokých školách ve znění pozdějších předpisů a se Studijním a zkušebním řádem VUT v Brně zadává bakalářskou práci s názvem:

Komparace zdanění příjmů fyzických osob v České republice a ve Velké Británii

Charakteristika problematiky úkolu:

Úvod
Cíle práce, metody a postupy zpracování
Teoretická východiska práce
Analýza současného stavu
Vlastní návrhy řešení
Závěr
Seznam použité literatury
Přílohy

Cíle, kterých má být dosaženo:

Cílem práce je porovnat zdaňování příjmů fyzických osob v České republice a ve Velké Británii. Studentka provede srovnání i za užití modelového poplatníka a výpočtu jeho efektivní sazby daně.

Základní literární prameny:

MELVILLE, A. Taxation: Finance Act 2019. Twenty-fifth edition. New York: Pearson, 2020. ISBN 978-1-292-29319-6.

ŠIROKÝ, J. Daně v Evropské unii: daňové systémy všech 28 členských států EU, legislativní základy daňové harmonizace včetně judikátů SDEU, společný konsolidovaný základ daně (CCCTB), akční plán BEPS, zdanění finančního sektoru. 7. aktualiz. a přeprac. vyd. Praha: Leges, 2018. ISBN 978-8-7502-274-5.

VANČUROVÁ, A., L. LÁCHOVÁ a H. ZÍDKOVÁ. Daňový systém ČR 2020. 15. aktualiz. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2020. ISBN 978-80-7598-887-4.

VYCHOPEŇ, J. Daň z příjmů 2020. 16. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2020. ISBN 978-80-7598-774-7.

Termín odevzdání bakalářské práce je stanoven časovým plánem akademického roku 2020/21

V Brně dne 28.2.2021

L. S.

doc. Ing. Mgr. Karel Brychta, Ph.D.
ředitel

doc. Ing. Vojtěch Bartoš, Ph.D.
děkan

Abstrakt

Bakalářská práce se zabývá zdaněním příjmů fyzických osob v České republice a Velké Británii. Cílem práce je srovnání a vyhodnocení daňového zatížení českých a britských daňových rezidentů. V teoretické části práce jsou vysvětleny základní pojmy daňové problematiky, na jejichž základě jsou formulovány principy daně z příjmů fyzických osob. Analytická část je zaměřena na srovnání daňových systémů a míry zdanění práce. Komparace je provedena prostřednictvím příkladů výpočtu daňové povinnosti modelových poplatníků, kteří jsou stanoveni jako reprezentanti dané příjmové skupiny. Příklady jsou vyhodnoceny prostřednictvím efektivních daňových sazeb a procentuálního rozložení příjmů. Výstupem poslední části jsou návrhy možností daňové optimalizace a legislativních změn. Závěr práce rovněž zhodnocuje dopady novely daňových zákonů na fyzické osoby v České republice.

Klíčová slova

daň z příjmů fyzických osob, Česká republika, Velká Británie, komparace, daňový systém, sociální pojištění

Abstract

The bachelor's thesis deals with the personal income taxation in the Czech Republic and in the United Kingdom. The aim of the thesis is to compare and evaluate the tax burden of Czech and British tax residents. The theoretical part formulates the principles of personal income tax based on a description of the basic concepts of taxation. The practical part is focused on the comparison of tax systems and labor taxation rates. The comparison is made using model calculations of taxpayers' tax liabilities who represent the particular income group. The calculation results are evaluated by applying effective tax rates and the percentage decomposition of incomes. The last part proposes tax optimization methods and possible legislative changes. The conclusion of the thesis assesses the impacts of amendment to tax laws on individuals in the Czech Republic.

Keywords

personal income tax, Czech Republic, Great Britain, comparison, tax system, social insurance

Bibliografická citace

KLIMÁNKOVÁ, Petra. *Komparace zdanění příjmů fyzických osob v České republice a ve Velké Británii* [online]. Brno, 2021 [cit. 2021-04-01]. Dostupné z: <https://www.vutbr.cz/studenti/zav-prace/detail/135184>. Bakalářská práce. Vysoké učení technické v Brně, Fakulta podnikatelská, Ústav financí. Vedoucí práce Jan Kopřiva.

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že předložená diplomová práce je původní a zpracovala jsem ji samostatně. Prohlašuji, že citace použitých pramenů je úplná, že jsem ve své práci neporušila autorská práva (ve smyslu Zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském a o právech souvisejících s právem autorským).

V Brně dne 16. května 2021

.....
podpis autora

Poděkování

Mé poděkování patří vedoucímu práce JUDr. Ing. Janu Kopřivovi, Ph.D. za odborný dohled a podnětné cenné rady, které mi pomohly tuto práci zkompletovat. Poděkování patří rovněž mé rodině a partnerovi, kteří mi byli oporou po celou dobu mého studia.

OBSAH

ÚVOD.....	11
CÍLE PRÁCE, METODY A POSTUPY ZPRACOVÁNÍ	13
1 TEORETICKÁ VÝCHODISKA PRÁCE	14
1.1 STRUČNÁ CHARAKTERISTIKA SROVNÁVANÝCH ZEMÍ.....	14
1.1.1 Česká republika.....	14
1.1.2 Velká Británie	15
1.2 ÚVOD DO PROBLEMATIKY DANÍ.....	15
1.2.1 Daň.....	15
1.2.2 Vlastnosti daně.....	16
1.2.3 Funkce daně	16
1.2.4 Konstrukční prvky daně.....	17
1.2.5 Daňový systém.....	21
1.2.6 Daňová kvóta	22
1.3 KLASIFIKACE DANÍ.....	22
1.3.1 Daně přímé.....	23
1.3.2 Daně nepřímé.....	23
1.3.3 Daňový mix – poměr přímých a nepřímých daní	23
1.3.4 Ostatní způsoby klasifikace daní	24
1.4 DAŇOVÝ SYSTÉM ČESKÉ REPUBLIKY	26
1.4.1 Daňová kvóta	26
1.4.2 Daňový mix v České republice.....	27
1.4.3 Přehled daní v České republice.....	28
1.4.4 Přímé daně	29
1.4.5 Nepřímé daně.....	30
1.4.6 Ostatní daňové příjmy.....	31
1.5 DAŇ Z PŘÍJMŮ FYZICKÝCH OSOB V ČESKÉ REPUBLICE	33
1.5.1 Poplatníci daně.....	33
1.5.2 Plátcí daně.....	35
1.5.3 Předmět daně.....	35

1.5.4	Osvobození od daně.....	36
1.5.5	Základ daně.....	37
1.5.6	Metodika stanovení základu daně.....	44
1.5.7	Úprava základu daně.....	44
1.5.8	Sazba daně	46
1.5.9	Slevy na dani a daňové zvýhodnění.....	47
1.5.10	Výpočet daně	48
1.5.11	Zálohy na daň.....	49
1.5.12	Daňové přiznání.....	49
1.6	DAŇOVÝ SYSTÉM VELKÉ BRITÁNIE.....	50
1.6.1	Daňová kvóta	50
1.6.2	Daňový mix.....	51
1.6.3	Přehled daní ve Velké Británii.....	52
1.6.4	Přímé daně	54
1.6.5	Nepřímé daně.....	55
1.7	DAŇ Z PŘÍJMŮ FYZICKÝCH OSOB VE VELKÉ BRITÁNII	56
1.7.1	Poplatníci daně.....	56
1.7.2	Předmět daně.....	57
1.7.3	Osvobození od daně.....	60
1.7.4	Základ daně.....	61
1.7.5	Úprava základu daně.....	61
1.7.6	Sazby daně	63
1.7.7	Slevy na dani.....	63
1.7.8	Výpočet daně	63
1.7.9	Daňové přiznání.....	64
1.7.10	Zálohy na daň a systém PAYE	65
1.7.11	Daňové úniky a snižování daňové povinnosti	66
2	ANALÝZA SOUČASNÉHO STAVU	67
2.1	KOMPARACE.....	67
2.1.1	Vybrané makroekonomické ukazatele.....	68
2.1.2	Vlastní srovnání	73
2.2	ALGORITMUS VÝPOČTU DAŇOVÉ POVINNOSTI	79

2.2.1	Algoritmus v České republice.....	80
2.2.2	Algoritmus ve Velké Británii.....	81
2.2.3	Rozdíly ve výpočtu daňové povinnosti.....	83
2.3	VÝPOČET DAŇOVÉ POVINNOSTI V ČESKÉ REPUBLICE	83
2.3.1	Zadání pro poplatníka s minimální mzdou	84
2.3.2	Zadání pro poplatníka s průměrnou mzdou	86
2.3.3	Zadání pro poplatníka s nadstandardní mzdou	89
2.4	VÝPOČET DAŇOVÉ POVINNOSTI VE VELKÉ BRITÁNII	93
2.4.1	Zadání pro poplatníka s minimální mzdou	93
2.4.2	Zadání pro poplatníka s průměrnou mzdou	96
2.4.3	Zadání pro poplatníka s nadstandardní mzdou	99
2.5	VÝSLEDNÉ SROVNÁNÍ DAŇOVÉHO ZATÍŽENÍ	104
2.5.1	Komparace rozložení ročních hrubých příjmů	105
2.5.2	Komparace efektivního zdanění	110
2.5.3	Komparace daňového zatížení příjmů ze závislé činnosti	111
3	DOPORUČENÍ A VLASTNÍ NÁVRHY ŘEŠENÍ.....	113
3.1	MOŽNOSTI DAŇOVÉ OPTIMALIZACE.....	113
3.1.1	Skutečné a paušální výdaje	114
3.1.2	Položky snižující základ daně.....	114
3.1.3	Odpočty přímo ovlivňující výši daně.....	116
3.2	NÁVRHY NA ZMĚNY PRÁVNÍCH ÚPRAV	117
3.2.1	Digitalizace správy daní.....	119
3.2.2	Změny ve zdaňování fyzických osob v České republice.....	121
4	ZÁVĚR	122
	SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ.....	125
	SEZNAM GRAFŮ	136
	SEZNAM OBRÁZKŮ	137
	SEZNAM TABULEK.....	138
	SEZNAM PŘÍLOH.....	141

ÚVOD

Daně můžeme najít všude kolem nás, provází nás celým životem a každý z nás je hradí prakticky nepřetržitě. Porozumění a zabývání se problematikou daní je tedy nadmíru důležité. Vzhledem k rozsáhlosti, komplikovanosti a častých změn daňových zákonů mohou daňové otázky být pro běžného občana úskalím. Z toho důvodu bylo zvoleno téma zabývající se daní z příjmů fyzických osob, která postihuje většinu občanů, bylo by tudíž přínosné daňovou legislativu a možnosti optimalizace daně zpřehlednit. Problematika zdaňování obyvatelstva patří mezi často diskutovaná témata, a to zejména v kontextu zahraničního srovnání.

Motivem ke zpracování bakalářské práce je aktuálnost tématu. S rostoucí vlnou globalizace stoupá i pohyblivost osob a jejich přesuny ekonomických činností, ať už dočasné či dlouhodobé. Globalizaci lze brát jako příležitost potenciálního snížení daňového zatížení. Tento fenomén dnešní doby se stal v důsledku pandemie koronaviru ještě populárnějším. Je tedy vhodné mít všeobecný přehled o velikosti daňového zatížení v jiných zemích a povědomí o různých daňových systémech. Nadnárodní společnosti si zakládají na fungování jako jeden celek a standardně umožňují přesun zaměstnanců do jiné ze svých poboček. S touto skutečností souvisí zdanění práce zaměstnanců v zahraničí, z čehož plyne problematika určování daňového rezidentství. Vzniklé kolizní situace odstraňují smlouvy o zamezení dvojímu zdanění, které jako prostředek mezinárodního práva mají aplikační přednost před vnitrostátní legislativou obou zemí.

Hlavním cílem této práce je srovnání daňového zatížení různých příjmových skupin osob v České republice a Velké Británii. Ke komparaci byla zvolena Velká Británie z důvodu častého srovnávání životní úrovně či výše příjmů ze strany českých občanů. Často je poukazováno na nesrovnatelnost výše mezd, což je bezpředmětné, jelikož záleží na výši nákladů na život, jejichž zohlednění bývá často opomíjeno. Dalším důvodem je skutečnost, že Velká Británie se řadí mezi nejvyhledávanější země pro práci či studium českých emigrantů. Daňové a ekonomické dopady odchodu Velké Británie z Evropské unie ovšem pravděpodobně ovlivní i podmínky pro vstup na britský pracovní trh.

Bakalářská práce je koncipována do tří hlavních kapitol. Teoretická část se věnuje obecnému vymezení konstrukčních prvků daně, specifikaci daňových systémů a jednotlivých daní pro komplexní porozumění problematiky zdaňování v obou státech. Následuje konkretizace systémů zdanění příjmů fyzických osob včetně systémů sociálního zabezpečení v České republice a Velké Británii.

Analytická část se zabývá demonstrací daňového zatížení poplatníků prostřednictvím vybraných makroekonomických ukazatelů a modelových příkladů, na jejichž základě je provedena komparace. U modelových poplatníků jsou zvoleny extrémy příjmů za účelem zachycení jednotlivých příjmových skupin obyvatel s ohledem na existenci progresivního zdaňování ve Velké Británii. Pozornost je rovněž věnována analýze algoritmů způsobu určení daňové povinnosti a problematice daňové harmonizace přímých daní.

Poslední část práce představuje možnosti daňové optimalizace poplatníků daně z příjmů fyzických osob v obou zemích a možná doporučení týkající se změn v právních úpravách zákonů o daních z příjmů.

CÍLE PRÁCE, METODY A POSTUPY ZPRACOVÁNÍ

Hlavním cílem bakalářské práce je vyčíslení a následné porovnání daňového zatížení poplatníků daně z příjmů fyzických osob v České republice a Velké Británii. Dílčím cílem je identifikace zásadních odlišností algoritmů zdaňování příjmů fyzických osob a legislativních úprav zákonů o daních z příjmů obou srovnávaných zemí. K dosažení těchto cílů bude nápomocná komparace daňových systémů. Závěrečná část na základě modelových výpočtů sumarizuje možnosti daňové optimalizace poplatníků a navrhuje možné legislativní změny.

Pro dosažení hlavního cíle jsou vytyčeny metody a postupy zpracování, které musí být využity. V teoretické části práce je provedena literární rešerše, která je zpracována na základě české a zahraniční odborné literatury. Stěžejním zdrojem literární rešerše je aktuálně platná právní úprava týkající se zdaňování příjmů fyzických osob a rovněž jiné důvěryhodné internetové zdroje. Na základě teoretických východisek je vypracovaná praktická část práce, na jejímž základě jsou navržena možná doporučení.

Dle názvu práce lze vyvodit první stěžejní metodu, která byla využívána v teoretické i analytické části, a to metodu komparace. Prostřednictvím této metody bylo provedeno srovnání zdanění příjmů fyzických osob v České republice a Velké Británii.

Další metodou hojně využívanou v analytické části práce, která vychází z metody komparace, je metoda analogie, při které se vychází z dosažených závěrů. Tato metoda stanoví podobnost řešených případů (Lorenc, 2007). Metoda analogie byla využita při stanovení podobností daňových systému České republiky a Velké Británie.

Následující metodou je analýza a ji opačná syntéza, jenž se ovšem navzájem doplňují. Analýza slouží k rozložení zkoumaného celku do jednotlivých dílčích částí, zatímco syntéza shromažďuje poznatky v celek na základě pochopení vzájemné souvislosti (Lorenc, 2007). Obě metody jsou využity zejména při zpracování zdrojů, ze kterých je čerpáno v teoretické části práce. Na základě využití zpracovaných teoretických východisek byly tyto metody použity rovněž v analytické části při výpočtech daňových povinností modelových poplatníků. Jelikož je reálný poplatník nahrazen poplatníkem modelovým, čímž jsou vytvořeny modelové situace, je v analytické části nakonec využita metoda modelování.

1 TEORETICKÁ VÝCHODISKA PRÁCE

K pečlivému zpracování bakalářské práce, která se týká komparaci zdanění příjmů fyzických osob v České republice a ve Velké Británii, bylo zapotřebí nejdříve provést rozsáhlou literární rešerši. Provedení této rešerše přispělo k hlubšímu porozumění zvoleného tématu.

V teoretické části budou charakterizovány základní údaje srovnávaných zemí a dále definovány základní pojmy související s oblastí daňové problematiky. Následně se tato kapitola bude věnovat specifikům zdaňování v obou srovnávaných státech. Bude vymezeno rozčlenění daní v daňových systémech včetně jejich postavení v daňovém mixu. Poslední kapitoly, co se struktury týče, budou obdobně zaměřeny na daň z příjmů fyzických osob s tím rozdílem, že se jedna bude týkat zdanění v České republice a druhá ve Velké Británii.

1.1 Stručná charakteristika srovnávaných zemí

1.1.1 Česká republika

Česká republika je vnitrozemský stát, jejíž území je rozděleno na 14 vyšších samosprávných celků (krajů) a hlavním městem je Praha. Zákonodárnou moc v České republice reprezentuje parlament, který se skládá ze dvou komor – Poslanecké sněmovny (200 poslanců) a Senátu (81 senátorů). Výkonná moc náleží vládě a prezidentovi. Česká republika je členem Evropské unie (dále jen „EU“) od roku 2004 (Šíroky, 2018).

Tabulka č. 1: Základní údaje o České republice

(Zdroj: Vlastní zpracování dle: Ministerstvo Vnitra České republiky, 2021; Zeměpis24.cz, 2020)

Rozloha	78 866 km ²
Počet obyvatel k 1.1. 2021	10 283 928
Oficiální měna	koruna (CZK)

1.1.2 Velká Británie

Velká Británie se skládá z Anglie, Skotska a Walesu, společně se Severním Irskem a přilehlými ostrovy tvoří Spojené království Velké Británie a Severního Irska. Spojené království se člení na čtyři historické země a 56 hrabství. Velká Británie je konstituční monarchií s dvoukomorovým parlamentem – Dolní komora (House of Commons) a Horní komora (House of Lords). Výkonná moc náleží vládě v čele s premiérem a od roku 1952 je hlavou státu Alžběta II. K Evropským společenstvím se Spojené království připojilo v roce 1972 a po 47 letech členství EU opustilo ke dni 31. ledna 2020 (Široký, 2018; Businessinfo.cz, 2020).

Tabulka č. 2: Základní údaje o Velké Británii

(Zdroj: Vlastní zpracování dle: Macrotrends.net, 2021; Zeměpis24.cz, 2020)

Rozloha	229 850 km ²
Počet obyvatel k 1.1. 2021	68 207 116
Oficiální měna	libra (GBP)

1.2 Úvod do problematiky daní

První část bude věnována základní terminologii daňové problematiky, tzn. definici daně, jejich konstrukčních prvků, dále vymezení jejich vlastností a funkcí, které plní.

1.2.1 Daň

Na začátek je důležité si ujasnit definici daně. Pojem „daň“ není přesně vymezen v žádném účinném právním předpisu. V české legislativě lze najít pouze obecné vyjádření pojmu daň, a to zákoně č. 280/2009 Sb., daňovém řádu (dále jen „DŘ“).

Podle § 2 odst. 3 písm. a) DŘ se daní rozumí „*peněžité plnění, které zákon označuje jako daň, clo nebo poplatek*“. Tato definice se používá ovšem pouze pro účely daňového řádu.

K dovození významu se tedy dopracujeme zobecněním jednotlivých právních norem, které upravují daňové vztahy (Dvořáková et al., 2018).

Řada autorů definuje daň z nejrůznějších hledisek, které se v určitých znacích shodují:

„Daň je povinná, zákonem uložená platba, která plyne do veřejného rozpočtu. Je nenávratná, neekvivalentní a zpravidla neúčelová.“ (Vančurová et al., 2020, s. 9)

Dle Širokého (2016) je daň definována jako částka odčerpávající část nominálního důchodu ekonomickému subjektu, a to na nenávratném principu.

Kubátová (2018) vymezuje daň jako povinnou nenávratnou platbu do veřejného rozpočtu a zároveň transfer finančních prostředků do veřejného sektoru.

Jurčík (2015) popisuje daň jako zákonem stanovené peníze proudící státu od občanů bez nároku na protiplnění.

1.2.2 Vlastnosti daně

Z definic daně lze odvodit její základní vlastnosti. Daň je:

- **povinná** – poplatníci jsou povinni daň odvádět podle zákonů, které tuto povinnost ukládají;
- **vynutitelná** – platba daní je vynutitelná státní mocí;
- **nenávratná** – při platbě daní nikdy nevzniká nárok na protiplnění ze strany státu;
- **neekvivalentní** – výše odvedené daně státu nemá vliv na výši spotřeby veřejně financovaných statků;
- **neúčelová** – daně plynou do veřejných rozpočtů a účel financování, na který budou použity, není poplatníkům znám;
- obvykle **opakovaná** – vybírání daní probíhá v pravidelných intervalech či podle stanovených podmínek (Jurčík, 2015; Vančurová et al., 2020).

1.2.3 Funkce daně

Daně plní nespočet různých funkcí, z nichž vyplývá jejich úloha. Dle Vančurové et al. (2020) mezi ty nejdůležitější patří zejména fiskální, alokační, redistribuční, stimulační a stabilizační.

Nejdůležitější je funkce **fiskální**, která představuje schopnost daní naplňovat veřejné rozpočty. Veškeré daně musí tuto funkci plnit (Vančurová et al., 2020).

Funkce **alokační** se zabývá rozdělováním (alokací) vládních výdajů mezi veřejnou a soukromou spotřebu. Uplatňuje se v případech, kdy tržní efektivnost selhává nebo neodpovídá optimálnímu rozvoji z různých příčin. Alokační funkce koriguje alokaci zdrojů vložím či odejmutím prostředků z příslušných oblastí (Vančurová et al., 2020; Kubátová, 2018; Široký, 2016).

Stát prostřednictvím transferových plateb a daní ovlivňuje redistribuci důchodů, čímž plní funkci **redistribuční** (Široký, 2016). Podle Vančurové et al. (2020) jsou daně nástrojem pro zmírnění rozdílů mezi bohatšími a chudšími poplatníky tím, že přerozdělují důchody. Přerozdělování je zajištěno nejen vybíráním vyšších daní poplatníkům s vyššími příjmy, ale i poskytováním transferových plateb poplatníkům s nižšími příjmy. Při stanovení výšky příjmů pro účely zdanění se vychází ze základu daně.

Stát prostřednictvím daňových úspor či naopak vyššího zdanění stimuluje subjekty k snížení své daňové povinnosti, čímž plní funkci **stimulační**. Stimulace či podněcování se uplatňuje buď negativní anebo pozitivní. Negativní stimulací může být například vysoká míra spotřebních daní, čímž stát vyvíjí snahu o snížení spotřeby alkoholických nápojů či cigaret pro zdraví spotřebitelů. Pozitivní stimulací jsou daňové úspory, jež mohou nabývat různých variant, a to například možnost snížení základu daně o ztrátu z minulých let či snížení daní za tvorbu nových pracovních míst (Vančurová et al., 2020).

Funkce **stabilizační** představuje snahu o zmírnění výkyvů ekonomického cyklu. Vláda zajišťuje redukci výkyvů prostřednictvím změn daní nebo vládních výdajů (Široký, 2016). „*Využití stabilizační funkce daní je podmíněno rozpočtovou kázní v dobách dobrých, kdy je třeba vytvořit rezervy pro časy horší.*“ (Vančurová et al., 2020, s. 13)

1.2.4 Konstrukční prvky daně

Tato kapitola bude zaměřena na vysvětlení základních terminologií konstrukčních prvků daně. Konstrukční prvky daně rozhodují o míře, jaká bude dopadat na jednotlivé subjekty. Mezi konstrukční prvky daně patří:

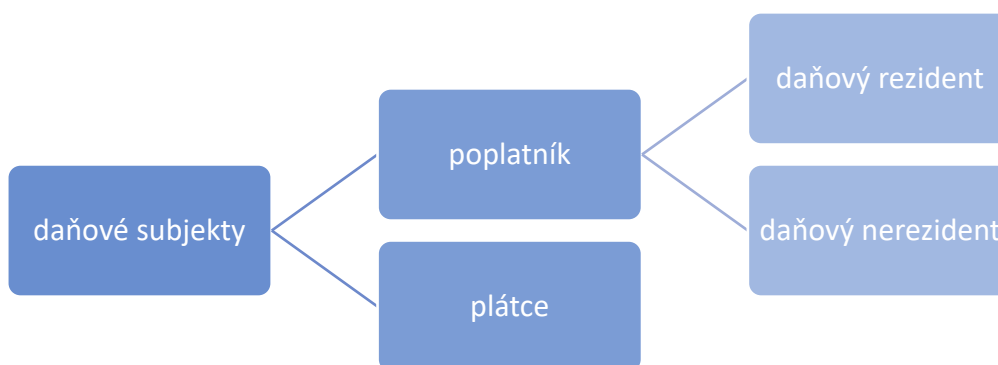
- daňový subjekt,
- předmět daně,

- osvobození od daně,
- základ daně,
- zdaňovací období,
- odpočty od základu daně,
- sazba daně,
- slevy na dani (Vančurová et al., 2020).

DAŇOVÝ SUBJEKT

Daňovými subjekty jsou osoby, jež jsou podle zákona zatíženy daňovou povinností. Rozčleňují se do dvou skupin, a to na osoby, které mají za úkol daň odvádět a rovněž osoby, jejichž předmět daně je dani podroben (Vančurová et al., 2020).

Podle § 20 odst. 1 DŘ se daňovým subjektem rozumí „osoba, kterou za daňový subjekt označuje zákon, jakož i osoba, kterou zákon označuje jako poplatníka nebo jako plátce daně.“ Členění daňových subjektů znázorňuje následující schéma.

Obrázek č. 1: Rozdělení daňových subjektů

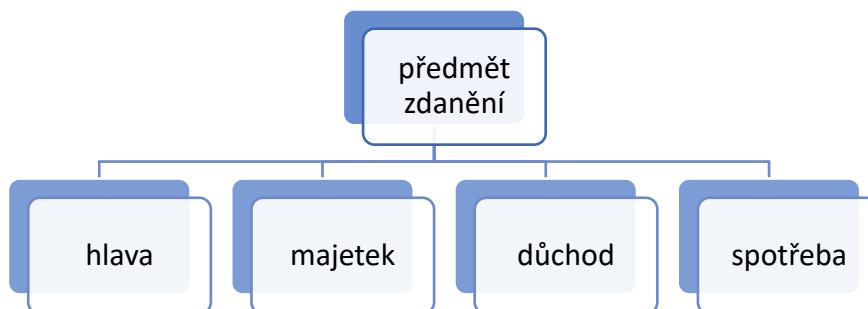
(Zdroj: Vlastní zpracování dle: § 2 zákona č. 586/1992 Sb.)

Poplatníkem je daňový subjekt, jehož příjmy, majetek nebo úkony jsou přímo podrobeny zdanění (Dvořáková et al., 2018). Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů (dále jen „ZDP“), v § 2 odst. 1 a 2 upravuje dělení poplatníků na **rezidenty** a **nerezidenty**, které bude podrobněji popsáno v následující kapitole věnující se určení daňového rezidenství u fyzických osob v České republice.

Plátce daně je daňový subjekt, jež je odpovědný odvádět správci daně daň vybíranou od poplatníků (Hrstková Dubšeková a Hanych, 2019).

PŘEDMĚT DANĚ

V obecném pojetí je předmět daně veličinou, ze které se vybírá daň. Za účelem co nejširšího pokrytí je všeobecně definován. Podle předmětu zdanění se rozlišují čtyři skupiny, což znázorňuje následující schéma:

Obrázek č. 2: Rozdělení předmětu zdanění

(Zdroj: Vlastní zpracování dle: Vančurové et al., 2020)

Co se týče daní z hlavy, předmětem zdanění je sám daňový subjekt neboli „hlava“. Tyto daně jsou historicky nejstarší a v dnešní době už se téměř nepoužívají. Není totiž možné vybrat daň například od sociálně slabých či bezmocných. V České republice může charakter této daně nabývat poplatek za odstraňování komunálního odpadu. U majetkových daní je předmětem zdanění nemovitý či movitý majetek a jsou vybírány od poplatníků. Významným předmětem u majetkových daní jsou nemovité věci, jelikož jsou viditelné a lze je tudíž jen s obtížemi zatajit. Předmětem zdanění důchodových daní je důchod či příjem fyzických a právnických osob. Daně ze spotřeby mají zákonitě značně rozmanitou konstrukci a v tom důsledku bývají příliš komplikované. Tyto daně jsou zahrnovány do ceny zboží či služeb a jsou vybírány plátcem. Daně ze spotřeby se člení na všeobecné, které zatěžují veškeré zboží a služby, a na selektivní, jenž zatěžují jen vybrané produkty (Vančurová et al., 2020).

OSVOBOZENÍ OD DANĚ

Pod osvobozením od daně se rozumí taková část předmětu daně, ze které není daň vybírána. Daňový subjekt tedy není oprávněn ani povinen tuto část zahrnout do svého základu daně. Osvobození lze uplatňovat buď neomezeně, tzn. úplně, anebo limitovaně, tzn. částečně (Vančurová et al., 2020).

ZÁKLAD DANĚ

Základ daně je upravený předmět daně dle zákonných pravidel, jenž je vyjádřen v měřitelných jednotkách, tj. v hodnotovém vyjádření (koruny) či fyzikálních jednotkách (např. m², kusy). Od způsobu, který je použit pro vyjádření základu daně, se odvíjí sazba daně, pomocí které se vypočítá daňová povinnost (Vančurová et al., 2020; Ptáčková Mísařová a Otavová, 2015).

ZDAŇOVACÍ OBDOBÍ

Podle Ptáčkové Mísařové a Otavové (2015, s. 13) je zdaňovací období „*časový interval, za který se stanovuje základ daně a výše daňové povinnosti. Je to období, za které se daň hradí.*“

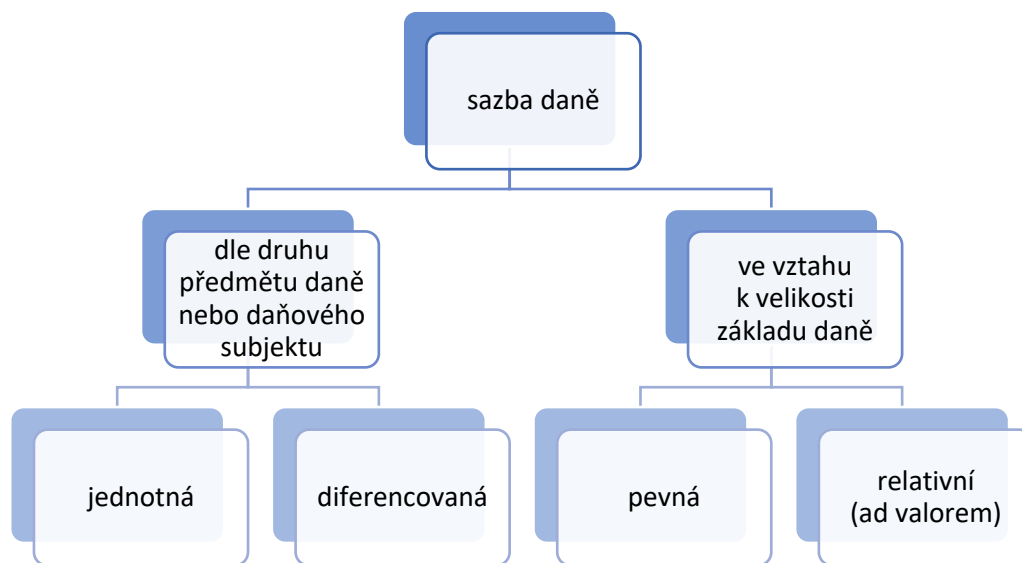
ODPOČTY OD ZÁKLADU DANĚ

Základ daně lze snížit o odpočty, jenž se člení na **standardní** a **nestandardní** (Vančurová a Zídková, 2019). Standardní odpočty jsou přesně stanoveny pevnou částkou, o kterou lze základ daně snížit. Naopak nestandardní odpočty jsou stanoveny prokazatelně vynaloženou výší, jejíž uplatnění bývá nicméně limitováno, a to jak relativně, tak absolutně. Jedná se například o úroky z úvěrů na bytovou potřebu či bezúplatná plnění (Vančurová et al., 2020).

SAZBA DANĚ

„*Sazba daně je algoritmus, podle kterého se ze základu daně stanoví daňová povinnost.*“ (Ptáčková Mísařová a Otavová, 2015, s. 13). Podle Vančurové et al. (2020) se sazby daně člení v závislosti na tom, zda se sazba stanoví ve vztahu k velikosti základu daně či podle druhu předmětu daně a daňového subjektu. V prvním případě se dále člení na sazby **pevné** (absolutní), které jsou vztaženy k fyzikální jednotce základu daně a **relativní** (ad valorem), jenž se vyjadřují peněžně jako procentní podíl. V případě druhém se rozlišují sazby daně na jednotné, které jsou totožné pro všechny druhy předmětu daně, a **diferencované**, jenž se liší dle typu předmětu daně. Jednotná sazba daně je aplikována například u daně z nabytí nemovitých věcí a daně z příjmů fyzických osob.

Diferencovaná sazba daně je typická pro daň z přidané hodnoty (dále jen „DPH“) a daň z příjmů právnických osob (Vančurová et al., 2020; Ptáčková Mísařová a Otavová, 2015).

Obrázek č. 3: Druhy sazeb daně

(Zdroj: Vlastní zpracování dle: Vančurové et al., 2020)

SLEVY NA DANI

Slevy na dani jsou formou úlev, jež umožňují poplatníkům snížit svou daňovou povinnost. Mohou být uplatněny všemi poplatníky anebo pouze cílenými skupinami poplatníků v závislosti na typu úlevy (Kubátová, 2018; Široký, 2008). Slevy na dani se člení obdobně jako odpočty daně na standardní, nestandardní, relativní a absolutní (Vančurová et al., 2020).

1.2.5 Daňový systém

Pod daňovým systémem si můžeme představit souhrn několika menších daní navzájem provázaných, jenž dohromady tvoří soustavu daní vybíraných v daném státě. Provázanost lze znázornit tím, že změnou v konstrukci jedné daně dosáhneme změny výnosu daně jiné (Vančurová et al., 2020). Daňový systém zahrnuje daňovou soustavu, systém organizací zabezpečujících správu daní ale i systém nástrojů, metod a pracovních postupů uplatňovaných ve vztahu k daňovým subjektům. Uspořádání daňové soustavy je ovlivněno velikostí státu a způsobem výběru daní (Široký, 2008).

1.2.6 Daňová kvóta

Daňová kvóta představuje základní parametr charakterizující daňový systém (Vančurová et al., 2020). Jedná se o nejznámější a nejpoužívanější ukazatel, jenž slouží k srovnání daňového zatížení poplatníků mezi jednotlivými státy (Široký, 2018). Daňová kvóta dle Vančurové et al. (2020), s. 50 „vypovídá o tom, jak velký díl vytvořeného produktu se přerozděluje přes veřejné rozpočty.“ Její různorodosti odpovídá rovněž struktura neboli daňový mix, kterému se budu podrobněji věnovat v kapitole 1.4.1 (Kubátová, 2018). Dle Širokého (2016) daňový mix v příslušné zemi představuje ukazatel dílčí daňové kvóty, který vychází z klasifikace daní dle metodiky Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj, tj. Organisation for Economic Co-operation and Development (dále jen „OECD“). Pro výpočet souhrnné daňové kvóty se v čitateli použijí daňové příjmy veřejných rozpočtů a ve jmenovateli hrubý domácí produkt (dále jen „HDP“) v běžných cenách. Ovšem pro výpočet dílčí daňové kvóty se v čitateli použije jen příslušná daňová skupina dle klasifikace OECD (Široký, 2018).

Daňová kvóta se člení z různých hledisek souvisejících s různými definicemi daně. Tím nejčastějším je členění na daňovou kvótu složenou a jednoduchou. Jednoduchá zahrnuje příjmy obsahující pouze daně v právním slova smyslu na rozdíl od složené, jenž zahrnuje navíc i příjmy z povinného pojistného na sociální zabezpečení, zdravotní pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti. Složená daňová kvóta má tedy vyšší vypovídací schopnost (Vančurová et al., 2020; Jurčík, 2015).

Dle Kubátové (2018) může být ukazatel daňové kvóty zavádějící z několika důvodů a to například z důvodu, že odhad HDP je ovlivněn působením šedé ekonomiky.

1.3 Klasifikace daní

Daně obecně lze klasifikovat podle několika různých hledisek, tím nejzákladnějším je členění podle vazby na důchod poplatníka na:

- a) daně přímé,
- b) daně nepřímé (Kubátová, 2018).

1.3.1 Daně přímé

Daně přímé jsou adresné, poněvadž jejich výše je placena na úkor poplatníků, kterým jsou vyměřovány na základě jejich důchodu či majetku. Zohledňují tedy majetkovou a důchodovou situaci poplatníků. Poplatníci se nemohou těmto daním nijak vyhnout ani přenést na jiný ekonomický subjekt. Přímé daně se typicky dále člení na daně důchodové a majetkové (Široký, 2008; Kubátová 2018).

1.3.2 Daně nepřímé

Daně nepřímé se vybírají od poplatníků nepřímo prostřednictvím přirážky k ceně zboží, jenž následně plátci odvádějí finančnímu úřadu (Jurčík, 2015). Figurují zde tedy na rozdíl od přímých daní dva subjekty, tj. plátce a poplatník, čímž se nepřímé daně přenáší na další subjekt. Mezi nepřímé daně se řadí daně ze spotřeby, z přidané hodnoty a cla (Kubátová, 2018).

1.3.3 Daňový mix – poměr přímých a nepřímých daní

Daňový mix neboli daňová struktura je jednou z nejdůležitějších charakteristik daňového systému. Můžeme si pod ním představit poměr přímých a nepřímých daní, jenž vychází z klasifikace daní dle metodiky OECD, kterou si popíšeme v následující kapitole (Široký, 2016). Daňový mix vyjadřuje podíl výnosu jednotlivých druhů daní na celkovém daňovém výnosu dané země, jehož hlavními zdroji jsou většinou dva až tři daňové příjmy a ostatní mají spíše doplňkový charakter (Kubátová, 2018). Prostřednictvím daňového mixu můžeme tedy názorně vidět, jaké daně určitý stát vybírá přednostně a které naopak využívá okrajově (Vančurová et al., 2020).

Nejvyšší daňové příjmy jsou dány zejména tradicí a daňovou politikou státu. Vysoké přímé důchodové daně jsou vybírány zejména ve vyspělých zemích s dobrou daňovou morálkou, kam patří například Velká Británie, Dánsko a další severské země. Nepřímé daně ze spotřeby bývají vyšší v zemích s nízkými důchody nebo špatnou platební daňovou morálkou, kde můžeme zařadit například Maďarsko, Portugalsko a další země. Na nepřímé zdanění spoléhají, jelikož nejsou tolik „vidět“ (Kubátová, 2018).

1.3.4 Ostatní způsoby klasifikace daní

Kromě základní klasifikace dle vazby na důchod poplatníků existují i další praktická členění:

- podle **objektu**, na který jsou daně vázány, se rozlišují daně z: důchodu, spotřeby, majetku, obratu, hlavy a z finančních transakcí (Široký, 2016).
- podle **charakteru veličiny**, ze které se daň odvádí, se daně člení na kapitálové a běžné (Kubátová, 2018).
- podle **adresnosti** se daně rozlišují na osobní a in rem (tzn. „na věc“). Daně osobní, na rozdíl od daní in rem, zohledňují platební schopnost poplatníků, tudíž k nim mají vztah a jsou adresné. Jako příklad osobních daní můžeme uvést daň z příjmů fyzických osob. Typickým příkladem daně in rem může být DPH (Kubátová, 2018).
- podle **druhu sazby** neboli použité jednotky, kterou je základ daně měřen se člení na daně bez vztahu k velikosti základu daně, specifické a hodnotové neboli „ad valorem“ (Vančurová et al., 2020). Tato klasifikace byla podrobněji probrána v předchozí kapitole konstrukčních prvků daně.
- podle **daňového určení**, kam daně plynou, jsou daně rozčleněny na státní (federální), municipální, svěřené a vyšších územněsprávních celků (Kubátová, 2018).
- podle negativního **dopadu na tržní mechanismus** se daně rozlišují dle Širokého (2016) na daně distorzní a nedistorzní.
- klasifikace **institucionální** slouží k srovnávání příjmů plynoucích do veřejných rozpočtů mezi jednotlivými státy. Statistické srovnávání je prováděno především mezinárodními či národními institucemi. Mezi nejvýznamnější se řadí klasifikace daní Mezinárodního měnového fondu, Eurostatu a OECD, které se budu podrobně věnovat v následující podkapitole (Kubátová, 2018).

KLASIFIKACE DANÍ DLE METODIKY OECD

OECD je mezinárodní organizace, jenž se zabývá především koordinací daňové oblasti a ekonomické či sociálně-politické spolupráce členských zemí. Soustřeďuje se na ekonomický rozvoj, stabilizaci a rozvoj mezinárodních finančních trhů a provádí analýzy v oblasti zdanění a jejich komparaci (Finanční správa, 2005).

Metodika OECD se používá zejména pro porovnání daňových systémů různých zemí. Pro této účel se za daně považují veškeré odvody daňového charakteru tudíž i povinné příspěvky na sociální zabezpečení. OECD rozčleňuje daně do šesti hlavních skupin a dílčích podskupin dle kódového označení (Široký, 2018; Kubátová, 2018). Zjednodušenou klasifikaci dle OECD znázorňuje následující tabulka.

Tabulka č. 3: Klasifikace daní dle metodiky OECD

(Zdroj: Vlastní zpracování dle: Široký, 2018, s. 39–40)

Kód skupiny	Název skupiny či podskupiny
1000	Daně z důchodů, zisků a kapitálových výnosů
1100	Daně z důchodů, zisků a kapitálových výnosů od jednotlivců
1200	Daně z příjmů, zisků a kapitálových výnosů od společností
1300	Položky, které nelze jednoznačně zařadit mezi 1100 a 1200
2000	Příspěvky na sociální zabezpečení
2100	Zaměstnanci
2200	Zaměstnavatelé
2300	Samostatně výdělečná osoba nebo nezaměstnaná
2400	Nezařaditelné do skupin 2100, 2200 a 2300
3000	Daně z mezd a pracovních sil
4000	Daně majetkové
4100	Pravidelné daně z nemovitého majetku
4200	Pravidelné daně z čistého jmění
4300	Daně z nemovitosti, dědické a darovací
4400	Daně z finančních a kapitálových transakcí
4500	Ostatní nepravidelné daně z majetku
4600	Ostatní pravidelné daně z majetku
5000	Daně ze zboží a služeb
5100	Daně z výroby, prodeje, převodu, leasingu, dodávek zboží a úpravy zboží
5200	Daně ze speciálních zboží a služeb
5300	Nezařaditelné do skupin 5100 a 5200
6000	Ostatní daně
6100	Placené výhradně podniky
6200	Placené jinými subjekty než podniky nebo neidentifikovatelné

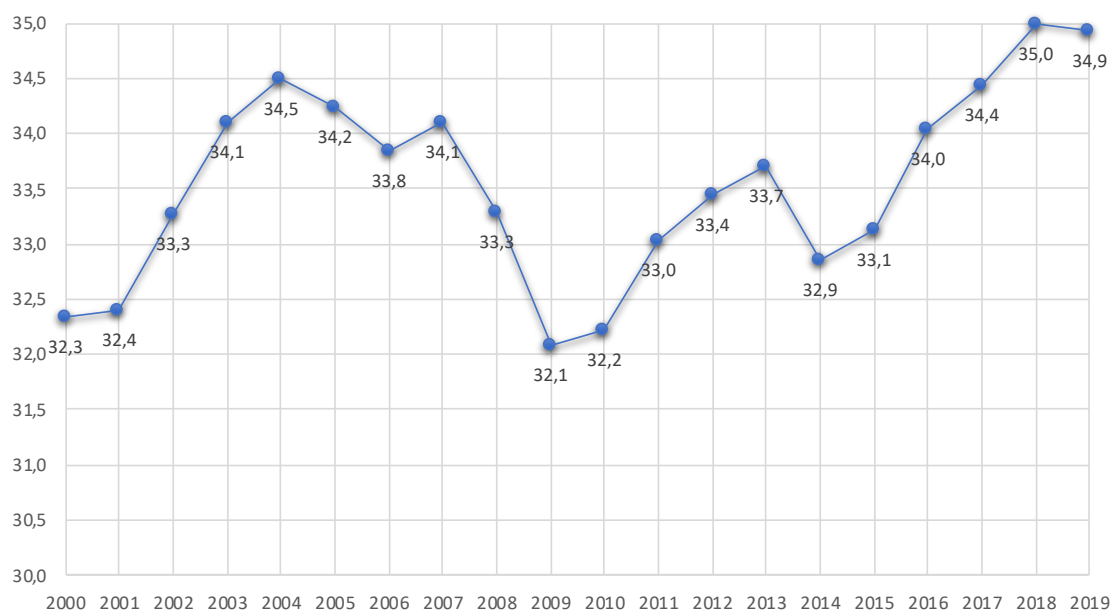
1.4 Daňový systém České republiky

Další část teoretických východisek bude věnována základní charakteristice a rozčlenění daní, které v současné době tvoří daňový systém České republiky. V rámci daňového systému bude popsán rovněž daňový mix a vývoj daňové kvóty.

Daňový systém obsahuje daňovou soustavu, která vymezuje souhrn veškerých daní vybíraných v České republice, jenž jsou jednotlivě upraveny v příslušných daňových zákonech. Dle Jurčíka (2015) jsou daně rozčleněny do dvou oblastí, tj. dle charakteru zdanění a vlivu na daňovou politiku. Kromě daní se v České republice ovšem odvádí i místní poplatky, jenž plně vyhovují daňovým vlastnostem a v řadě zemí jsou nazývány místními daněmi (Široký, 2008).

1.4.1 Daňová kvóta

Daňová kvóta je základním parametrem, jenž charakterizuje daňový systém. Byla popsána již v kapitole 1.2.6.

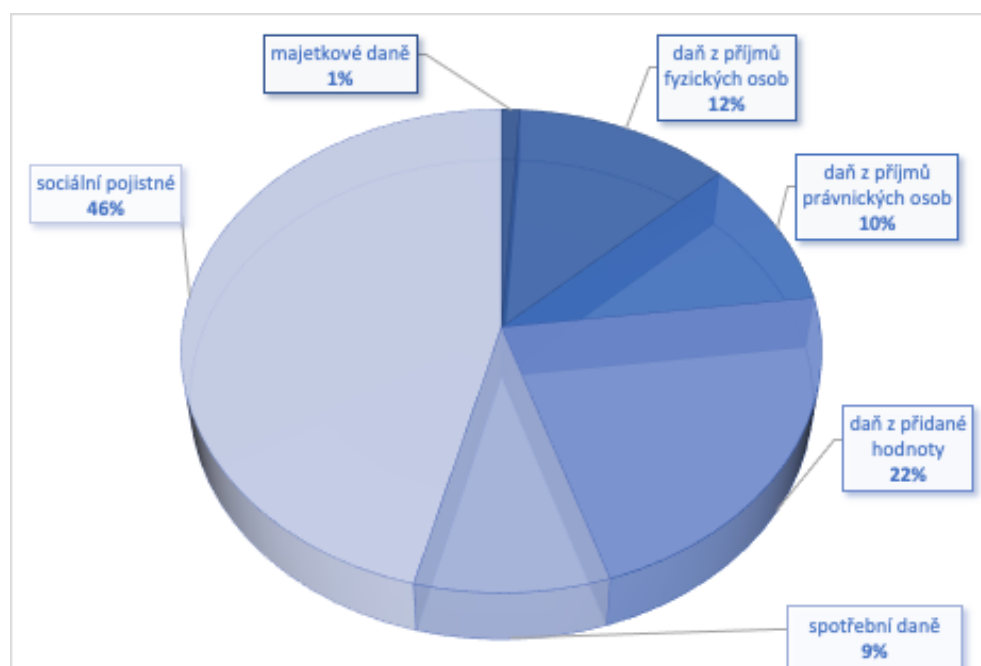
Graf č. 1: Vývoj daňové kvóty v České republice v letech 2000 – 2019 v %

(Zdroj: Vlastní zpracování dle: OECD, 2021 a)

Jak lze z uvedeného grafu vyčíst, daňová kvóta v České republice měla v průběhu let 2000 – 2019 převážně rostoucí tendenci s výjimkou rozmezí let 2006 – 2009. V těchto letech došlo k významnému poklesu daňových příjmů, jelikož se projevila globální hospodářská krize. Nejvyšší poměr daňových výnosů k HDP byl zaznamenán v roce 2018 ve výši 35 %, naopak nejnižší činil v roce 2009 ve výši 32,1 %. Ve srovnání průměrem zemí OECD 33,8 % za rok 2019 byla Česká republika na 17. místě z 37 zemí s podílem 34,9 % (OECD, 2020 a). Na předkrizovou úroveň se daňové kvóta dostala mezi lety 2011 a 2012. Přestože HDP od roku 2009 rostla, úroveň relativní chudoby se zvyšovala až do roku 2013 (Kain, 2018).

1.4.2 Daňový mix v České republice

Daňový mix představuje poměr přímých a nepřímých daní na celkovém daňovém výnosu vycházející z klasifikace daní dle metodiky OECD (Široký, 2016). Podrobnější charakteristika byla již vymezena v kapitole 1.3.3.

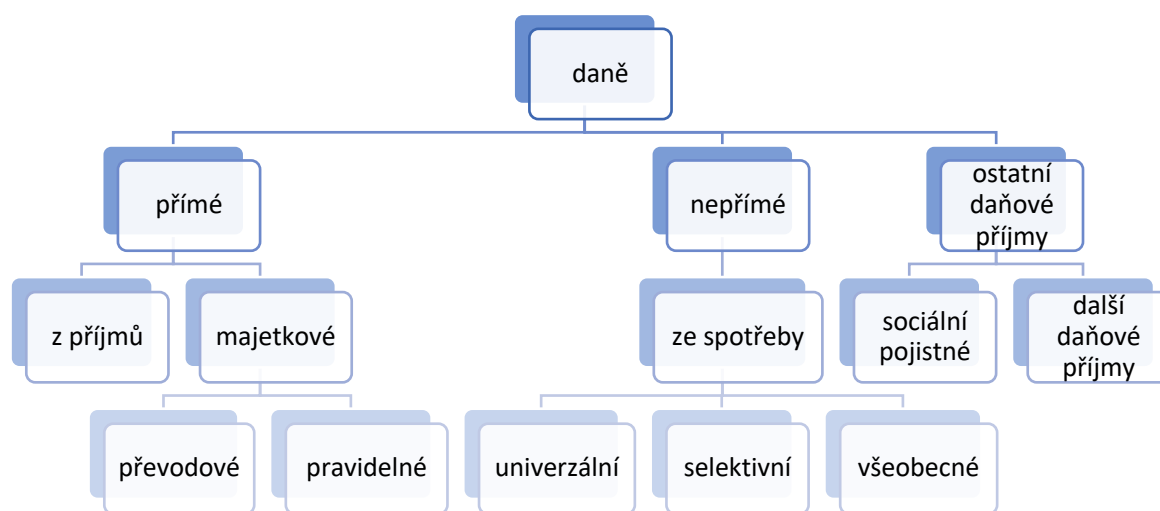
Graf č. 2: Daňový mix v České republice v roce 2018, zaokrouhleno v %

(Zdroj: Vlastní zpracování dle: OECD, 2020 a)

V daňovém mixu České republiky i jiných vyspělých států klesá podíl přímých daní a roste podíl nepřímých daní. Tento vývoj lze zaznamenat například u snížené sazby DPH, která se v letech 2007-2013 trojnásobně zvýšila, tj. z 5 na 15 % (Vančurová et al., 2020). Rovněž dle Kubátové (2018) je v čím dál více zemích zastáván názor o odklonu větší části daňového břemene ke spotřebě z důvodu snížení zdanění práce a přístupnějšího postoje poplatníků k úhradě nepřímých daní. Pro tento názor existuje ovšem mnoho argumentů i protiargumentů. Jako příklad argumentu uvádí Kubátová (2018) důvod, že nepřímým daním je obtížnější se vyhnout a že na rozdíl od přímých daní „neodrazuje“ poplatníky od práce. Jako protiargument uvádí například důvod, že nepřímé zdanění zvyšuje inflaci růstem spotřebitelských cen a rovněž náročnost na administrativní náklady DPH.

1.4.3 Přehled daní v České republice

Daně v České republice se člení dle různých hledisek, tím základním je rozdělení na daně **přímé** a **nepřímé**. **Ostatní daňové příjmy** tvoří specifickou část daňového systému a nelze je k přímým nebo nepřímým daním přiřadit. Velká část ostatních daňových příjmů je doplňkového charakteru nicméně lze mezi nimi nalézt i nepřínosnější typ daní v České republice (Vančurová et al., 2020).

Obrázek č. 4: Schéma daní daňového systému České republiky

(Zdroj: Vlastní zpracování dle: Vančurová et al., 2020)

1.4.4 Přímé daně

Jak již bylo definováno v předchozí kapitole, jenž se týkala klasifikace daní, přímé daně jsou adresné, jelikož jejich výše jde na úkor poplatníků, kterým jsou vyměřovány na základě jejich důchodu či majetku. Přímé daně tedy zohledňují majetkovou či důchodovou situaci poplatníků, kteří se jim nemohou nijak vyhnout ani přenést na jiný ekonomický subjekt (Široký, 2008). „Přímé daně jsou pro svou adresnost a tím i optimálnější možnost využití sociálních prvků velmi sledované a často i využívané jako nástroj regulace.“ (Vančurová et al., 2020, s. 60) Obecně se přímé daně člení na daně důchodové a majetkové. Podrobnější členění zobrazuje níže uvedené schéma.

Obrázek č. 5: Schéma přímých daní v České republice

(Zdroj: Vlastní zpracování dle: Vančurová et al., 2020)

DŮCHODOVÉ DANĚ

Důchodové daně neboli daně z příjmů jsou nejvýznamnějšími přímými daněmi, které tvoří výraznou část rozpočtových příjmů. V daňovém mixu v posledních desetiletích ovšem jejich podíl klesá (Vančurová et al., 2020). V České republice se rozdělují na daně z příjmů fyzických osob (osobní důchodové daně) a daně z příjmů právnických osob (daně ze zisku společností). Tyto daně se od sebe liší konstrukcí výpočtu i používanými daňovými sazbami (Široký, 2008).

MAJETKOVÉ DANĚ

Majetkové daně jsou zavedeny, jelikož velká část obyvatel přeměňuje část svých příjmů v majetek, čímž uniknou zdanění důchodovou daní (Šíroký, 2016). Předmětem majetkových daní jsou nemovité věci, tzn. pozemky, stavby a jednotky. Mezi majetkové daně se dříve řadila i daň silniční, která ovšem v současné době tvoří součást daní ze spotřeby (Vančurová et al., 2020).

1.4.5 Nepřímé daně

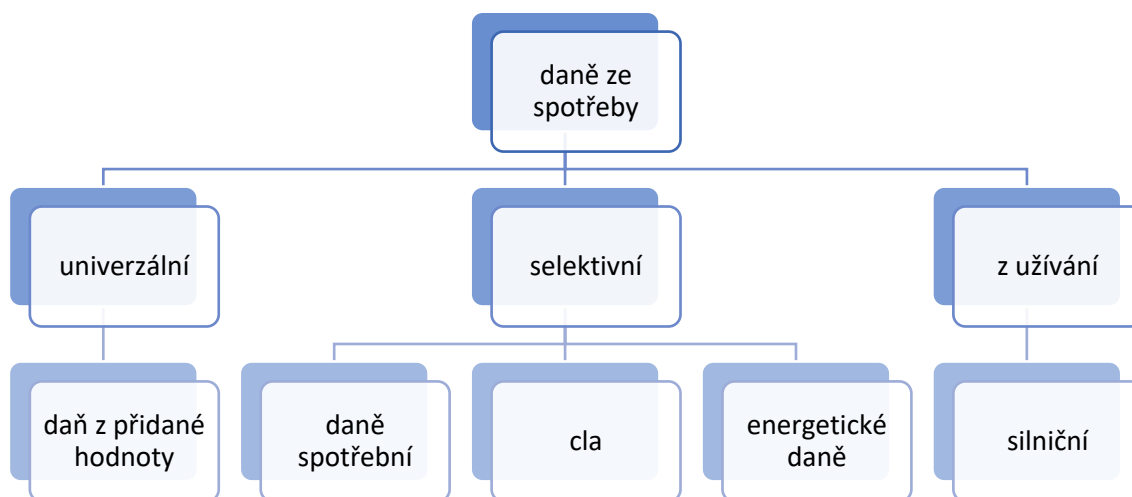
U nepřímých daní figurují na rozdíl od daní přímých dva subjekty, tj. plátce a poplatník. Plátce tyto daně odvádí finančnímu úřadu, avšak obdrží je od poplatníka, který je uhradí nepřímo v ceně zboží či poskytovaných služeb. Tímto způsobem se nepřímé daně přenášejí na další subjekt (Kubátová, 2018). „*Nepřímými daněmi se tradičně nazývají daně, jejichž objektem je spotřeba.*“ (Vančurová et al., 2020, s. 63)

Jelikož se daně ze spotřeby stávají součástí ceny zboží a služeb, což souvisí s přechodem přes hranice států, je nezbytná koordinace a harmonizace daňových systémů. Rozdílné systémy a daňové sazby totiž mohou představovat bariéry obchodu. Cílem harmonizace je tedy zavedení jednotného systému nepřímého zdanění, poněvadž pokud by k ní nedošlo, nemohl by společný trh vzniknout. V členských státech EU, co se harmonizace týče, stojí oblast nepřímých daní na nejvyšším stupni. V posledních letech ve vyspělých zemích OECD má jejich podíl rostoucí tendenci, což se projevuje zejména na harmonizačním procesu DPH (Nerudová, 2014; Vančurová et al., 2020).

V současné době se v daňovém systému České republiky rozlišují nepřímé daně na **univerzální** a **selektivní**. Kategorie univerzálních daní je tvořena DPH, jejíž principem je zdanění nově přidané hodnoty. Mezi selektivní daně patří daně spotřební, cla a energetické daně (Šíroký, 2016; Jurčík 2015).

Specifickou kategorií tvoří daň **z užívání** motorových vozidel neboli daň silniční, jenž je obecně uvalena na využívání silnic či dálnic (Děrgel, 2018).

Rozdělení daní ze spotřeby je znázorněno v následujícím schématu.

Obrázek č. 6: Schéma nepřímých daní v České republice

(Zdroj: Vlastní zpracování dle: Vančurové et al., 2020)

1.4.6 Ostatní daňové příjmy

Ostatní daňové příjmy mají v daňovém systému specifické postavení. Některé z příjmů nesplňují základní charakteristické znaky daní, a to zejména neúčelovost, ovšem splňují některé z nich, a to například povinnost a pravidelnost placení (Kubátová, 2018).

Členění ostatních daňových příjmů je znázorněno v následujícím schématu.

Obrázek č. 7: Schéma ostatních daňových příjmů v České republice

(Zdroj: Vlastní zpracování dle: Vančurové et al., 2020)

SOCIÁLNÍ POJISTNÉ

Jelikož příjmy fyzických osob nejsou zatíženy pouze dani z příjmů, ale i pojistným sociálního pojištění, je nezbytné tyto platby rovněž definovat. Sociální pojištění je nejdůležitější daní pro Českou republiku, jelikož přináší největší daňový výnos (Kubátová, 2018). Jedná se o jednu z nejmladších daní, jež byla zavedena již v devatenáctém století za účelem krytí plateb nemocenských, starobních důchodů a všeobecné zdravotní péče (Široký, 2016). Celistvé systémy se začaly objevovat ovšem až po druhé světové válce, což může být vzhledem k výraznému růstu tohoto příjmu znepokojující (Vančurová, 2017). Sociální pojistné zahrnuje pojistné na sociální zabezpečení a veřejné zdravotní pojištění (Ptáčková Mísařová a Otavová, 2015).

Níže uvedené schéma obsahuje rozčlenění systému sociálního pojištění.

Obrázek č. 8: Rozdělení systému sociálního pojištění v České republice

(Zdroj: Vlastní zpracování dle: Vančurové, 2017)

V roce 2019 k 1.7. došlo ke snížení sazby pojistného na nemocenské pojištění z původních 2,3 % na 2,1 %. Sazba sociálního pojištění tedy již není 25 %, ale 24,8 % (Ministerstvo práce a sociálních věcí, 2020 a). Tabulka obsahuje aktuálně platné sazby.

Tabulka č. 4: Sazby sociálního pojištění v České republice

(Zdroj: Vlastní zpracování dle: Ministerstvo práce a sociálních věcí, 2020 a; Ministerstvo zdravotnictví České republiky, 2018)

	Zdravotní pojištění	Sociální pojištění			Sociální pojištění celkem
		Nemocenské pojištění	Důchodové pojištění	Státní politika zaměstnanosti	
zaměstnanec	4,5%	-	6,5%	-	6,5%
zaměstnavatel	9%	2,1%	21,5%	1,2%	24,8%
OSVČ	13,5%	2,1%	28%	1,2%	31,3%

1.5 Daň z příjmů fyzických osob v České republice

Tato kapitola je věnována dani z příjmů fyzických osob v České republice. Hlavním právním předpisem, který na území ČR upravuje daně z příjmů, je zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů. Dalšími právními předpisy, které souvisejí se ZDP, je zákon č. 592/1992 Sb., o pojistném na všeobecné zdravotní pojištění a zákon č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti.

Daň z příjmů fyzických osob je nejsložitější konstruovanou daní v daňovém systému, poněvadž jsou na ni kladeny nejvyšší požadavky. Musí totiž zohlednit sociální postavení poplatníků, čímž umožní redistribuci vytvořeného důchodu od osob s vyššími příjmy k osobám s příjmy nižšími (Vančurová et al., 2020). Dani z příjmů fyzických osob podléhají veškeré zdanitelné příjmy poplatníků. Důležitost daně z příjmů fyzických osob je vyzdvížena rovněž jejím zařazením na první místo v klasifikaci daní dle metodiky OECD (Kubátová, 2018).

1.5.1 Poplatníci daně

Poplatník je takový daňový subjekt, jehož příjmy, majetek nebo úkony jsou přímo podrobeny zdanění (Dvořáková et al., 2018). ZDP v § 2 odst. 1 a 2 upravuje dělení poplatníků na dvě skupiny:

- a) daňové rezidenty,
- b) daňové nerezidenty.

DAŇOVÍ REZIDENTI

Za daňové rezidenty se považují osoby, které na území České republiky mají bydliště anebo se zde obvykle zdržují alespoň 183 dnů v příslušném kalendářním roce. Jejich daňová povinnost se vztahuje na příjmy plynoucí ze zdrojů na území České republiky i ze zdrojů v zahraničí (Zákon č. 586/1992 Sb.). Bydliště může být kromě trvalého bydliště i stálý byt, jímž se rozumí najatý či vlastní byt, ve kterém se poplatník trvale zdržuje (Vychopeň, 2020).

Na daňové rezidenty dopadá tzv. **neomezená daňová povinnost** což znamená, že se zdanění vztahuje jednak na příjmy plynoucí z České republiky jednak na příjmy plynoucí ze zahraničí, tzn. celosvětové příjmy (Skalická, 2016; Ptáčková Mísařová a Otavová, 2015).

DAŇOVÍ NEREZIDENTI

Daňovými nerezidenty jsou osoby, jež v České republice nemají bydliště ani zde obvykle nepobývají a jejich daňová povinnost se vztahuje pouze na příjmy plynoucí z České republiky (Vychopeň, 2020). Dle § 2 odst. 3 zákona č. 566/1992 Sb., o daních z příjmů, se za nerezidenty považují rovněž osoby, o kterých to stanoví mezinárodní smlouvy a osoby, které se v České republice zdržují z důvodu léčení či absolvování studia. Daňoví nerezidenti jsou poplatníky s **omezenou daňovou povinností**, což znamená, že se zdanění vztahuje pouze na příjmy z České republiky (Ptáčková Mísařová a Otavová, 2015).

DAŇOVÉ REZIDENSTVÍ DLE SMLUV O ZAMEZENÍ DVOJÍHO ZDANĚNÍ

Metody zamezení dvojího zdanění jsou uplatňovány za účelem, aby nedocházelo ke dvojímu zdanění téhož příjmu v České republice a zároveň v jiném státě. Česká republika má s ostatními státy uzavřeny smlouvy o zamezení dvojího zdanění (Ptáčková Mísařová a Otavová, 2015). Smlouvy o zamezení dvojího zdanění mohou rezidenství stanovovat rozdílně od tuzemských zákonů a jejichž znění má vždy přednost (Vychopeň, 2020). Při stanovení rezidenství mohou nastat konflikty, kdy jeden poplatník splňuje kritéria ve více zemích. V takových případech je nezbytné postupovat dle příslušné smlouvy o zamezení dvojího zdanění, jenž stanoví pravidla řešení těchto konfliktů (Dvořáková et al., 2018). Smlouvy o zamezení dvojího zdanění jsou tedy dle Skalické (2016) kolizní normou, jenž určuje, který právní řád v příslušné kolizi aplikovat.

Pokud ovšem daňová rezidence poplatníkovi nevzniká dle legislativy daného státu, pak nevznikne ani prostřednictvím smluv o zamezení dvojího zdanění (Sojka, 2017). Smlouva uzavřená dle modelu OECD v čl. 4 odstraňuje existenci dvojího rezidenství a označuje za rezidenta smluvního státu „*každou osobu, která je podle zákonů tohoto*

státu podrobena v tomto státě zdanění z důvodu svého bydliště, stálého pobytu, místa vedení nebo jakéhokoli jiného podobného kritéria.“ (Smlouva mezi vládou České a Slovenské federativní republiky a vládou Spojeného království Velké Británie a Severního Irska o zamezení dvojího zdanění v oboru daní z příjmu a zisků z majetku, 1992)

1.5.2 Plátcí daně

Plátcem daně je daňový subjekt, jež je ze zákona odpovědný odvádět správci daně daň vybíranou od poplatníků (Hrstková Dubšeková a Hanych, 2019).

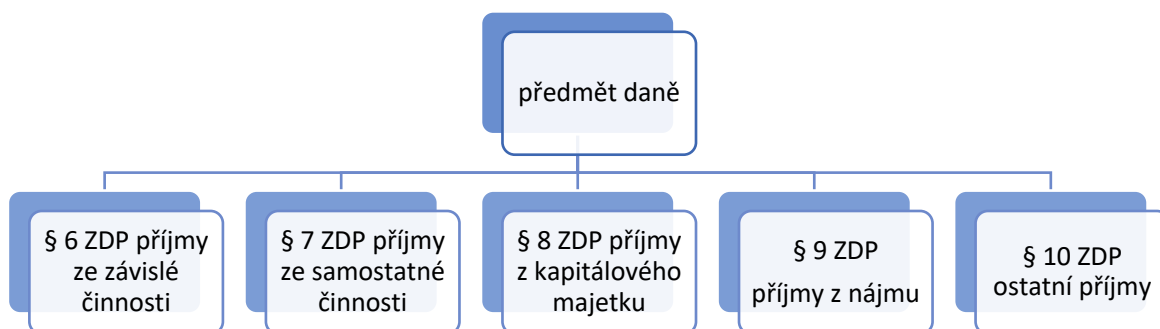
Plátce daně disponuje možností převést daňovou povinnost na jiný subjekt díky čemuž od nich následně vybranou daň odvádí. Plátce tedy v podstatě inkasuje daň za stát tím, že ji zahrne do ceny své produkce. Může nastat situace, kdy plátce nemůže zvýšit cenu produkce o úplnou daň, tudíž je povinen tuto část nést také (Vančurová et al., 2020).

Plátce daně může být jak fyzickou, tak i právnickou osobou. U daně z příjmů lze plátce daně demonstrovat jako zaměstnavatele, který odvádí tuto daň za své zaměstnance správci daně. Co se týče nepřímých daní, plátcem daně se rozumí plátce DPH, jenž odvádí státu DPH za poplatníky, od nichž daň vybral prostřednictvím přírážky k ceně zboží (Dvořáková et al., 2018; Vychopeň, 2020).

1.5.3 Předmět daně

Předmětem daně z příjmů fyzických osob jsou veškeré příjmy zvyšující užitek a majetek poplatníků (Vančurová, 2017).

Dle § 3 odst. 3 ZDP příjmy mohou nabývat podoby peněžní, nepeněžní nebo mohou být dosaženy směnou. Peněžní příjmy se vyčíslují hodnotou získaných či přijatých finančních prostředků, zatímco hodnota nepeněžitých příjmů se stanoví oceněním (Vychopeň, 2020). Příjmy, které tvoří předmět daně se dle ZDP § 6 – § 10 rozdělují do pěti skupin podle toho, z čeho daný příjem plyne. Tyto druhy příjmů následně tvoří dílčí základy daně (Ptáčková Mísařová a Otavová, 2015). Rozdělení příjmů znázorňuje následující schéma.

Obrázek č. 9: Rozdělení předmětu daně na dílčí základy daně z příjmů fyzických osob

(Zdroj: Vlastní zpracování dle: § 3 odst. 1 ZDP)

Předmětem daně nejsou příjmy, jejichž taxativní výčet je vymezen v § 3 odst. 4 ZDP. Jedná se například o přijaté úvěrové finanční nástroje, příjmy z vypořádání společného jmění manželů či cestovní náhrady do výše zákonných limitů u příjmů dle § 6 ZDP (Vančurová et al., 2020).

1.5.4 Osvobození od daně

Přestože je příjem předmětem zdanění, nemusí dani podléhat, může být totiž od daně osvobozen (Dvořáková et al., 2018). Jelikož je výčet osvobozených příjmů velice rozsáhlý, existuje jich přes 70 druhů, uvedu pouze nejdůležitější skupiny osvobozených příjmů (Vančurová a Zídková, 2019). Úplatné příjmy upravuje ZDP v § 4, § 6 odst. 9 a § 10 odst. 3. Bezúplatné příjmy jsou vymezeny v § 4a ZDP (Ptáčková Mísařová a Otavová, 2015).

BEZÚPLATNÉ PŘÍJMY

Jedná se o příjmy z veškerého bezúplatného majetkového prospěchu (Ptáčková Mísařová a Otavová, 2015). Bezúplatné příjmy spadají do předmětu daně z příjmů fyzických osob od roku 2014, kdy došlo k zrušení dědické a darovací daně (Vančurová, 2017).

PŘÍJMY Z PRODEJE MAJETKU

Osvobození bývá nejvíce uplatňováno u příjmů z prodeje nemovitých věcí (Vychopeň, 2020).

Dle § 4 odst. 1 písm. a) ZDP je od daně osvobozen „*příjem z prodeje rodinného domu a souvisejícího pozemku, nebo jednotky, která nezahrnuje nebytový prostor jiný než garáž, sklep nebo komoru, a souvisejícího pozemku, pokud v něm prodávající měl bydliště*“:

- a) nejméně 2 roky bezprostředně před prodejem,
- b) kratší dobu než 2 roky, použije-li prodejem získané prostředky k uspokojení vlastní bytové potřeby (Vychopeň, 2020).

Co se týče příjmů z prodeje movitých věcí, obecně jsou od daně osvobozeny. Nicméně osvobození se nevztahuje na cenné papíry, motorová vozidla, letadla, lodě a movité věci, jež byly zahrnuty v obchodním majetku v období 5 let před prodejem (Vychopeň, 2020). U těchto příjmů se rozlišuje, zda se jedná o prodej v rámci běžné správy majetku či spekulativní, k jehož odhadu slouží tzv. časové testy (Vančurová, 2017).

POJISTNÁ PLNĚNÍ A NÁHRADY ŠKODY

Do této kategorie spadají přijaté náhrady majetkové či nemajetkové újmy, plnění z pojištění majetku, z pojištění odpovědnosti za škodu a z cestovního pojištění (Vychopeň, 2020). ZDP v § 4 odst. 1 písm. d) vymezuje výjimky, na které se osvobození nevztahuje.

SOCIÁLNÍ PŘÍJMY

Sociální příjmy neboli příjmy plynoucí poplatníkům z veřejných rozpočtů, jsou od daně osvobozeny, jelikož jejich zahrnování do základu daně by vedlo k administrativním nákladům, což by snižovalo efekt sociálních dávek (Vančurová, 2017).

1.5.5 Základ daně

Dle § 5 odst. 1 ZDP je základem daně „*částka, o kterou příjmy plynoucí poplatníkovi ve zdaňovacím období přesahují výdaje prokazatelně vynaložené na jejich dosažení, zajištění a udržení, pokud dále u jednotlivých příjmů podle § 6 až 10 není stanoveno jinak*.“ V případě, že výdaje převyšují příjmy, je vzniklý rozdíl ztrátou (Dvořáková et al., 2018).

Základ daně se obecně stanoví jako rozdíl mezi příjmy a výdaji. Při jeho stanovení se nejdříve musí identifikovat příjmy, které podléhají zdanění, tzn. příjmy, jež budou tvořit jednotlivé dílčí základy daně dle § 6 - § 10 ZDP (Dvořáková et al., 2018).

DÍLČÍ ZÁKLAD DANĚ DLE § 6 ZDP

Pro účely daně z příjmů je poplatník pobírající příjmy ze závislé činnosti označován jako zaměstnanec, a plátce těchto příjmů jako zaměstnavatel (Vychopeň, 2020). Zaměstnanec vykonává závislou činnost podle pokynů či příkazů zaměstnavatele na jeho jméno (Sojka, 2017). Daní z příjmů jsou podrobeny jak příjmy plynoucí z pracovního poměru, tak i z dohod mimo pracovní poměr, tzn. dohoda o provedení práce nebo dohoda o pracovní činnosti (Dvořáková et al., 2018).

Dle § 6 odst. 1 ZDP se za příjmy ze závislé činnosti považují zejména:

- příjmy ze současného či dřívějšího pracovněprávního, služebního, členského nebo obdobného poměru a rovněž funkční požitky,
- příjmy za práci člena družstva, společníka společnosti s ručením omezeným nebo komanditisty v komanditní společnosti,
- odměny člena orgánu právnické osoby či likvidátora.

Kromě peněžních příjmů zde patří i nepeněžní příjmy tzv. zaměstnanecké benefity. Příkladem může být bezplatné poskytnutí motorového vozidla zaměstnanci jak pro služební, tak i pro soukromé účely (Ptáčková Mísařová a Otavová, 2015).

Příjmy ze závislé činnosti jsou navýšené o částku povinného pojistného, které je povinen odvádět zaměstnavatel. Tzn. o pojistné na sociální zabezpečení a státní politiku zaměstnanosti a pojistné na veřejné zdravotní pojištění. Tímto postupem získáme tzv. superhrubou mzdu (Dvořáková et al., 2018).

Ovšem od 1. ledna 2021 nabyl účinnosti tzv. daňový balíček, tj. zákon č. 609/2020 Sb., díky kterému došlo k zrušení superhrubé mzdy (Nešleha, 2021). Od roku 2021 jsou tedy dílčím základem daně dle § 6 odst. 12 ZDP pouze příjmy ze závislé činnosti.

Tabulka č. 5: Výpočet dílčího základu daně ze závislé činnosti dle § 6 ZDP

(Zdroj: Vlastní zpracování dle: Vančurová et al., 2020)

Příjmy ze závislé činnosti
+ Sociální pojistné
= Dílčí základ daně z příjmů ze závislé činnosti § 6 ZDP

DÍLČÍ ZÁKLAD DANĚ DLE § 7 ZDP

Příjmy ze samostatné činnosti lze formulovat jako příjmy z podnikání, tzn. činnost, k jejíž provozování je nutné živnostenské či jiné oprávnění. Podnikatel je osobou samostatně vykonávající výdělečnou činnost za účelem dosažení zisku (Vančurová, 2017).

Dle § 7 odst. 1 a 2 ZDP se mezi příjmy ze samostatné činnosti řadí:

- a) příjem ze zemědělské výroby, lesního a vodního hospodářství,
- b) příjem ze živnostenského podnikání,
- c) příjem z jiného podnikání neuvedeného v písmenech a) a b), ke kterému je potřeba podnikatelské oprávnění,
- d) podíl společníka veřejné obchodní společnosti a komplementáře komanditní společnosti na zisku,
- e) příjem z užití nebo poskytnutí práv z průmyslového vlastnictví, autorských práv včetně práv příbuzných práv autorskému, a to včetně příjmů z vydávání, rozmnožování a rozšiřování literárních a jiných děl vlastním nákladem,
- f) příjem z nájmu majetku zařazeného v obchodním majetku,
- g) příjem z výkonu nezávislého povolání.

U těchto příjmů může poplatník uplatňovat výdaje na dosažení, udržení a zajištění příjmů, skutečné, jsou-li výhodnější, anebo stanovené procentem z dosažených příjmů (Vychopeň, 2020). Uplatnění výdajů „paušálem“ spočívá v tom, že poplatník eviduje veškeré příjmy, ovšem není vůbec povinen evidovat své výdaje, ty následně stanoví zjednodušeně stanoveným procentem (Vančurová, 2017). Tato možnost daňové optimalizace je dle Vančurové (2017) v České republice velice rozvinutá. Následující tabulka zobrazuje sazby a maximální částky paušálních výdajů dle § 7 odst. 7 ZDP.

Tabulka č. 6: Sazby a limity paušálních výdajů

(Zdroj: Vlastní zpracování dle: § 7 odst. 7 ZDP)

Sazba paušálních výdajů v %	Druh příjmů	Maximální částka
80	Zemědělská výroba, lesní a vodní hospodářství, řemeslné živnostenské podnikání	1 600 000 Kč
60	Ostatní živnostenské podnikání	1 200 000 Kč
30	Nájem majetku zařazeného v obchodním majetku	600 000 Kč
40	Samostatná činnost	800 000 Kč

Dle § 7 odst. 8 ZDP je poplatník uplatňující paušální výdaje povinen vést záznamy o příjmech a evidenci pohledávek. Evidence není zákonem vymezena, rozsah záznamní povinnosti si tedy poplatníci volí sami (Dvořáková et. al, 2018).

Při uplatňování výdajů skutečných neboli prokazatelně vynaložených na dosažení, udržení a zajištění příjmů, musí poplatník vést účetnictví nebo daňovou evidenci. Jakmile se poplatník rozhodne pro jeden způsob stanovení výdajů, musí všechny výdaje uplatňovat stejným způsobem a nelze jej tedy kombinovat (Vančurová et al., 2020).

Tabulka č. 7: Výpočet dílčího základu daně ze samostatné činnosti dle § 7 ZDP

(Zdroj: Vlastní zpracování dle: Vančurová et al., 2020)

Příjmy ze samostatné činnosti
– Výdaje na dosažení, zajištění a udržení příjmů
= Dílčí základ daně z příjmů ze samostatné činnosti § 7 ZDP

DÍLČÍ ZÁKLAD DANĚ DLE § 8 ZDP

Kapitálové příjmy plynou z držby finančního majetku (Ptáčková Misařová a Otavová, 2015). Velká část těchto příjmů se zdaňuje již u zdroje srážkou a jsou samostatnými základy daně (Vančurová et al., 2020). Mezi příjmy tvořící samostatné základy daně patří úroky a dividendy (Vančurová, 2017).

U příjmů z kapitálového majetku jsou uplatňovány dva způsoby zdanění:

- a) zdanění v dílčím základu daně,
- b) zdanění zvláštní sazbou daně (Dvořáková et. al, 2018).

Zdanění v dílčím základu daně představuje zdanění příjmů v rámci obecných postupů, kdy je poplatník zahrne do dílčího základu daně dle § 8 ZDP (Vychopeň, 2020).

Mezi tyto příjmy patří dle § 8 odst. 1 ZDP zejména:

- úroky a jiné výnosy z poskytnutých úvěrů a zápůjček,
- úroky a poplatky z prodlení,
- úroky z vkladů na podnikatelských účtech,
- úroky z hodnoty splaceného vkladu ve smluvené výši členů obchodních korporací.

Dle § 36 odst. 2 ZDP je zvláštní sazba daně 15 %. U tohoto způsobu zdanění odvádí daň plátce už při vyplacení příjmu, tudíž poplatníkovi nevzniká povinnost podat daňové přiznání (Vychopeň, 2020). Srážková daň je odváděna v měsíčních intervalech (Vanručová et al., 2020).

Zvláštní sazbou daně se zdaňují zejména následující příjmy:

- podíly na zisku z obchodní korporace,
- úroky z držby cenných papírů,
- podíly na zisku tichého společníka z účastni na podnikání,
- úroky, výhry a jiné výnosy z vkladů na vkladních knížkách, úroky z peněžních prostředků na účtu, který není určen k podnikání,
- dávky z penzijního připojištění se státním příspěvkem,
- plnění ze soukromého životního pojištění,
- plnění ze zisku svěřeneckého fondu (Dvořáková et. al, 2018).

Tabulka č. 8: Výpočet dílčího základu daně z kapitálového majetku dle § 8 ZDP

(Zdroj: Vlastní zpracování dle: Vančurová et al., 2020)

Příjmy z kapitálového majetku
= Dílčí základ daně z příjmů z kapitálového majetku § 8 ZDP

DÍLČÍ ZÁKLAD DANĚ DLE § 9 ZDP

Mezi příjmy z nájmu dle § 9 odst. 1 ZDP patří:

- a) *příjmy z nájmu nemovitých věcí nebo bytů,*
- b) *příjmy z nájmu movitých věcí, kromě příležitostného nájmu dle § 10.*

Je nutné rozlišovat příjmy z majetku zahrnutého a nezahrnutého v obchodním majetku poplatníka. Pokud by poplatník pronajímal majetek zahrnutý ve svém obchodním majetku, spadal by tento příjem do dílčího základu daně ze samostatné činnosti dle § 7 ZDP (Vančurová, 2017). Jednalo by se tedy o podnikání, nikoliv o nakládání s majetkem (Ptáčková Mísařová a Otavová, 2015).

Výdaje na dosažení, zajištění a udržení příjmů může poplatník uplatňovat buď v prokázané výši anebo procentem z příjmů. V prvním případě je povinen prokázat výdaje na základě vedení účetnictví anebo evidence příjmů a výdajů v časovém sledu. V druhém případě je povinen vést pouze evidenci příjmů v časovém sledu a evidenci hmotného majetku. Podmínky jsou stejné jako u příjmů ze samostatné činnosti, tudíž má poplatník právo volby (Vančurová, 2017).

Dle § 9 odst. 4 ZDP je paušál stanoven ve výši 30 % a maximální částka uplatnění ve výši 600 000 Kč. Pokud se poplatník dobrovolně rozhodne vést účetnictví, musí se řídit zákonem o účetnictví (Vychopeň, 2020). Dle § 4 odst. 7 zákona č. 563/1991, o účetnictví, poplatník může ukončit vedení účetnictví nejdříve po uplynutí pěti po sobě jdoucích účetních období.

Tabulka č. 9: Výpočet dílčího základu daně z nájmu dle § 9 ZDP

(Zdroj: Vlastní zpracování dle: Vančurová et al., 2020)

Příjmy z nájmu
– Výdaje na dosažení, zajištění a udržení příjmů
= Dílčí základ daně z příjmů z nájmu § 9 ZDP

DÍLČÍ ZÁKLAD DANĚ DLE § 10 ZDP

Do těchto příjmů spadají všechny ostatní příjmy nevyhovující žádnému předchozímu dílčímu základu daně. Zpravidla se jedná o příjmy příležitostné či okrajové (Děrgel, 2012). Výdaje se u ostatních příjmů uplatňují jednorázově ke každému příjmu zvlášť, a u každého je lze uplatnit maximálně do výše příslušného příjmu (Vančurová, 2017). Z toho důvodu tedy nelze v rámci § 10 ZDP zohledňovat ztrátu (Ptáčková Mísařová a Otavová, 2015). Ostatní příjmy lze snížit pouze o prokázané výdaje na dosažení, zajištění a udržení příjmů. Uplatnění výdajů procentem z příjmů není možné s výjimkou příležitostných příjmů ze zemědělské výroby, lesního a vodního hospodářství. Jedná se o jediný případ, kdy je v jednom dílčím základu daně povolena kombinace uplatnění výdajů (Vančurová et al., 2020).

Z důvodu významné rozsáhlosti uvedu jen nejčtenější druhy zdanitelných příjmů v rámci dílčího základu daně dle § 10 ZDP. Jedná se zejména o:

- příležitostné příjmy,
 - z nájmu hmotných movitých věcí,
 - ze zemědělské výroby,
 - z ostatní činnosti,
 - z provozu výroben elektřiny bez licence;
- příjmy z prodeje,
 - nemovitých věcí,
 - hmotných movitých věcí,
 - cenných papírů;
- příjmy z veřejných zdrojů,
 - sociální – důchody,
 - stipendia,
 - ostatní (Vančurová, 2017).

Tabulka č. 10: Výpočet dílčího základu daně dle § 10 ZDP

(Zdroj: Vlastní zpracování dle: Vančurová et al., 2020)

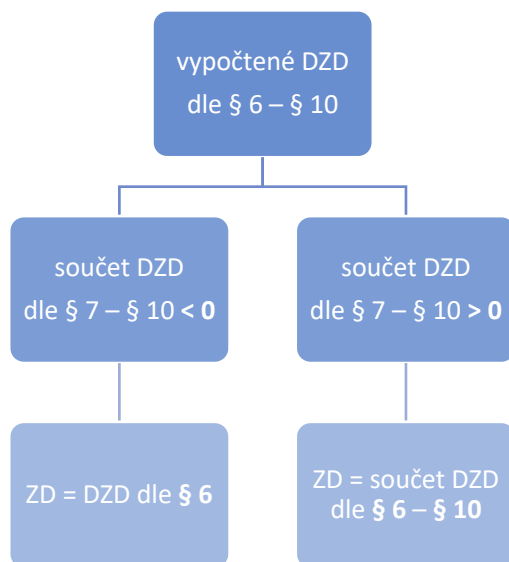
Ostatní příjmy
– Výdaje na dosažení, zajištění a udržení příjmů
= Dílčí základ daně z ostatních příjmů § 10 ZDP

1.5.6 Metodika stanovení základu daně

Ke stanovení celkového základu daně se dojde součtem jednotlivých dílčích základů daně (Dvořáková et. al, 2018).

Nejdůležitější a nejvýznamnější ze všech dílčích základů daně je dílčí základ daně ze závislé činnosti, jenž posuzujeme odděleně. Platí pravidlo, že základ daně nemůže být nižší, než je dílčí základ daně ze závislé činnosti. Při výpočtu základu daně se tedy postupuje tak, že se nejprve vyčíslí součet dílčích základů daně dle § 7 až § 10 ZDP. Pokud je tento součet kladný, je základem daně součet všech dílčích základů daně. Pokud je nicméně zmiňovaný součet záporný, jedná se o ztrátu a základem daně je pouze dílčí základ daně ze závislé činnosti (Vančurová et al., 2020).

Následující schéma tento postup výpočtu základu daně znázorňuje.

Obrázek č. 10: Schéma stanovení základu daně

(Zdroj: Vlastní zpracování dle: Vychopeň, 2020)

1.5.7 Úprava základu daně

Předtím, než je proveden výpočet daně, lze od celkového základu daně odečíst hodnotu odčitatelných položek (dle § 34 ZDP) a nezdanitelných částí základu daně (dle § 15 ZDP) (Dvořáková et. al, 2018).

NEZDANITELNÉ ČÁSTI ZÁKLADU DANĚ

Poplatníci při splnění podmínek pro uplatnění mohou snížit hodnotu svého základu daně o nezdanitelné části (Ptáčková Mísařová a Otavová, 2015).

Dle § 15 ZDP jsou nezdanitelné části základu daně rozlišeny na:

- bezúplatná plnění (dary),
- úroky z hypotečního úvěru či úvěru ze stavebního spoření,
- příspěvky na penzijní připojištění, pojištění a doplňkové penzijní spoření,
- příspěvky na soukromé životní pojištění,
- členské příspěvky odborové organizaci,
- úhrada za zkoušky ověřující další vzdělávání.

Dle Vančurové (2017) jsou u většiny z odpočtů určeny limity jejich uplatnění v procentuálním či nominálním vyjádření, které shrnuje následující tabulka.

Tabulka č. 11: Limity pro nezdanitelné části základu daně v České republice

(Zdroj: Vlastní zpracování dle: Vančurová, 2017)

Druh odpočtu	Minimum	Maximum
bezúplatná plnění na veřejně prospěšné účely	1 000 Kč nebo 2 % ZD	15 % ZD
úroky z úvěrů na bytové potřeby	–	300 000 Kč
příspěvky na penzijní připojištění, doplňkové penzijní spoření (nad 12 000 Kč) nebo pojistné na penzijní pojištění	–	24 000 Kč
pojistné životního pojištění	–	24 000 Kč
příspěvky odborové organizaci	–	1,5 % zdanitelných příjmů nebo 3000 Kč
úhrady za zkoušky ověřující další vzdělávání	–	10 000 Kč (13 000 Kč osoba ze zdravotním pojištěním, 15 000 Kč osoba s těžším zdravotním pojištěním)

Poplatník může uplatnit nezdanitelné části základu daně zpravidla ve zdaňovacím období, kdy mu vznikl nárok na jejich uplatnění (Ptáčková Mísařová a Otavová, 2015).

ODČITATELNÉ POLOŽKY OD ZÁKLADU DANĚ

Mezi odčitatelné položky dle § 34 ZDP patří daňová ztráta, výdaje na výzkum a vývoj a odpočet na podporu odborného vzdělávání. Jedná se o položky, které jsou standardně uplatňovány rovněž u daně z příjmů právnických osob, mohou je tedy uplatnit pouze osoby s příjmy z podnikání (Vančurová, 2017).

Daňová ztráta se uvádí v daňovém přiznání k dani z příjmů, načež účetní ztráta vzniká v účetnictví při nákladech převyšujících výnosy. Daňovou a účetní ztrátu nelze zaměňovat (Dvořáková et. al, 2018).

Daňová ztráta může snížit pouze kladný souhrn dílčích základů daně dle § 7 – § 10, nikoliv základ daně. Nelze ji tedy odečíst od dílčího základu daně ze závislé činnosti dle § 6 (Vančurová et al., 2020). Dle § 34 odst. 1 ZDP lze vyměřenou daňovou ztrátu uplatnit nejdéle v pěti následujících zdaňovacích obdobích.

Výdaji na výzkum a vývoj se rozumí zejména experimentální, teoretické, projekční nebo konstrukční práce, návrhy nových technologií a výroba funkčního vzorku či prototypu produktu související s realizací projektu (Dvořáková et. al, 2018).

Odpočet na podporu odborného vzdělávání je tvořen dvěma částmi, a to odpočtem na pořízení majetku na odborné vzdělávání a odpočet výdajů vynaložených na žáka či studenta (Vančurová, 2017).

Dle § 34 odst. 5 ZDP lze odpočet na podporu výzkumu a vývoje či odborného vzdělávání uplatnit nejpozději ve třetím zdaňovacím období od vzniku.

Převedení těchto položek či jejich částí do následujících zdaňovacích období je možné pouze v případě, že základ daně snížený o ostatní odpočty není dostatečný (Vančurová a Zídková, 2019).

1.5.8 Sazba daně

Po snížení celkového základu daně o odčitatelné položky a nezdánitelné části a zaokrouhlení na stokoruny dolů je aplikována sazba daně fyzických osob ve výši 15 % (Dvořáková et. al, 2018). Dle Vančurové (2017) stejné výše sazby dosahuje rovněž zvláštní sazba daně srážená ze samostatných základů daně.

Poplatníci s příjmy ze závislé či samostatné činnosti jsou při výpočtu své daňové povinnosti povinni testovat, zdali se jich netýká solidární zvýšení daně (Vychopeň, 2020). Jeho konstrukce spočívá v eliminaci základu daně ze závislé činnosti o povinné pojistné (Vančurová, 2017). Solidární zvýšení daně se 7 % sazbou se aplikuje na vypočtenou část základu daně přesahující 48násobek průměrné mzdy (Vančurová et al., 2020). V roce 2021 ovšem dojde ke zrušení solidární daně, jenž nahradí nová sazba daně ve výši 23 % (Mečířová, 2021).

1.5.9 Slevy na dani a daňové zvýhodnění

Poplatníci mají možnost si při splnění podmínek od vypočtené daně odečíst slevy na dani, které lze členit dle různých kritérií. Základní rozčlenění je na nestandardní a standardní. Do nestandardních patří sleva za umístění dítěte, standardní se dále rozčleňují na sociální, pro zaměstnavatele a na evidenci tržeb. Standardní sociální slevy se liší dle osoby, na kterou se uplatňují, tj. na poplatníka anebo na vyživovanou osobu (Vančurová, 2017). Slevy na dani a jejich podmínky pro uplatnění upravuje § 35 a násl. ZDP.

Výši standardních sociálních slev znázorňuje následující tabulka.

Tabulka č. 12: Sociální standardní slevy na dani v České republice

(Zdroj: Vlastní zpracování dle: Vančurová et al., 2020)

Druh slevy	Výše slevy
Slevy na poplatníka	
základní	24 840 Kč
pro studenta	4 020 Kč
na invaliditu:	
1. a 2. stupně	2 520 Kč
3. stupně	5 040 Kč
držitel průkazu ZTP/P	16 140 Kč
Slevy na vyživovanou osobu	
na druhého z manželů	24 840 Kč
na nezaopatřené dítě:	
1. dítě	15 404 Kč
2. dítě	19 404 Kč
3. a další dítě	24 204 Kč

V případě, že poplatník žije ve společné hospodařící společnosti a má vyživovací povinnost vůči dítěti, může si na něj uplatnit slevu neboli daňové zvýhodnění. Musí se jednat o nezletilé nebo zletilé dítě do dovršení věku 26 let. Výše slevy se liší v závislosti na pořadí vyživovaných dětí (Vančurová et al., 2020).

Dle § 35c ZDP má poplatník nárok na daňové zvýhodnění v roční výši:

- 15 204 Kč na jedno dítě,
- 19 404 Kč na druhé dítě,
- 24 204 Kč na třetí a každé další dítě.

Pokud poplatníkovi vyjde daňová povinnost nižší než nárok na daňové zvýhodnění, vznikne mu nárok na daňový bonus, který musí činit minimálně 100 Kč, nejvýše však 60 300 Kč za zdaňovací období (Vychopeň, 2020).

1.5.10 Výpočet daně

Ve zjednodušené podobě výpočet daně znázorňuje následující schéma:

Obrázek č. 11: Schéma zjednodušeného výpočtu daně v České republice

(Zdroj: Vlastní zpracování dle: Vančurové et al., 2020)

Více do hloubky se budu algoritmu výpočtu daňové povinnosti věnovat v praktické části práce při srovnání algoritmů v obou státech.

1.5.11 Zálohy na daň

Na daň z příjmů se v průběhu zálohového období platí zálohy jejíž výše vychází z poslední známé daňové povinnosti. Při jejím stanovení se u fyzických osob vyloučí příjmy a výdaje dle § 10 ZDP. Zálohy jsou splatné do konce zálohového období ovšem do daňového přiznání se zahrnují pouze zálohy zaplacené během zdaňovacího období (Dvořáková et. al, 2018). Způsob stanovení výše a četnosti záloh stanoví § 38a ZDP. Následující tabulka shrnuje informace o zálohách placených fyzickými osobami.

Tabulka č. 13: Výše záloh na daň z příjmů fyzických osob dle poslední známé daňové povinnosti

(Zdroj: Vlastní zpracování dle: § 38a ZDP; Ptáčková Mísařová a Otavová, 2015)

Poslední známá daňová povinnost	Výše zálohy	Periodicita záloh	Splatnost jednotlivých záloh
do 30 000 Kč	0%	neplatí se	—
30 001 – 150 000 Kč	40%	pololetní	15. den 6. a 12. měsíce zdaňovacího období
nad 150 000 Kč	25%	čtvrtletní	15. den 3., 6., 9. a 12. měsíce zdaňovacího období

V případě, že je dílčí základ daně příjmů ze závislé činnosti roven 50 % základu daně, zálohy dle § 38a odst. 3 a 4 ZDP poplatník neplatí. Pokud základ daně ze závislé činnosti činí méně než 50 % a zároveň více než 15 % základu daně, platí poplatník zálohy v poloviční výši. Poplatník s dílčím základem daně dle § 6 nižším než 15 % základu daně platí zálohy v neredukované výši (Vančurová et al., 2020).

1.5.12 Daňové přiznání

Daňové přiznání dle § 38 g odst. 1 ZDP je povinen podat každý, jehož roční příjmy, které jsou předmětem daně z příjmů fyzických osob (což nejsou příjmy osvobozené či zdaněné zvláštní sazbou daně) přesáhly 15 000 Kč. Tato povinnost se týká i osob vykazujících daňovou ztrátu bez ohledu na hranici 15 000 Kč. Daňové přiznání musí poplatník podat nejpozději do tří měsíců po uplynutí zdaňovacího období, tj. do 1. dubna. Je-li fyzická osoba zastoupena daňovým poradcem či advokátem, lhůta pro podání se prodlužuje o 3 měsíce. Prodloužení platí pouze za podmínky, že je plná moc udělena nejpozději do 1. dubna následujícího kalendářního roku (Vančurová a Boněk, 2011).

1.6 Daňový systém Velké Británie

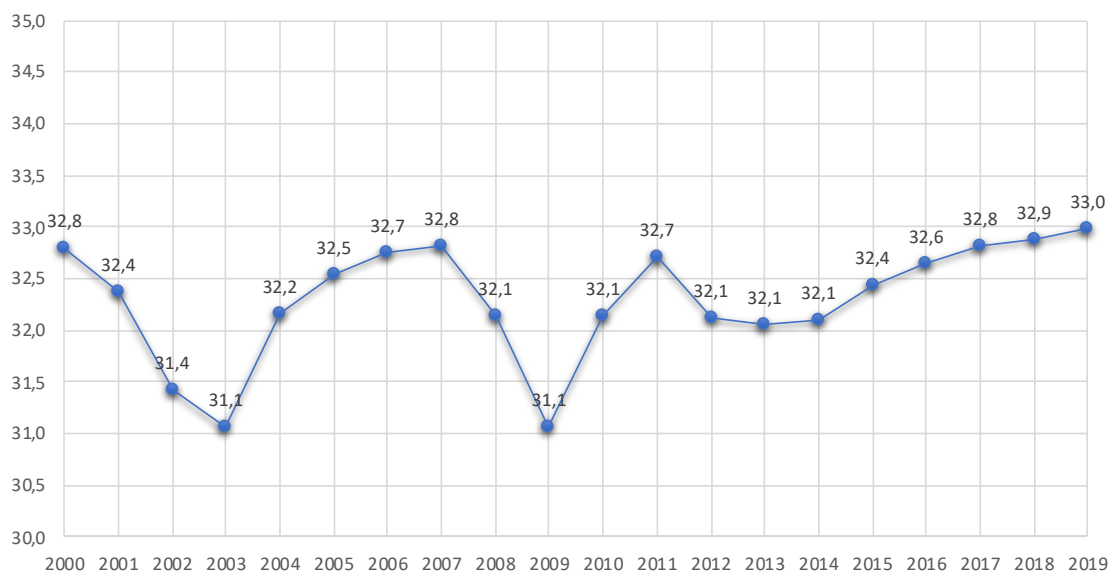
Britský daňový systém je založen na důchodových daních, oboustranně placených odvodů na sociální pojištění, majetkových daních, dani z přidané hodnoty a akcízích (Široký, 2018). Mezi jeho největší výhody lze zařadit velkou škálu daňových úlev či nízké odvody zaměstnavatele na sociální pojištění (Businessinfo.cz, 2020).

Správou daní tedy výběrem daní a odvodů na sociální pojištění se zabývá Her Majesty's Revenue and Customs (dále jen „HMRC“) tj. Daňová a celní správa Jejího veličenstva (Businessinfo.cz, 2020). HMRC je sestaveno z úředníků (Officers of Revenue and Customs) v čele s komisaři (Commissioners), které jmenuje Její veličenstvo královna Alžběta II. v souladu s doporučeními ministerstva financí (Treasury). Vládní oddělení HMRC nese plnou odpovědnost za veřejné finance Velké Británie a je řízeno ministrem financí (Chancellor of the Exchequer) (Melville, 2020; UK Parliament, 2021).

Co se týče výkladu daňových zákonů, v průběhu let vznikaly kolize mezi poplatníky a úřady vedoucí k nemalému počtu případů, z čehož vznikla rozhodnutí soudů. Judikatura tvoří důležitou součást daňového práva Velké Británie. Další důležitou součástí je právo EU, což je důležité zmínit, jelikož odstoupením z EU se britské daňové právo může výrazně změnit (Melville, 2020). V podobě evropských směrnic se evropské právo dotýká zejména daně z přidané hodnoty a mezinárodního zdanění (Široký, 2018).

1.6.1 Daňová kvóta

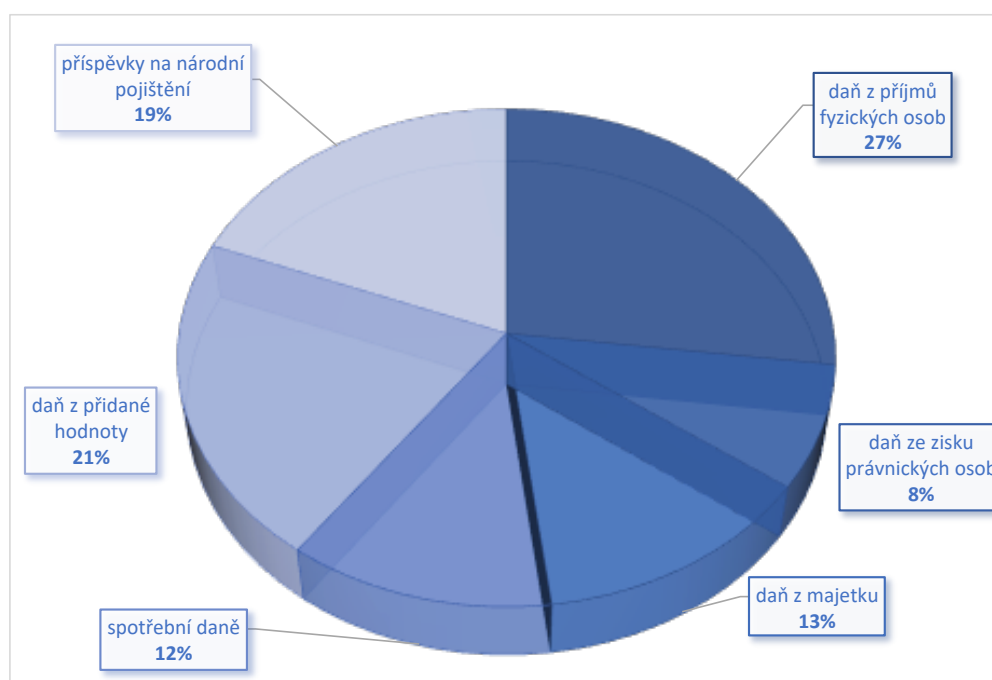
Ve srovnání s průměrem zemí EU se jedná o zemi s poměrně nízkou mírou zdanění (Businessinfo.cz, 2020). Mezi lety 2003 až 2007 daňová kvóta každým rokem rostla, následně se projevila globální hospodářská krize v roce 2009, kdy došlo k významnému poklesu daňových příjmů. Nejvyšší poměr daně k HDP byl zaznamenán v roce 2019 a to v hodnotě 33 % přičemž nejnižší činil v letech 2003 a 2009 a to 31,1 %. V roce 2019, kdy ve Velké Británii činil poměr daně k HDP 33 %, činil průměr zemí OECD 33,8 %. Ve srovnání podílu daňových příjmů na HDP je Velká Británie na 23. místě ze 37 zemí (OECD, 2020 b). Finanční krize roku 2008 měla rovněž značný vliv na vystoupení Velké Británie z EU, jelikož zapříčinila nedůvěru v předpovědi ekonomů o negativním dopadu Brexitu při referendu o odchodu z EU (Kain, 2019).

Graf č. 3: Vývoj daňové kvóty ve Velké Británii v letech 2000 – 2019 v %

(Zdroj: Vlastní zpracování dle: OECD, 2021 a)

1.6.2 Daňový mix

Graf č. 4: Daňový mix ve Velké Británii v roce 2018, zaokrouhleno v %

(Zdroj: Vlastní zpracování dle: OECD, 2020 b)

Nejdůležitějším daňovým příjmem do státního rozpočtu Velké Británie jsou daně přímé, následují daně nepřímé a dalšími v pořadí jsou příspěvky na národní pojištění.

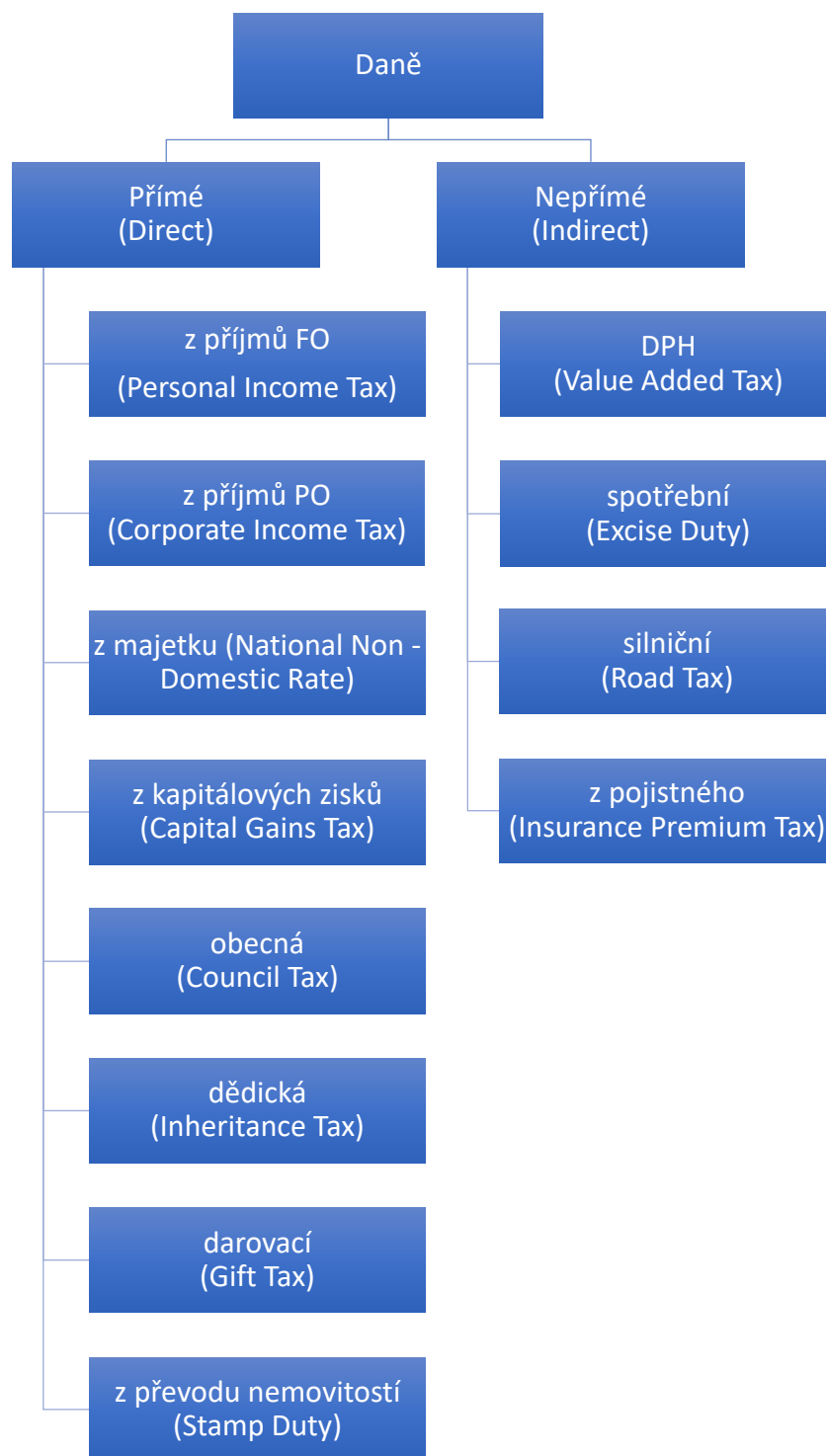
1.6.3 Přehled daní ve Velké Británii

Britský daňový systém je založen na tradičním rozdělení daní na přímé a nepřímé.

Přímé daně (**Direct Taxes**) jsou vyměřovány na základě důchodu či majetku, dají se tedy rozdělit na důchodové a majetkové (Široký, 2018). Mezi hlavní přímé daně patří osobní důchodová daň (Personal Income Tax), daň ze zisku korporací (Corporate Income Tax), daň dědická (Inheritance Tax) a daň z kapitálových zisků (Capital Gains Tax). Příspěvky na sociální pojištění (National Insurance), na které lze rovněž pohlížet jako na formu přímého zdanění, spravuje oddělení zaměstnavatelů (Employer Office) HMRC (Melville, 2020). Dle Jurčíka (2015) poplatníkům vzniká díky sociálnímu a zdravotnímu pojištění nárok na některé sociální dávky na základě čísla národního pojištění (National Insurance Number).

Nepřímé daně (**Indirect Taxes**) jsou uvaleny na spotřebu poplatníka, který daň vyplatí prodejci jako součást kupní ceny zboží, který ji následně přenesse. Zahrnují zejména DPH neboli VAT (Value Added Tax), cla (Customs Duties) a spotřební daně (Excise Duties) uvalené na alkohol, tabák a benzín (Melville, 2020).

Kromě přímých a nepřímých daní ve Velké Británii existuje i spousta specifických daní. Mezi ně patří například daň z využívání podnikatelských prostor (Business Rates), daň z civilní letecké dopravy (Air Passenger Duty), daň z klimatické změny (Climate Chance Levy), daň z uložení odpadu na skládku (Landfill Tax) a daň z těžby kamene, písku a štěrku (Aggregates Levy) (Businessinfo.cz, 2020; Hannam 2017).

Obrázek č. 12: Schéma daní daňového systému Velké Británie

(Zdroj: Vlastní zpracování dle: Expatica.com, 2021; Businessinfo.cz, 2020)

1.6.4 Přímé daně

Co se týče daně ze zisku korporací (Corporate Income Tax), jednotná sazba činí 19 %, která se ovšem netýká společností těžících ropu a zemní plyn. Jedná se o tzv. Ring Fence Companies s 30 % hlavní sazbou daně (Gov.uk, 2015). Ve Velké Británii je navíc umožněno skupinové zdanění firem používáno pro vzájemný zápočet zisků a ztrát a eliminaci srážkové daně u dividend (Široký, 2018). Daň z kapitálových výnosů (Capital Gains Tax) se hradí z prodeje movitostí (mimo automobily), nemovitostí (mimo bydlení sloužící jako trvalé bydliště) a akcií (mimo investice do individuálních spořicíh účtů). Dědické dani (Inheritance Tax) nepodléhá majetek do 325 000 GBP, při překročení hranice se zdaňuje 40 % sazbou. V případě, že je alespoň 10 % majetku určeno k charitativním účelům, je sazba snížena na 36 %. Výše darovací daně (Gift Tax) závisí na délce života dárce od okamžiku darování. U majetku darovaného rodiči jejich dětem nebo vnoučatům se hranice zvyšuje na 500 000 GBP (Businessinfo.cz, 2020).

NÁRODNÍ POJIŠTĚNÍ (NATIONAL INSURANCE CONTRIBUTIONS)

Britské národní pojištění má význam českého sociálního pojištění. Zdravotní pojištění se z příjmů neodvádí, jelikož je veřejně financováno z daní prostřednictvím systému National Health Service (Internations.org, 2020). Národní pojištění hradí zaměstnanci, zaměstnavatelé a OSVČ, jejichž příspěvky plynou do fondu, ze kterého jsou vypláceny státní dávky, jako například státní penze, vdovský důchod, mateřská či podpora v nezaměstnanosti. Zaměstnancům jsou příspěvky strhávány z měsíční mzdy, zatímco OSVČ si je hradí sami prostřednictvím daňového přiznání. Ke stanovení správné částky je nezbytné určit správný daňový kód tzv. Tax Code, jenž bude podrobněji specifikován v kapitole 1.7.10 (Wilson, 2019). Národní pojištění mají povinnost hradit pouze osoby ve věku od 16 do 65 let, což je státní důchodový věk. Od října roku 2020 se ovšem hranice státního důchodového věku posunula na 66 let. Dosáhne-li poplatník státního důchodového věku a nadále vykonává závislou činnost, není již povinen hradit národní pojištění, nicméně zaměstnavatel je nadále povinen odvádět příspěvky za zaměstnance (Tax Aid, 2021; Davies, 2020 a). V současnosti existují 4 hlavní třídy národního pojištění, z nichž každá má svá vlastní specifika. Existuje možnost odvádět do více tříd současně. Tabulka níže demonstruje aktuální třídy a osoby odpovědné hradit.

Tabulka č. 14: Třídy národního pojištění ve Velké Británii

(Zdroj: Vlastní zpracování dle: Richardson, 2020 a; Široký, 2018)

Třída národního pojištění (National Insurance Class)	Hradící osoby (Payers)
Třída 1 (Class 1)	zaměstnanci s příjmy vyššími než 183 GBP týdně nepřesahující státní důchodový věk
Třída 1A nebo 1B (Class 1A/1B)	zaměstnavatelé za zaměstnance
Třída 2 (Class 2)	OSVČ s příjmy vyššími než 6 475 GBP ročně s výrobními a obchodními aktivitami
Třída 3 (Class 3)	dobrovolní plátcí (nezaměstnaní nebo daňoví nerezidenti) za účelem zachování nároku na výplatu důchodu
Třída 4 (Class 4)	OSVČ s příjmy vyššími než 9 500 GBP ročně s ostatními aktivitami

Zaměstnancům jsou z hrubého výdělku strhávány příspěvky v závislosti na výši výdělku. Příjmy do výše 9 500 GBP ročně nepodléhají odvodům na pojistné, v rozmezí příjmů 9 500 až 50 000 GBP se uplatňuje 12 % sazba a u příjmů přesahujících 50 000 GBP 2 % sazba. U OSVČ jsou příjmy do výše 6 475 GBP ročně osvobozeny od pojistného, u příjmů v rozmezí 6 475 GBP až 9 500 GBP dochází ke srážce 3,05 GBP týdně. Příjmy od 9 500 GBP do 50 000 GBP podléhají 9 % sazbě a zároveň týdenní srážce 3,05 GBP. U osob dosahujících příjmů převyšujících 50 000 GBP se uplatňuje 2 % sazba a zároveň i týdenní srážka 3,05 GBP (Richardson, 2020 b).

1.6.5 Nepřímé daně

Co se týče DPH (VAT), legislativní úprava je podobná legislativě jiných členských zemí EU. Výjimkou je existence nulové sazby, které podléhá dětské oblečení, potraviny, noviny, hromadná přeprava osob aj. Standardní sazba daně je 20 %, snížená 5 %. Hranice ročního obrátu pro povinnou registraci plátce k DPH je stanovena ve výši 85 000 GBP (Nerudová, 2014). Spotřební dani podléhají pohonné hmoty, plyn, uhlí, elektřina, alkoholické nápoje a tabákové výrobky. Od roku 2018 vstoupila v platnost spotřební daň na nealkoholické nápoje (Businessinfo.cz, 2020). Daň z pojistného je daň „pojistitelů“ příjmacích zdanitelné pojistné od pojištěnců, která pokrývá všeobecné pojistné (pojištění automobilu, domácnosti, cestovní pojištění aj.) (Gov.uk, 2019; Hutson, 2021).

1.7 Daň z příjmů fyzických osob ve Velké Británii

Mezi právní předpisy upravující daně z příjmů ve Velké Británii patří zejména:

- Income Tax Act 2007 (**ITA 2007**), který upravuje daň z příjmů fyzických osob;
- Income Tax Earnings and Pensions Act 2003 (**ITEPA 2003**), jenž se týká zdanění příjmů ze zaměstnání, důchodu a příjmů ze sociálního zabezpečení;
- Income Tax Trading and Other Income Act 2005 (**ITTOIA 2005**), který se zabývá příjmy z obchodování, majetku, úspor a investic;
- Capital Allowances Act 2001 (**CAA 2001**), který je zaměřen na investiční a kapitálové výdaje (Melville, 2020).

Zdaňovací období (Tax Year) u fyzických osob počíná 6. dubna a končí 5. dubna následujícího roku (Melville, 2020). Daň z příjmů je vybírána způsobem v závislosti na typu příjmu a typu poplatníka, tzn. zdali se jedná o osobu zaměstnanou, nezaměstnanou či samostatně výdělečně činnou (dále jen „OSVČ“). Mezi způsoby výběru daně patří systém **PAYE** (Pay As You Earn), používán k výběru daně zaměstnavateli za své zaměstnance, a systém **SELF ASSESSMENT**, který spočívá ve vlastním stanovení daňové povinnosti prostřednictvím daňového přiznání (Gov.uk, nedatováno a).

1.7.1 Poplatníci daně

Ve Velké Británii se stejně jako v České republice poplatníci člení na daňové rezidenty a nerezidenty. Daňový rezident je poplatník s neomezenou celosvětovou daňovou povinností, zatímco daňový nerezident je poplatníkem s omezenou daňovou povinností výhradně na příjmy ze zdrojů na území Velké Británie (Sojka, 2017). Poplatník se stává daňovým rezidentem při splnění alespoň jedné z následujících podmínek:

- a) pokud má na území Velké Británie trvalé bydliště,
- b) jestliže se zde zdržuje alespoň 183 dní v roce,
- c) v případě, že pobýval na tomto území za poslední čtyři po sobě následující roky alespoň 91 dní (Nerudová, 2014).

1.7.2 Předmět daně

Příjmy tvořící předmět daně jsou rozděleny do pěti skupin v závislosti na tom, z čeho daný příjem plyne:

- příjmy ze závislé činnosti,
- příjmy z podnikání a jiné samostatné výdělečné činnosti,
- příjmy z domácích dividend a investic,
- příjmy z nemovitého majetku,
- příjmy ze zahraničí (Nerudová, 2014).

PŘÍJMY ZE ZÁVISLÉ ČINNOSTI (INCOME FROM EMPLOYMENT)

Příjmy ze závislé činnosti zahrnují prakticky vše, co zaměstnanec obdrží v souvislosti se zaměstnáním. Jedná se zejména o mzdy, platy, odměny, poplatky a platby vyplácené při ukončení pracovního poměru (Melville, 2020). Kromě peněžních plnění jsou za příjem ze závislé činnosti považovány rovněž plnění nepeněžní poskytovaná zaměstnavatelem (Nerudová, 2014). Dle čtvrté části zákona ITEPA 2003 mezi nepeněžní plnění patří poskytnutí automobilu k soukromým účelům, poskytnutí půjčky, kreditních poukázek a další benefity či požitky.

Dle druhu uzavřené smlouvy mezi poplatníkem a osobou vyplácející příjem se rozlišují poplatníci na zaměstnance a OSVČ. Dle druhé části zákona ITEPA 2003 je poplatník pracující na základě smlouvy **Contract of Service** považován za zaměstnance. V opačném případě, kdy poplatník pracuje na základě smlouvy **Contract for Service**, je považován za OSVČ poskytující služby klientovi. Obvykle je zřejmé, zda je někdo zaměstnán či samostatně výdělečně činný, ovšem ve Velké Británii se často vyskytují hraniční případy. Daňový poplatník s více částečnými úvazky či klienty si obvykle přeje získat status OSVČ, zatímco HMRC trvá, aby se s takovým poplatníkem zacházelo jako se zaměstnancem. Na základě rozsáhlé judikatury bylo stanoveno několik kritérií k posouzení, a to zejména stupeň kontroly a řízení, pravidelnost odměňování, nápravy pracovního výkonu, dovolená či pracovní neschopnost a exkluzivita (Melville, 2020).

Příjmy související s ukončením pracovního poměru spadají do tří kategorií, tj. plně osvobozené, plně zdanitelné a částečně osvobozené. Od daně z příjmu jsou plně osvobozeny příjmy v případě úmrtí zaměstnance, příjmy z důvodu pracovního úrazu nebo jednorázové paušální platby v rámci důchodového systému. Plně zdanitelným příjmem je odstupné. Mezi částečně osvobozené příjmy patří náhrady za ztrátu zaměstnání a ostatní příjmy do výše nepřesahující 30 000 GBP. Případný přebytek se stává zdanitelnou částí v roce přijetí (Melville, 2020). Dle třetí části zákona ITEPA 2003 se dílčí základ daně z příjmů ze závislé činnosti vypočítá jako rozdíl celkových příjmů ze zaměstnání a uplatnitelných výdajů. Je-li vypočtený dílčí základ daně záporný, považují se příjmy ze závislé činnosti jako nulové.

PŘÍJMY Z PODNIKÁNÍ (INCOME FROM SELF-EMPLOYMENT)

Poplatníci jsou samostatně výdělečně činní, jestliže provozují podnikání na vlastní zodpovědnost za účelem dosažení zisku několika zákazníkům současně. Dále mohou-li se rozhodnout, jakým způsobem budou práci řídit, jaké další osoby začlenit do výkonu práce a jaká bude účtovaná výše za vykonanou práci (Gov.uk, nedatováno b). Příjmy z podnikání se mohou snížit o prokazatelně vynaložené výdaje související s podnikáním. Těmi mohou být například výdaje na automobil, energie, školení, cestovní výdaje vynaložené při služebních cestách aj. (Richardson, 2020 c).

PŘÍJMY Z DOMÁCÍCH DIVIDEND A INVESTIC (INCOME FROM SAVINGS, INVESTMENTS)

Dle třetí části zákona ITTOIA 2005 je daň vybírána z veškerých přijatých úroků poplatníka v příslušném zdaňovacím období. Příjmy ve formě domácích dividend plynou z akcií a investičních či podílových fondů. Dividendové příjmy jsou do výše 2 000 GBP ročně osvobozeny od daně. Sazba daně se liší v závislosti na daňovém pásmu, do kterého poplatník spadá. U poplatníků spadajících do základního pásma (20 %) jsou příjmy zdaněny 7,5 % sazbou, u poplatníků ve vyšším pásmu (40 %) se uplatňuje sazba 32,5 % a u poplatníků v nejvyšším daňovém pásmu se zdaňují dividendy sazbou 38,1 % (Gov.uk, nedatováno e). Úroky z úspor a investic jsou do výše 1 000 GBP osvobozeny od daně v případě poplatníků se základní sazbou (20 %) a 500 GBP u poplatníků s vyšší sazbou (40 %).

Poplatníci, kteří ročně vydělají více než 150 000 GBP nemají nárok na osvobození (Richardson, 2020 d). Co se týče osobních spořicíh účtů (Individual Savings Accounts), je u nich stanovena maximální hodnota spoření 20 000 GBP, přičemž úroky jsou osvobozeny od daně z příjmů (KPMG, 2021). Dle Melvilla (2019) si nelze u těchto příjmů uplatnit související výdaje.

PŘÍJMY Z NEMOVITÉHO MAJETKU (INCOME FROM PROPERTY)

Dle druhé části zákona ITTOIA 2005 je daň z příjmů uvalena na využívání nemovitostí, úroků nebo práv jako zdroj nájemného nebo jiných příjmů. Mezi příjmy z nemovitého majetku patří nájemné, prémie za pronájem, související práva a příjmy z pronájmu obytných karavanů. Příjem do výše 1 000 GBP ročně je od daně z příjmů osvobozen. Od celkových příjmů z nemovitého majetku lze odečíst související výdaje. Mezi odčitatelné výdaje patří zejména náklady související se správou a administrativou, zprostředkování oprav nemovitostí, úklid společných prostor a další služby poskytované nájemcům (Melville, 2020).

PŘÍJMY ZE ZAHRANIČÍ (FOREIGN INCOME)

Poplatníci, kteří splnili podmínky daňového rezidenství ve Velké Británii, jsou povinni hradit daň z příjmů z veškerých celosvětových příjmů. Za zahraniční příjmy jsou považovány příjmy plynoucí z veškerých zemí s výjimkou Anglie, Skotska, Walesu a Severního Irska. Za zahraničí se považují rovněž Normandské ostrovy a ostrov Man ležící na britském území. V rámci těchto příjmů jsou zdaňovány mzdy, příjmy z pronájmu, příjmy z důchodů a zahraniční investice jako dividendy či úroky z úspor. Zahraniční příjmy se vykazují v daňovém přiznání nicméně nemá-li poplatník žádný jiný příjem, nebo má-li pouze příjem z dividend anebo nepřevyšuje-li souhrn příjmů ve formě dividend (domácích i zahraničních) 2 000 GBP, nemusí daňové přiznání podávat (Gov.uk, nedatováno f). Zdaňování zahraničních příjmů se řídí pravidly příslušné smlouvy o zamezení dvojího zdanění, které vymezují, který stát má právo příjem zdanit a metody k zamezení dvojího zdanění (Sojka, 2017).

1.7.3 Osvobození od daně

Příjmy, které jsou předmětem zdanění mohou být od daně z příjmů osvobozeny. Osvobozených příjmů existuje celá řada, bude tedy uveden výčet těch nejdůležitějších příslušné kategorie příjmů.

Osvobozené příjmy z úspor a investic

- příjmy z osobních spořicíh účtů (Individual Savings Accounts),
- příjmy ze státních investičních certifikátů (National Savings Certificates),
- příjmy plynoucí ze spořicího účtu pro dítě (Child Trust Fund),
- úroky plynoucí ze zaměstnaneckého spoření SAYE (Save As You Earn),
- dividendy z akcií držných ve fondu rizikového kapitálu (Venture Capital Trust).

Osvobozené příjmy ze zaměstnání

- příjmy do výše 3 600 GBP ročně zaměstnanců společnosti ovládané mateřskou společností (Employee Ownership Trust),
- náhrady za ztrátu zaměstnání do výše 30 000 GBP,
- paušální částky důchodového systému,
- vybrané benefity poskytované zaměstnavateli,
- příspěvky vyplácené ozbrojeným silám Velké Británie.

Osvobozené příjmy z nemovitého majetku

- příjem do výše 1 000 GBP ročně,
- příjem do výše 7 500 GBP ročně za pronájem pokoje, tj. režim „Rent-a-room“.

Ostatní osvobozené příjmy

- výživné,
- příjmy ze stipendií,
- invalidní důchody,
- náhrady škody za pracovní úraz,
- vybrané dávky sociálního zabezpečení,
- výhry ze sázení (loterie, soutěže) a státních dluhopisů,
- příjmy plynoucí z pěstounské péče, opatrovnictví a adopce,
- příjmy z prodeje vlastní vyprodukované elektřiny (Melville, 2020).

Mezi státní sociální dávky patří zejména přídavky na děti (Child Tax Credit), vdovské příspěvky (Widow Allowance), příspěvky na bydlení (Housing Benefit), příspěvky v mateřství (Maternity Allowance) a další (KPMG, 2021).

1.7.4 Základ daně

Dle druhé části zákona ITA 2007 je základem daně součet celkových příjmů jednotlivých kategorií po odpočtech a úlevách, na které má poplatník za zdaňovací období nárok.

1.7.5 Úprava základu daně

Stejně jako v České republice, tak i ve Velké Británii lze před samotným výpočtem daně odečíst hodnotu odčitatelných položek a nezdanitelných částí základu daně. Britský daňový systém ovšem klade větší důraz na odpočty ze základu daně než ze samotné vypočtené daňové povinnosti (James, 2009). Existují dva druhy daňových odpočtů, a to Tax Allowances mající charakter nezdanitelných částí a Tax Reliefs připodobněny odčitatelným položkám (Richardson, 2020 e).

NEZDANITELNÉ ČÁSTI ZÁKLADU DANĚ (TAX ALLOWANCES)

Odpočet na poplatníka (Personal Allowance) neboli osobní odpočet je částka ve výši 12 500 GBP ročně, ze které se nemusí odvádět daň z příjmů, což zajišťuje ochranu osob s nízkými příjmy. U poplatníku s příjmy přesahujícími 100 000 GBP ročně se odpočet sníží o 1 GBP na každé 2 GBP příjmů. Poplatníkovi s vyššími příjmy než 125 000 GBP tedy nevzniká nárok na odpočet (Melville, 2020; Hannam 2017).

Odpočet pro nevidomé (Blind Person's Allowance) činí 2 500 GBP ročně přičemž o tuto částku se navyšuje odpočet na poplatníka. Celková výše odpočtu tedy činí 15 000 GBP. Na tento odpočet mají nárok osoby se zrakovým postižením. Nedosahuje-li poplatník příjmů, aby mohl být odpočet uplatněn v plné výši, může se nevyužitá část převést na manžela či manželku (Melville, 2020).

Odpočet pro manželské páry (Marriage Allowance) či registrované partnery spočívá v převedení části odpočtu poplatníka na manžela či manželku, čímž docílí snížení daňové povinnosti. Výše příspěvku činí 10 % základního odpočtu na poplatníka, tj. 1 250 GBP.

Odpočtu lze ovšem využít pouze dosahuje-li jeden z partnerů příjmů nižších 12 500 GBP a druhý příjmů v rozmezí 12 500 GBP až 50 000 GBP (Melville, 2020).

Osobní odpočet na spoření (Personal Savings Allowance) se vztahuje na úroky z úspor do stanovené výše dle daňového pásma poplatníka uvedené v přechozí kapitole.

Dividendový odpočet (Dividend Allowance) činí 2 000 GBP ročně (Richardson, 2020 e).

Odpočet na příjmy z obchodních aktivit a rovněž z pronájmu nemovitosti (Trading and Property Allowances) činí 1 000 GBP ročně (Richardson, 2020e).

ODČITATELNÉ POLOŽKY OD ZÁKLADU DANĚ (TAX RELIEFS)

Mezi položky, které si může poplatník odečíst od základu daně patří zejména úroky, pojistné na soukromé penzijní pojištění a dary na charitativní účely (Melville, 2020).

Vyplacené úroky, které si lze odečíst od základu daně jsou úroky hypoteční z investičních nemovitostí, z podnikatelských úvěrů na nákup zařízení či strojů aj. (Kagan, 2020).

Příspěvky na soukromé penzijní pojištění jsou poskytovány ve výši sazby daně, pod kterou spadají příjmy poplatníka. V případě základní 20 % sazby daně poplatník získá příspěvek 20 % z vložené částky na penzijní spoření a zdanění bude podléhat pouze 80 %. Maximální výše příspěvku je stanovena na 40 000 GBP ročně (Davies, 2020 b).

Co se týče darů, mezi nejčastější způsoby poskytnutí daru patří Payroll Giving a Gift Aid. První způsob spočívá ve strhávání příspěvků na charitu přímo ze mzdy, čímž poplatník dosáhne okamžité daňové úlevy, jelikož příspěvky nepodléhají dani z příjmů. Jelikož příspěvek poplatníka neobsahuje daň, může si ji charita vyžádat od HMRC, což je druhý způsob tzv. Gift Aid. Charita tedy obdrží darovanou částku navýšenou o daň. Dalším a klasickým způsobem je darování určitých aktiv na charitu, z čehož poplatník dosáhne daňové úlevy v celkové tržní hodnotě darů. Jedná se především o dary v podobě pozemků, budov, kótovaných akcií, cenných papírů (Richardson, 2020 f; Melville, 2020).

Další odčitatelnou položkou je platba výživného bývalému manželovi, manželce, registrovanému partnerovi nebo dítěti ve výši 10 % výživného s limitem 326 GBP. Pro uplatnění musí být splněno několik podmínek, tj. nařízení výživného na základě soudního příkazu, datum narození jednoho z partnerů před 6. dubnem 1935 a maximální věk dítěte příjímajícího výživné 21 let (Gov.uk, nedatováno g).

1.7.6 Sazby daně

Velká Británie má zaveden systém progresivního zdanění představující závislost procentní sazby daně na výši výdělku (Jurčík, 2015). Sazba daně, kterou poplatník bude uplatňovat závisí na pásmu, do kterého spadá.

Tabulka č. 15: Sazby daně z příjmů ve Velké Británii

(Zdroj: Vlastní zpracování dle: Gov.uk, nedatováno c)

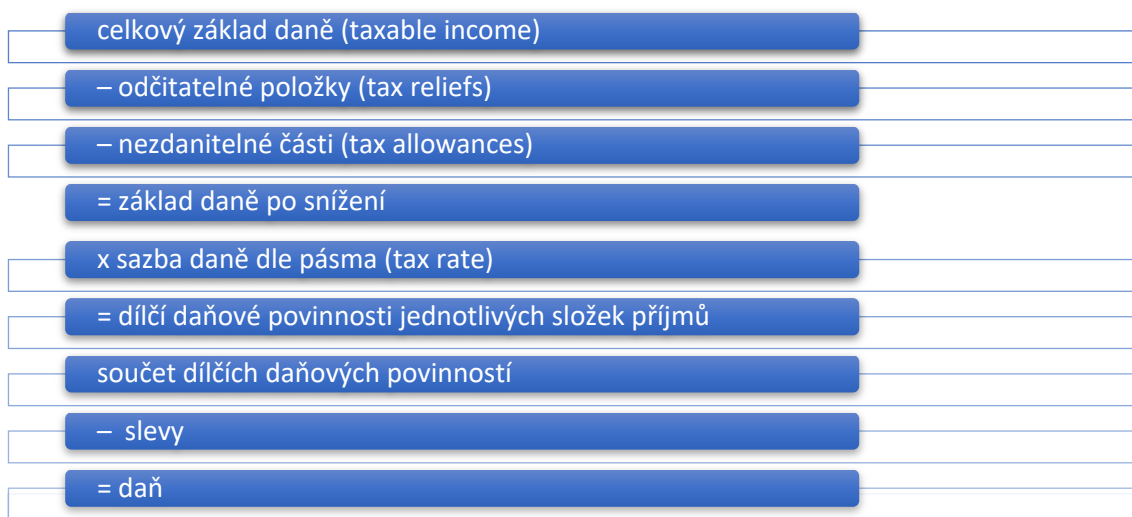
Pásmo (Band)	Roční příjem (Taxable Income)	Sazba daně (Tax Rate)
Personal Allowance	do 12 500 GBP	0 %
Basic rate	12 501 – 50 000 GBP	20 %
Higher rate	50 001 – 150 000 GBP	40 %
Additional rate	nad 150 000 GBP	45 %

1.7.7 Slevy na dani

Položky, které se odečítají přímo od daňové povinnosti existují ve Velké Británii jen v minimálním měřítku, přičemž na ně dosáhne malé množství poplatníků. Slevy mohou snížit daňovou povinnost, nemohou se ovšem snížit do záporných hodnot (James, 2009). Do slev na dani lze zařadit slevu pro manželské páry (Married Couple's Allowance), za splnění podmínky data narození jednoho z partnerů před 6. dubnem 1935. V případě pozdějšího data lze požádat o příspěvek pro manželské páry (Marriage Allowance). Poplatník s vyššími příjmy si může odečíst slevu mezi 351 GBP a 907,50 GBP v závislosti na výši rozhodného příjmu (Gov.uk, 2020 h).

1.7.8 Výpočet daně

Metodika výpočtu daně je specifikována v druhé části zákona ITA 2007, přičemž postup je rozdělen do několika kroků. Prvním krokem je rozdělení příjmů do třech kategorií neboli dílčích základů daně, tj. příjmy z úspor, příjmy z dividend a ostatní příjmy. Následně se vyjmou příjmy osvobozené a součtem všech kategorií příjmů se dopracuje k celkovému příjmu. Při aplikaci příslušných daňových sazeb se rovněž vychází z rozdělení na zmiňované tři kategorie příjmů (Prudviser.uk, 2021). Následující graf stanoví velmi zjednodušený postup výpočtu daňové povinnosti.

Obrázek č. 13: Schéma zjednodušeného výpočtu daně ve Velké Británii

(Zdroj: Vlastní zpracování dle: Pruadviser.uk, 2021)

1.7.9 Daňové přiznání

Ve Velké Británii mají poplatníci možnost podání daňového přiznání v papírové podobě i elektronicky, k čemuž jsou vybízeni a převážná většina tak koná (Melville, 2020). Daňové přiznání v papírové podobě se podávají do 30. října, v případě elektronického podání do 31. ledna následujícího roku (Široký, 2018). Daňové přiznání se skládá ze základního osmi stránkového formuláře. Dále existuje množství doplňkových stránek, z nichž každá pojednává o jiném typu příjmu, jež daňový poplatník použije pouze pokud jsou pro něj relevantní. Existuje rovněž krátké daňové přiznání (Short Tax Return), které použijí daňoví poplatníci s méně složitými daňovými záležitostmi. Daňové přiznání jsou povinny podat OSVČ s příjmy z podnikání přesahujícími 1 000 GBP, ředitelové společnosti (s výjimkou neziskových organizací) a správci trustu. Dále osoby mající jednak příjem, který není již dříve zdaněn prostřednictvím systému PAYE a jednak jiný nezdaněný příjem jako například úroky, příjmy z pronájmu nemovitosti, fondů či ze zahraničí (Low Incomes Tax Reform Group, 2021; Gov.uk, nedatováno d).

DIGITALIZACE DAŇOVÝCH ÚČTŮ

Britská vláda má v úmyslu v příštích několika letech nahradit daňová přiznání digitálními daňovými účty (Digital Tax Accounts), které budou předvyplněné informacemi,

kterými HMRC již disponuje. Jedná se například o příjmy ze zaměstnání, přijaté bankovní úroky apod. Daňovým poplatníkům bude umožněno své digitální účty kdykoliv vidět a nebudou muset HMRC nadále odesílat žádné informace. Osoby samostatně výdělečně činné či osoby s příjmy z majetku budou povinni k vykazování svých příjmů a výdajů používat účetní software vyhovující digitálnímu daňovému účtu. Očekává se ovšem výjimka ze čtvrtletního vykazování pro poplatníky s těmito příjmy, které nepřesáhnou příslušnou stanovenou hranici příjmů (Melville, 2020; Hannam 2017). Tento systém nazvaný Making Tax Digital (dále jen „MTD“) je ve Velké Británii již zaveden od dubna roku 2019 u DPH. Povinnost řídit se pokyny MTD se týká podniků překračujících roční hranici obratu pro registraci k DPH, která činí 85 000 GBP. Jakmile bude proces MTD u DPH dokončen a všechny nedostatky odstraněny, proces přejde k dalším formám daně (Quaderno.io, 2019).

1.7.10 Zálohy na daň a systém PAYE

Zálohy na daň mají poplatníci povinnost hradit dvakrát ročně. Výjimkou jsou příjmy ze závislé činnosti, u kterých se zálohy odvádějí měsíčně prostřednictvím systému PAYE (Nerudová, 2014). Daňový měsíc začíná od 6. dne příslušného měsíce a končí 5. dnem následujícího měsíce. Existuje ovšem možnost sjednání čtvrtletních plateb u zaměstnanců, jejichž měsíční příjem nepřesahuje hranici 1 500 GBP. V rámci tohoto systému jsou zaměstnavatele povinni odečíst svým zaměstnancům při výplatě daň z příjmu a příspěvky na národní pojištění, přičemž úhrada musí být provedena do 14 dnů následujícím po měsíci, ve kterém vznikly. Každému zaměstnanci HMRC přidělí daňový kód tzv. Tax Code, jehož prostřednictvím zaměstnavatel určí výši možného výdělku a příjmy přesahující tuto hranici podléhají dani z příjmů. HMRC zohledňuje řadu faktorů ovlivňujících daňovou povinnost zaměstnance, a to například druh zaměstnání, daňové úlevy, rodinný stav poplatníka apod. Přidělený daňový kód se rovná jedné desetině souhrnu těchto položek zaokrouhleného na celé číslo dolů (Melville, 2020).

Daňový kód je tvořen číslicí, jenž stanoví výši osvobozeného příjmu od daně, a písmenem či písmeny vyjadřující životní situaci poplatníka. Pro většinu poplatníků mající příjmy pouze ze závislé činnosti od jednoho zaměstnavatele je v současné době nejčastěji užíván kód 1250L. Písmena tvořící daňový kód mohou být například následující.

- L – příjem je v nulovém pásmu sazby daně a není tedy zdaněn,
- BR – veškeré příjmy jsou zdaněny základní sazbou,
- D0 – veškeré příjmy jsou zdaněny vyšší sazbou,
- D1 – veškeré příjmy jsou zdaněny nejvyšší sazbou,
- C – příjmy jsou zdaněny sazbou daně používanou ve Walesu,
- S – příjmy jsou zdaněny sazbou daně používanou ve Skotsku (Gov.uk, nedatováno i).

Na konci zdaňovacího období (5. dubna) HMRC automaticky vygeneruje formulář P60, který zašle zaměstnavateli, od kterého jej obdrží zaměstnanec. Tento formulář obsahuje celkovou hrubou částku, výši odpočtů daně, příspěvků na národní pojištění a čistý příjem uhrazen za příslušný rok zaměstnanci. Zaměstnanec by si na základě výplatních pásek měl zkontrolovat správnost (Richardson, 2020, g). Použije-li zaměstnavatel nevhodný kód, čímž způsobí odečtení vyšší daně, může zaměstnanec požádat HMRC o vrácení přeplatku zaplacené daně (Richardson, 2020 h). V souvislosti se systémem PAYE vznikl v roce 2013 systém Real Time Information, který vyžaduje, aby všichni zaměstnavatelé zasílali HMRC informace o mzdách a srážkách (daň z příjmů a příspěvky na národní pojištění) jejich zaměstnanců. Tento systém nahradil dřívější roční odesílání formulářů, jelikož data se za daňový rok HMRC odesílají automaticky (Melville, 2020).

Další formulář je zápočtový list P45, jenž zaměstnanec obdrží po ukončení pracovního poměru od zaměstnavatele (Richardson, 2019).

1.7.11 Daňové úniky a snižování daňové povinnosti

Tak jako většina států i Velká Británie řeší problém nezákonných daňových úniků. V průběhu let daňoví poradci navrhli různé programy ke snížení či úplnému vyhnutí daňové povinnosti, které využívají mezery tzv. „loopholes“ v daňovém systému. Jedná se o legální snižování daně ovšem jen do určitých limitů. Pro účely omezení účinnosti těchto systémů byl zaveden režim **DOTAS** (Disclosure of Tax Avoidance Schemes), který vyžaduje poskytnutí podrobností o programu či systému nesoucího určité znaky vyhýbání se daňovým povinnostem. Dalším nástrojem zavedeným do britského daňového práva, jenž pomáhá v boji proti daňovým únikům, je **GAAR** (General anti-abuse rule) vztahující se na daň z příjmů, daň korporátní, daň z kapitálových výnosů, daň z dědictví a některé nepřímé daně (Melville, 2020).

2 ANALÝZA SOUČASNÉHO STAVU

V této části práce bude využito teoretických poznatků ke komparaci daňové povinnosti poplatníků daně z příjmů v České republice a Velké Británii. První kapitoly se budou zabývat komparací daňových systémů prostřednictvím vybraných makroekonomických ukazatelů a algoritmů výpočtu daňové povinnosti. Další kapitoly budou zaměřeny na srovnání daňové povinnosti prostřednictvím modelových příkladů, jenž budou sloužit k prezentaci daňového zatížení poplatníků v obou zemích. Vzhledem k rozsáhlosti předmětu daně a následného výpočtu, bude v modelových příkladech pozornost zaměřena na příjmy ze závisle činnosti za zdaňovací období 2020 v České republice a 2020/2021 ve Velké Británii s využitím příjmů odvozených od minimálních hrubých mezd.

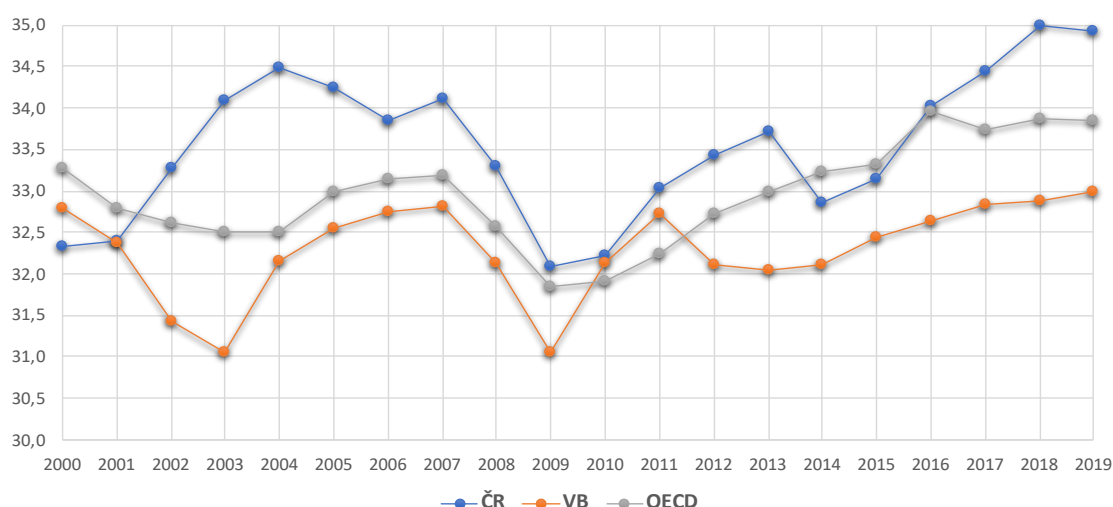
2.1 Komparace

Legislativa přímých daní se napříč státy EU značně liší, každý má samostatnou daňovou politiku tudíž metody konstrukce daňových základů a způsob výpočtu daňové povinnosti poplatníků daně z příjmů fyzických osob. Různí se systém a výše nezdánitelných částí, odčitatelných položek od základu daně a daňových slev, ale i jejich uplatnění v různém stadiu algoritmu výpočtu daňové povinnosti. Tzn. odpočet od dílčího základu daně, agregovaného základu daně či samotné daně. Dalším rozdílem je počet daňových pásem a druhy daňových sazeb, tj. lineární či progresivní. Co se týče harmonizace v oblastí přímých daní napříč zeměmi EU, OECD zpracovala akční plán k erozi základu daně a převodu zisku BEPS (Base Erosion and Profit Shifting), který cílí ke správnému zdanění. Hlavním problémem, na který se zaměřuje, je mezinárodní nesoulad v označení entit a nástrojů plynoucí z rozdílných principů daňových systémů. Dalším návrhem v této oblasti je společný konsolidovaný základ daně z příjmů fyzických osob CCCTB (Common Consolidated Corporate Tax Base), který se ovšem nadále setkává s neúspěchem a mnoho zemí se vyslovuje proti včetně České republiky a Velké Británie. Navíc Velká Británie byla obecně v podstatné většině daňových návrhů EU zásadně proti, Brexit (spojení slov Británie a exit používáno pro odchod této země z EU) tedy v následujících letech bude mít pravděpodobně viditelný vliv na daňovou politiku EU (Šíroký, 2018).

2.1.1 Vybrané makroekonomické ukazatele

DAŇOVÁ KVÓTA

Daňová kvóta je jedním z nejpoužívanějších ukazatelů užívaných ke srovnání daňového zatížení obyvatelstva v různých státech s vysokou vypovídací schopností (viz. kapitola 1.2.6). Jelikož se jedná o podíl příjmů veřejných rozpočtů a HDP, je tedy využíváno makroekonomické fiskální hledisko (Široký, 2018). Následující graf znázorňuje vývoj daňové kvóty v obou zemích ve srovnání s průměrem zemí OECD v letech 2000 až 2019.

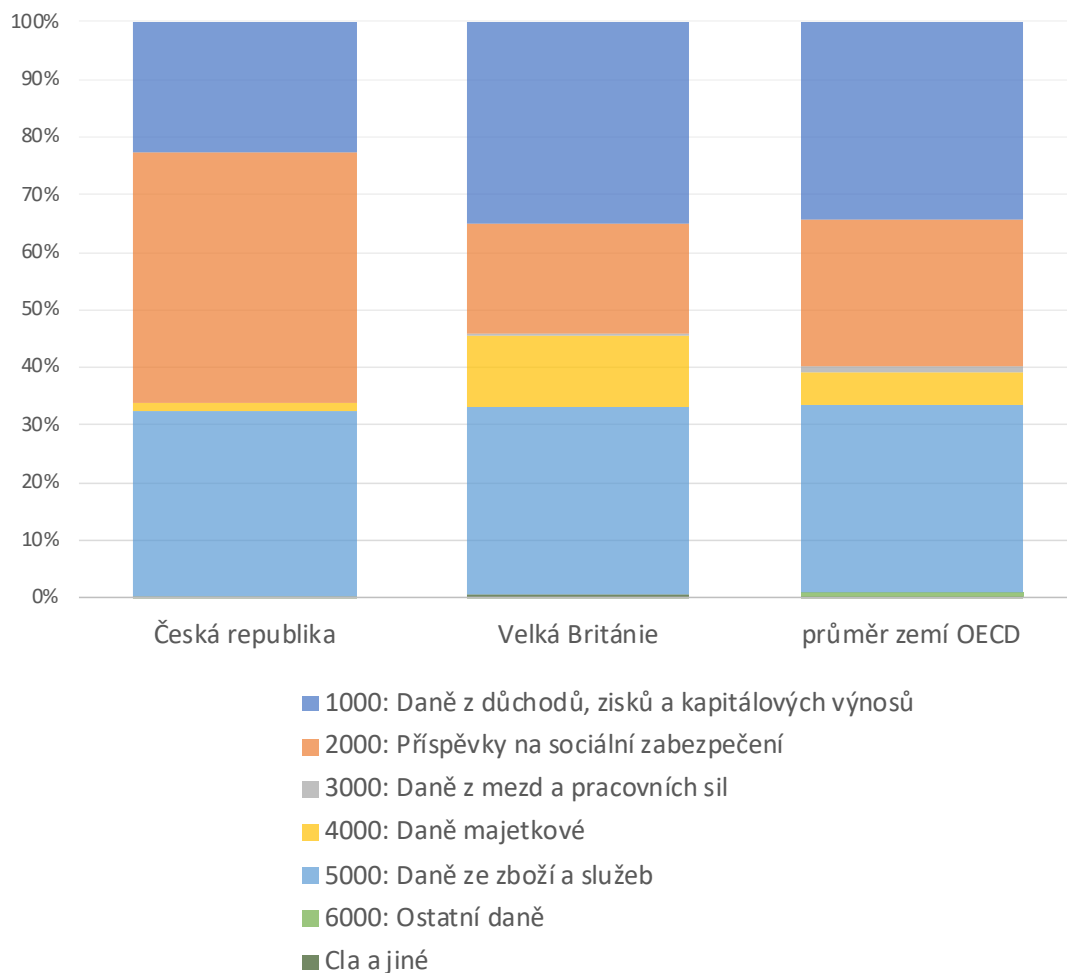
Graf č. 5: Srovnání vývoje daňové kvóty v zemích OECD v letech 2000 – 2019 v %

(Zdroj: Vlastní zpracování dle: OECD, 2021 a)

Jak lze z grafu vyčíst, vývoj průměrné daňové kvóty zemí OECD se v převážné většině sledovaných let pohybuje přesně mezi hodnotami České republiky a Velké Británie. Ve srovnání s průměrem zemí OECD se tedy jedná o protipóly, přičemž Česká republika je země s poměrně vysokou mírou zdanění kdežto Velká Británie s poměrně nízkou. V České republice je trend daňové kvóty ve srovnání s průměrem i Velkou Británií výrazně rozkolísaný a nestabilní. Zlomovým bodem byla jednoznačně globální hospodářská krize roku 2009, kdy došlo k významnému poklesu daňových příjmů ve všech zemích. Velká Británie se ovšem již v následujícím roce 2010 podařilo dostat na předkrizovou úroveň, zatímco České republice to zabralo téměř 3 roky. V tomto roce se rovněž Velká Británie nejvíce přiblížila úrovni daňové kvóty České republiky. Z grafu je také patrné, že vývoj daňové kvóty se v obou zemích postupně zvyšuje.

DAŇOVÝ MIX

Daňový mix (viz kapitoly 1.3.3; 1.4.2; 1.6.2) neboli strukturu daňové kvóty lze srovnat prostřednictvím klasifikace daní metodikou OECD (viz 1.3.4). Následující graf znázorňuje podíl výnosů jednotlivých skupin daní dle metodiky OECD na celkovém daňovém výnosu srovnávaných zemí a průměru zemí OECD.

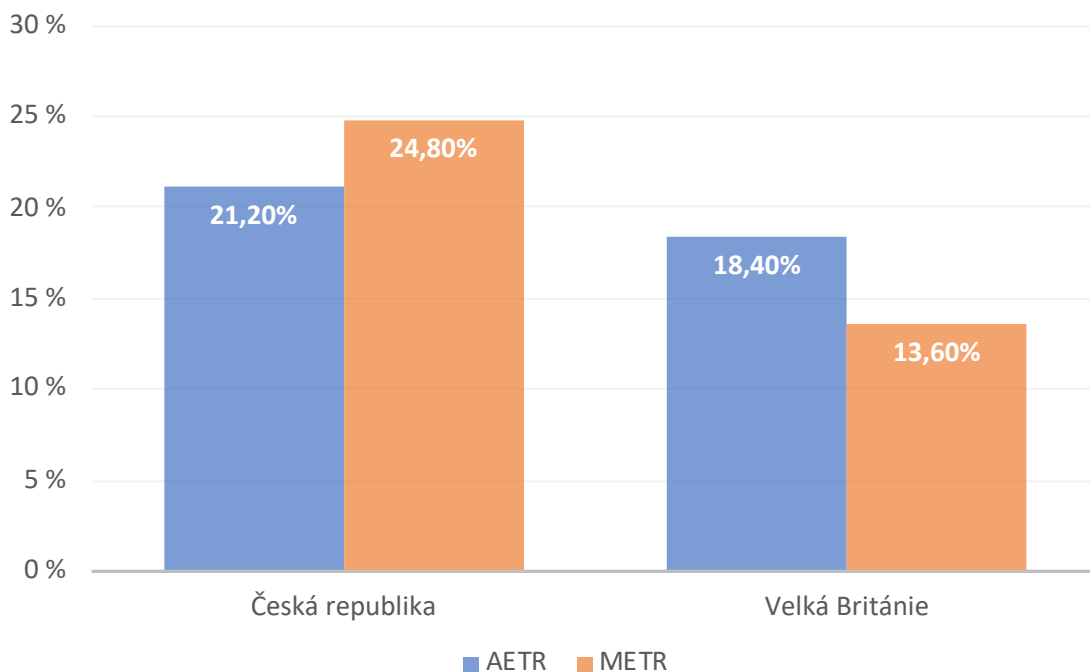
Graf č. 6: Podíl výnosů jednotlivých skupin daní dle kategorizace OECD na celkovém zdanění v %

(Zdroj: Vlastní zpracování dle: OECD, 2021 b)

Jak je z výše uvedeného grafu patrné, Česká republika se od průměrné skladby daňového mixu dosti odchyluje ve srovnání s Velkou Británií, jejíž hodnoty jsou hodnotám průměrným velice podobné. Hlavním daňovým zdrojem Velké Británie a zemí OECD jsou daně z důchodů, zisků a kapitálových výnosů (daň z příjmů fyzických a právnických osob), což stojí v České republice až na třetím místě. Významnou skupinu daňových příjmů tvoří u České republiky, Velké Británie i zemí OECD daně ze zboží a služeb, tj. zejména DPH. V daňových mixech klesá podíl přímých daní a roste podíl nepřímých daní, což lze vidět i na nejvíce podobných hodnotách příjmů z této skupiny (32,3 %, 32,6 % a 32,7 %). Mimo jiné výnos skupiny nepřímých (2000) a přímých daní (1000) se v britském daňovém systému liší o pouhé 2,7 %. V českém daňovém systému mají největší podíl jednoznačně příspěvky na sociální zabezpečení tvořící 43,8 % celkových daňových příjmů, což je ve srovnání se zeměmi OECD velice nadprůměrný podíl, kdežto ve Velké Británii se jedná o podprůměrný podíl tvořící pouze 19,1 % daňového výnosu. Co se týče majetkových daní, Velká Británie má nadprůměrný podíl v hodnotě 12,5 % a Česká republika podprůměrný činící pouhé 1,3 % ve srovnání s průměrem zemí OECD (5,6 %). Cla a jiné poplatky tvoří ve všech státech okolo 0,5 % příjmů státních rozpočtů. Na rozdíl od České republiky je na území Velké Británie vybíráno větší množství různorodých daní.

EFEKTIVNÍ DAŇOVÉ SAZBY (EFFECTIVE TAX RATES)

Efektivní daňové sazby jsou dalším z nástrojů používaných k měření daňového zatížení, mezinárodnímu srovnání a k analýzám daňových dopadů. Vyjadřují procentuální výši příjmu, která je poplatníkem či společností odvedena v podobě daně při zohlednění několika dalších faktorů a aspektů daňového systému. Obecně se jedná o podíl odvedené daně a základu daně. Existují hlavní dva typy efektivních daňových sazeb, které se liší vstupními daty využívanými při výpočtu, tj. průměrná (Average Effective Tax Rate – AETR) a marginální (Marginal Effective Tax Rate – METR) (Šíroký, 2016). První typ (AETR) vyjadřuje průměrnou sazbu, při které jsou zdaněny příslušné příjmy. Marginální neboli mezní efektivní daňová sazba (METR) zohledňuje daňové pásmo, do kterého příjem spadá a udává %, o kolik se zvýší čistý příjem při zvýšení hrubého příjmu o jednotku (Kagan, 2021). Následující graf uvádí hodnoty efektivních daňových sazeb určujících objem efektivně placené daně v České republice a ve Velké Británii.

Graf č. 7: Efektivní daňové sazby za rok 2019 v %

(Zdroj: Vlastní zpracování dle: OECD, 2021 c)

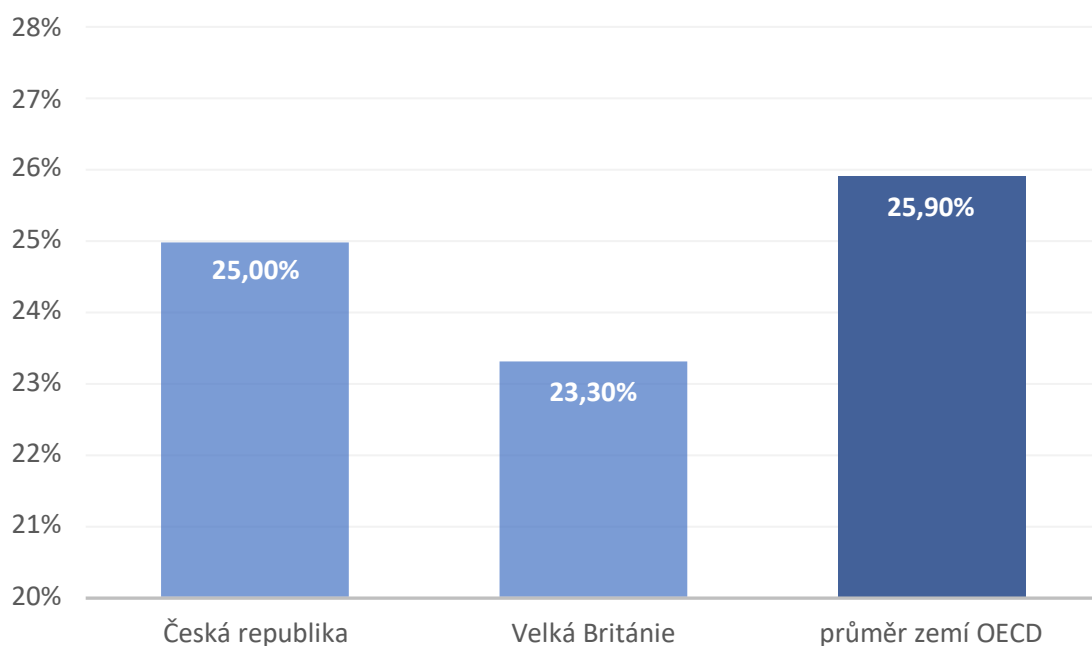
Z grafu je viditelné, že při srovnání se efektivní daňové sazby pohybují ve vyšších hodnotách v České republice, což vypovídá o vyšším objemu efektivně odváděné daně v českém daňovém systému. Co se týče marginální efektivní daňové sazby, můžeme u ní vidět větší rozdíly, jelikož britský daňový systém je založen na progresivním zdanění, což tento ukazatel zohledňuje.

DAŇOVÉ ZATÍŽENÍ ZDANĚNÍ PRÁCE

Co se týče zdanění práce, existují dva ukazatelé měřící daňové zatížení. Jedná se o míru zdanění výdělku (Personal Average Tax Rate) a daňový klín (Tax Wedge), vycházející z průměrného ročního hrubého a čistého výdělku (Eurostat, 2020).

Míra zdanění výdělku (Net Personal Average Tax Rate)

Míra zdanění výdělku (Personal Average Tax Rate) vyjadřuje rozdíl mezi hrubou mzdou a čistým příjmem zaměstnance. Za rok 2019 činil průměr členských zemí OECD 25,9 %, tzn. že příjem pracovníka po zdanění představoval 74,1 % (OECD, 2020 c). Níže uvedený graf slouží ke srovnání průměrné míry zdanění v obou státech i zemí OECD.

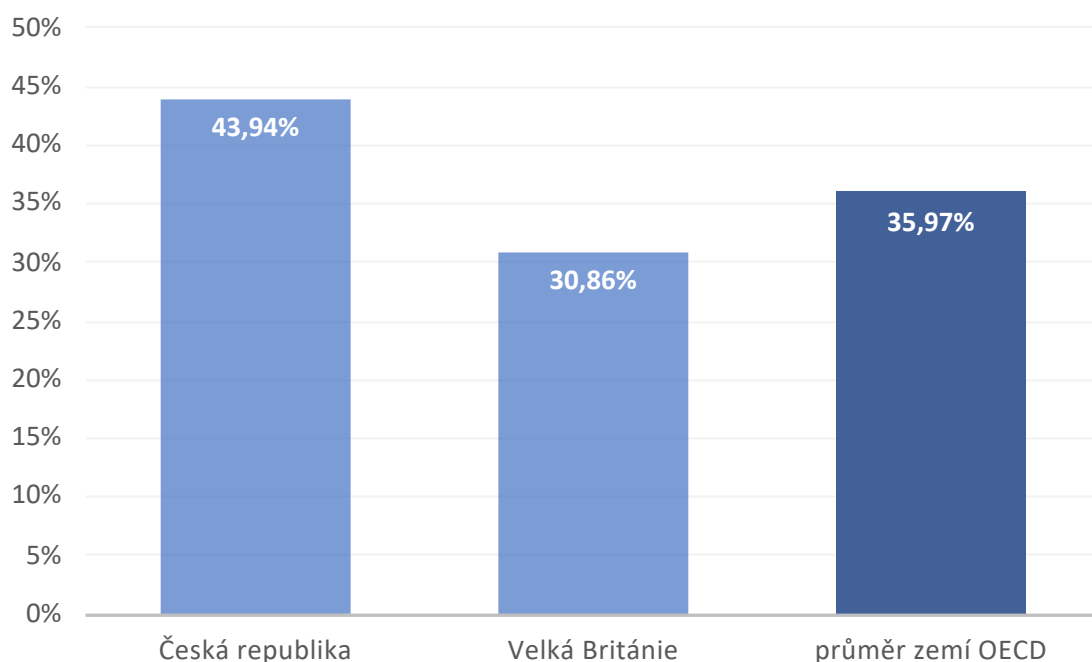
Graf č. 8: Míra zdanění výdělku za rok 2019 v %

(Zdroj: Vlastní zpracování dle: OECD, 2020 d)

Z dat OECD vyplývá, že se obě srovnávané země pohybují pod průměrem zemí OECD, přičemž míra zdanění v České republice se liší pouze o 0,90 % zatímco míra zdanění ve Velké Británii o 2,6 %. V roce 2019 tedy příjem po zdanění průměrného pracovníka ve Velké Británii činil 76,7 %, z čehož vyplývá, že britská míra zdanění výdělku je poměrně nízká v porovnání s Českou republikou (75 %).

Daňový klín (Tax Wedge)

Daňový klín (Tax Wedge) se týká daňového zatížení nákladů práce. Jedná se o poměr mezi objemem daní placených průměrným bezdětným pracovníkem (tj. osoba se 100 % průměrného výdělku) a odpovídajícími celkovými mzdovými náklady zaměstnavatele. Daňový klín měří, do jaké míry zdanění odrazuje od zaměstnání a měří se v % nákladů práce (OECD, 2021 d). Následující graf demonstruje daňové zatížení nákladů práce v obou zemích ve srovnání s průměrem zemí OECD za rok 2019.

Graf č. 9: Daňové zatížení nákladů práce za rok 2019 v %

(Zdroj: Vlastní zpracování dle: OECD, 2020 e)

Z dat OECD vyplývá, že nejnižší daňový klín najdeme ve Velké Británii v podprůměrné hodnotě (30,86 %), zatímco nejvyšší daňový klín v České republice s nadprůměrnou hodnotou (43,94 %). Za rok 2019 byla Česká republika na 7. místě z celkových 36 členských zemí OECD, zatímco Velká Británie až na 27. místě. Nízký daňový klín má souvislost s nižším zdaněním mezd a rovněž s nižšími odvody na sociální zabezpečení.

2.1.2 Vlastní srovnání

V této kapitole jsou uvedeny nejzásadnější odlišnosti či podobnosti v právních úpravách zákonů o daních z příjmů v České republice a Velké Británii na základě poznatků získaných z teoretické části.

ZDAŇOVACÍ OBDOBÍ

Zdaňovací období je zásadním rozdílem mezi porovnávanými zeměmi. V České republice je za zdaňovací období považován kalendářní rok, zatímco ve Velké Británii začíná 6. dubna a končí 5. dubna následujícího roku (aktuální 2020-2021). V případě

rezidentů České republiky dosahujících příjmů ze zdrojů na území Velké Británie tato skutečnost může způsobovat problém. Poplatníci mohou zjistit rozdílnou daňovou povinnost například z důvodu stanovení rozdílné výše britským správcem daně. Řešením může být podání dodatečného daňového přiznání či žádost o prodloužení lhůty pro podání řádného daňového přiznání.

POPLATNÍK

Co se týče definice poplatníka daně z příjmů fyzických osob, v obou zákonných úpravách je totožná, jedná se o fyzické osoby. Odlišnosti ovšem existují v podmínkách určování daňové rezidence. V britské legislativě se za daňového rezidenta považuje mj. poplatník, který pobýval na území za poslední čtyři po sobě jdoucí roky alespoň 91 dní, což v České republice podmínkou není. Nejedná se ovšem o jedinou výjimku, rozsah podmínek určování daňové rezidence v britské legislativě je velice rozsáhlý a značně komplikovaný. Z toho důvodu HMRC roku 2013 zavedla zákonný test rezidenství (Statutory Residence Test) obsahující 3 části, tj. Automatic Overseas Test, Automatic UK Test a Sufficient Ties Test. Automatic Overseas Test stanoví podrobnější podmínky na základě pobytu či práce na plný úvazek. Automatic UK Test pokrývá již zmíněné podmínky v kapitole 1.7.1. této práce. Sufficient Ties Test se týká určení rezidenství na základě rodinných a jiných vazeb (KPMG, 2021).

PŘEDMĚT DANĚ

Hlavním rozdílem ve zdanitelných příjmech srovnávaných států je, že česká legislativa přesně vymezuje skupiny příjmů neboli dílčí základy daně, jejichž součtem vzniká celkový základ daně. Britská legislativa uvádí, že sumou komponentů se získá celkový příjem, přičemž komponentů existuje celá řada. Pro účely zdanění jsou vymezeny tři hlavní skupiny, do kterých se příjmy musí při výpočtu daňové povinnosti rozdělit (příjmy z úspor, dividend a ostatní příjmy). Je rovněž nutné dodržet pořadí zdaňování těchto skupin. V níže uvedené tabulce jsou uvedeny komponenty, které spadají do tří skupin zdanitelných příjmů daňového systému Velké Británie a dílčí základy daně vymezeny legislativou České republiky.

Tabulka č. 16: Srovnání předmětu daně

(Zdroj: Vlastní zpracování)

Předmět daně v České republice	Skupina příjmů dle ZDP	Předmět daně ve Velké Británii	Příjem dle ITA 2007	Skupina příjmů dle ITA 2007
Příjmy ze závislé činnosti	§ 6 ZDP	Příjmy ze závislé činnosti	component 1	Box 3
Příjmy ze samostatné činnosti	§ 7 ZDP	Příjmy z podnikání a jiné samostatné výdělečné činnosti	component 2	
Příjmy z kapitálového majetku	§ 8 ZDP	Příjmy z domácích dividend	component 3	Box 1
		Příjmy z investic a úspor	component 4	Box 2
Příjmy z nájmu	§ 9 ZDP	Příjmy z nemovitého majetku	component 5	Box 3
Ostatní příjmy	§ 10 ZDP	Příjmy ze zahraničí	component 6	
		Jiné příjmy	component 7	

NEZDANITELNÉ ČÁSTI ZÁKLADU DANĚ A ODČITATELNÉ POLOŽKY

Poplatníci si mohou v obou státech optimalizovat svou daňovou povinnost využitím nezdaniitelných částí základu daně či odčitatelných položek od základu daně. Významný rozdíl činí již rozdělení těchto položek, kdy výčet odčitatelných položek ve Velké Británii neboli daňových úlev (Tax Reliefs) je výrazně delší, čímž odpovídá vyššímu využití než v České republice. Spadají zde však některé položky uplatňované jako nezdaniitelné části základu daně v České republice. Co se týče nezdaniitelných částí neboli osobních příspěvků (Tax Allowances), řadí se zde mj. osobní odpočet na poplatníka, který je uplatňován u všech poplatníků bez ohledu na jejich status daňového domicilu či výši příjmů. Podmínkou je ovšem rezidence ve státu tvořícího Evropský hospodářský prostor. Každý britský poplatník se tedy s uplatněním nezdaniitelných částí setká na rozdíl od českého poplatníka. Výčet možných odpočtů lze spatřit pro větší přehlednost v níže uvedené tabulce. Jejich zákonitému omezení či limitům se věnuje podrobněji tabulka č. 37 v návrhové části práce.

Tabulka č. 17: Srovnání nezdaniitelných částí základu daně a odčitatelných položek

(Zdroj: Vlastní zpracování)

Česká republika	Velká Británie
Nezdaniitelné části základu daně	Tax Allowances
<ul style="list-style-type: none"> • bezúplatná plnění • úroky z hypotečního úvěru či úvěru ze stavebního spoření • příspěvky na penzijní připojištění, pojištění a doplňkové penzijní spoření, • příspěvky na soukromé životní pojištění • příspěvky odborové organizaci • úhrada za zkoušky ověřující další vzdělávání 	<ul style="list-style-type: none"> • odpočet na poplatníka • odpočet pro nevidomé • odpočet pro manželské páry • odpočet na úroky z úspor • odpočet na dividendy • odpočet z pronájmu nemovitosti • odpočet na příjmy z obchodních aktivit
Odčitatelné položky	Tax Reliefs
<ul style="list-style-type: none"> • daňová ztráta • výdaje na výzkum a vývoj • odpočet na podporu odborného vzdělávání 	<ul style="list-style-type: none"> • bezúplatná plnění v podobě aktiv • bezúplatná plnění prostřednictvím systému Gift Aid (Payroll Giving) • úroky z hypotečního úvěru pro podnikatelské účely • příspěvky na soukromé penzijní pojištění a životní pojištění • zaměstnanecké výdaje • platba výživného • výdaje na výzkum a vývoj (R&D)

SLEVY NA DANI

Co se týče slev na dani, tato forma daňové optimalizace je v České republice hojně využívána na rozdíl od Velké Británie, kde na položky snižující výslednou daňovou povinnost dosáhne jen malé množství poplatníků. V českém daňovém systému lze uplatnit několik slev, zatímco v britském pouze slevu pro manželské páry pro manželské páry (Marriage Couple's Allowance). Ve Velké Británii se příspěvky připodobněny českým slevám na dani odečítají už ze základu daně, nikoliv z daňové povinnosti. Pokud jde o základní odpočet na poplatníka (Personal Allowance), má na něj nárok každý daňový poplatník Velké Británie a odečítá se ze základu daně. V České republice na základní slevu na poplatníka mají nárok poplatníci na základě prohlášení poplatníka pouze u jednoho zaměstnavatele, přičemž odečtení se provede až z výsledné daňové povinnosti. Co se týče daňového zvýhodnění na děti, výše slevy v České republice

je odstupňována dle počtu dětí žijících ve společné hospodářské domácnosti poplatníka. Daňové zvýhodnění může na rozdíl od slevy na dani dostat poplatník do daňového bonusu. Ve Velké Británii podobná úleva na dani není, existuje ovšem zvýhodnění na děti (Child Benefit) formou státního příspěvku, což nemá žádnou spojitost se zdaněním. Na tento příspěvek mají po splnění podmínek a vyžádání nárok i daňoví nerezidenti, jelikož není součástí výpočtu daně. V České republice by daňový nerezident pro uplatnění daňového zvýhodnění musel splnit podmínku 90 % příjmů ze zdrojů na území České republiky. Ve Velké Británii je daňové zvýhodnění na děti kompenzováno příspěvkem na děti, který do stanoveného limitu nepodléhá dani. Dalším státním příspěvkem na větší počet dětí rodinám s nízkými příjmy je Child Tax Credit. Slevy na dani, které snižují samotnou daň v obou systémech uvádí následující tabulka.

Tabulka č. 18: Srovnání slev na dani

(Zdroj: Vlastní zpracování)

Česká republika	Velká Británie
Slevy na dani	Slevy na dani
<ul style="list-style-type: none"> • sleva na poplatníka • sleva na studenta • sleva na invaliditu 1. stupně • sleva na invaliditu 2. a 3. stupně • sleva držitelů průkazu ZTP/P • sleva na manžela • daňové zvýhodnění na 1. dítě • daňové zvýhodnění na 2. dítě • daňové zvýhodnění na 3. a další dítě 	<ul style="list-style-type: none"> • sleva pro manželské páry

SAZBA DANĚ

Sazba daně je nejviditelnějším konstrukčním prvkem, který se u srovnávaných zemí významně liší. V České republice je zavedeno lineární zdanění s 15 % rovnou daní pro všechny poplatníky, tzn. že všichni poplatníci platí stejně vysokou daň bez ohledu na to, kolik si vydělají. Pokud ovšem poplatník součtem příjmů ze samostatné a závislé činnosti přesáhne hranici 48násobku stanovené průměrné mzdy, přesahující příjmy zdaní dodatečnou 7 % sazbou. Velká Británie má zaveden systém progresivního zdanění zohledňující výši výdělků, tzn. že se zvyšujícím se příjmem sazba daně pro výpočet

daňové povinnosti roste. Použití sazby daně je dáno hranicí celkových příjmů za zdaňovací období, což je rozděleno do čtyř daňových pásem (viz kapitola 1.7.6, tabulka č. 15). Následující tabulka uvádí limity daňových sazeb České republiky a Velké Británie.

Tabulka č. 19: Komparace limitů daňových sazeb

(Zdroj: Vlastní zpracování dle: 1.5.8 a 1.7.6)

Stát	Sazby daně z příjmů fyzických osob		
	počet	nejnižší	nejvyšší
Česká republika	1	15 %	15 %
Velká Británie	4	20 %	45 %

PŘÍSPĚVKY NA SOCIÁLNÍ POJIŠTĚNÍ

Co se týče příspěvků na sociální (ve Velké Británii národní) pojištění, významným rozdílem je, co tyto příspěvky pokrývají. V České republice zahrnují pojistné na sociální zabezpečení a veřejné zdravotní pojištění, zatímco ve Velké Británii tyto příspěvky zahrnují pouze pojistné na sociální zabezpečení. Zdravotní pojištění je totiž veřejně financováno z daní. Naopak v České republice mají povinnost hradit zdravotní pojištění veškeré fyzické osoby bez ohledu na existenci zdanitelných příjmů. Avšak v takovém případě odpadá povinnost hradit sociální pojištění. Existují ovšem státní pojištěnci, za které pojistné hradí stát (např. studenti do 26 let, nezaopatřené děti, osoby pobírající starobní důchod a další).

Ve Velké Británii se výše příspěvků na národní pojištění odvíjí od výše příjmů či jiných atributů poplatníka, na jejichž základě je poplatník zařazen do příslušné třídy (viz tabulka č. 14). Zaměstnavatelé ve Velké Británii odvádí pojistné za zaměstnance dle třídy 1A nebo 1B, jenž není strháváno z příjmu zaměstnance. V České republice se o pojistné odváděné zaměstnavatelem navyšuje základ daně, kterým je tzv. superhrubá mzda. Příjmy zaměstnanců nepodléhají odvodům na národní pojištění do výše 9 500 GBP ročně, při vyšších příjmech se uplatňuje 12 % sazba a u příjmů přesahujících 50 000 GBP 2 % sazba. U zaměstnanců spadající do základního daňového pásma činí odvody na národní pojištění 9 % z hrubé mzdy, zatímco v České republice spolu s příspěvky na zdravotní pojištění celkem 11 %. U příjmů OSVČ je stanovení výše pojistného komplikovanější, ale princip je obdobný s rozdílem uplatňování týdenních srážek.

Poplatník spadající do základního daňového pásma tedy odvádí 9 % spolu s týdenní srážkou ve výši 3,05 GBP. V České republice OSVČ z vyměřovacího základu odvádí 29,2 % na sociální pojištění a 13,5 % na zdravotní pojištění. Poplatník může na dobrovolné bázi odvádět rovněž příspěvky na nemocenské pojištění ve výši 2,1 %. Progresivita tedy figuruje i u příspěvků na národní pojištění, zatímco v České republice existují rovné sazby bez ohledu na výši příjmů. V České republice je nicméně u pojistného na sociální zabezpečení zaveden maximální vyměřovací základ, při jehož překročení se pojistné dále neodvádí. Jedná se o 48násobek stanovené průměrné mzdy.

SPRÁVA DANĚ

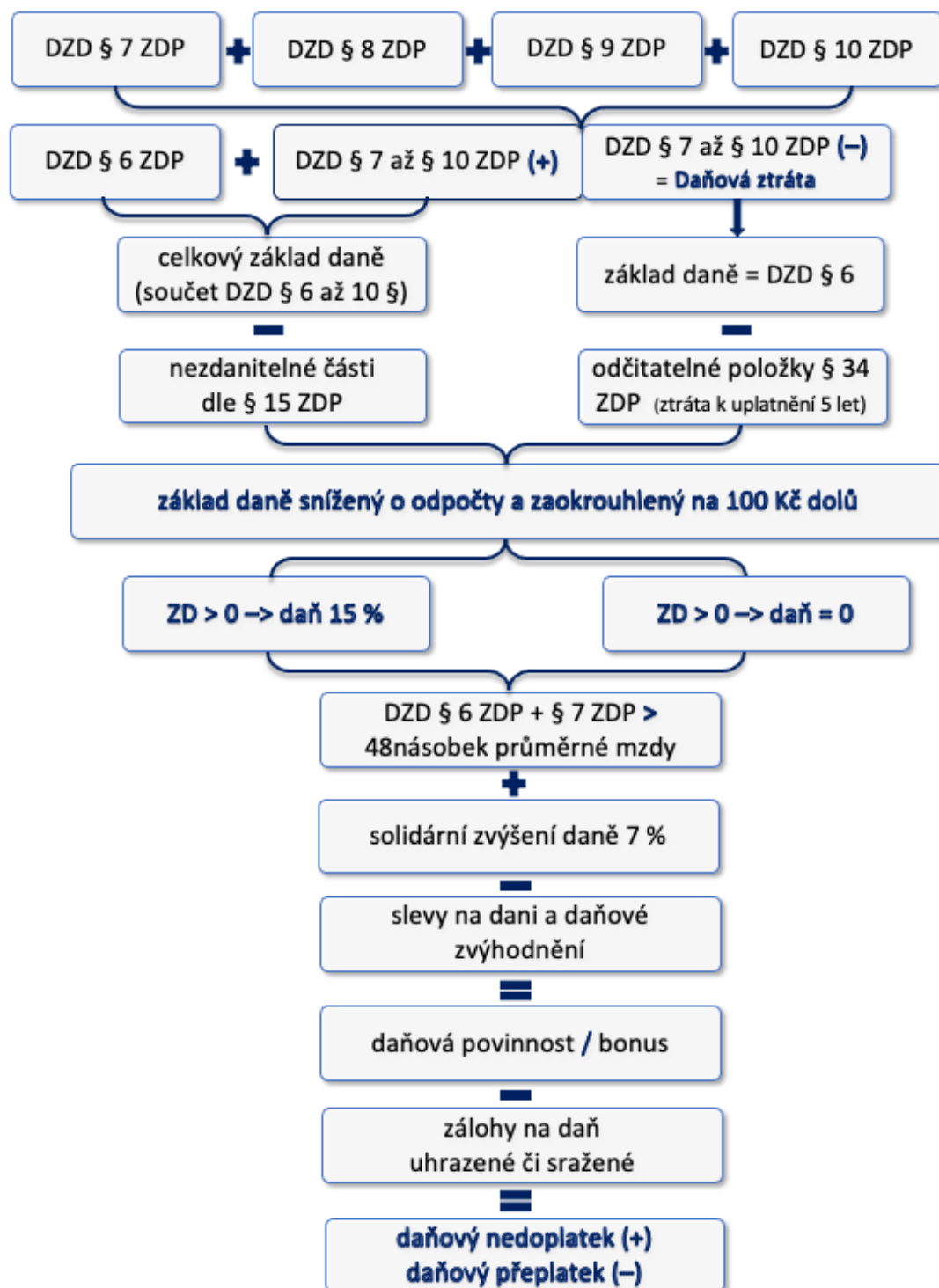
V souvislosti s odlišným zdaňovacím obdobím v porovnávaných státech se zákonitě liší i lhůty pro podání daňového přiznání. Ve Velké Británii musí být daňové přiznání v papírové podobě podáno do 31. října příslušného roku a v elektronické podobě do 31. ledna následujícího roku. V České republice je lhůta pro podání do 1. dubna daného roku příp. do 1. července v případě podání daňovým poradcem či advokátem při udělení plné moci do 1. dubna. Datum je stejné pro fyzická i elektronická podání. Novela daňového řádu ovšem přinesla významné změny a od roku se 2021 se lhůta pro podání v elektronické podobě prodlouží do 1. května a zanikne povinnost doručení plné moci udělené poradci správci daně (Dugová a Devlin, 2021). Co se týče platby daně, britským poplatníkům je přiřazen daňový kód skládající se z písmen a číslic odvíjející se od výše příjmů, druhu zaměstnání, rodinného stavu a dalších faktorů. Ve Velké Británii zaměstnavatel provádí výpočet a odvod daně prostřednictvím systému PAYE. Zažádá-li zaměstnanec v České republice o roční zúčtování daně, je zaměstnavatel povinen za příslušné zdaňovací období zúčtovat zálohy na daň dle § 38h ZDP. V případě nerezidentů České republiky či Velké Británie, kterým plynou kromě příjmů ze závislé činnosti i jiné příjmy, vzniká povinnost podat daňové přiznání, což je totožný postup v obou zemích.

2.2 Algoritmus výpočtu daňové povinnosti

Tato kapitola je zaměřena na obecný způsob výpočtu daňové povinnosti poplatníka daně z příjmů fyzických osob na základě využití teoretických poznatků z předešlé části práce. Následně bude provedeno srovnání významných odlišností v algoritmech obou států.

2.2.1 Algoritmus v České republice

Pro přehlednost algoritmus výpočtu daňové povinnosti českého poplatníka sumarizuje následující schéma.

Obrázek č. 14: Schéma algoritmu výpočtu daňové povinnosti v České republice

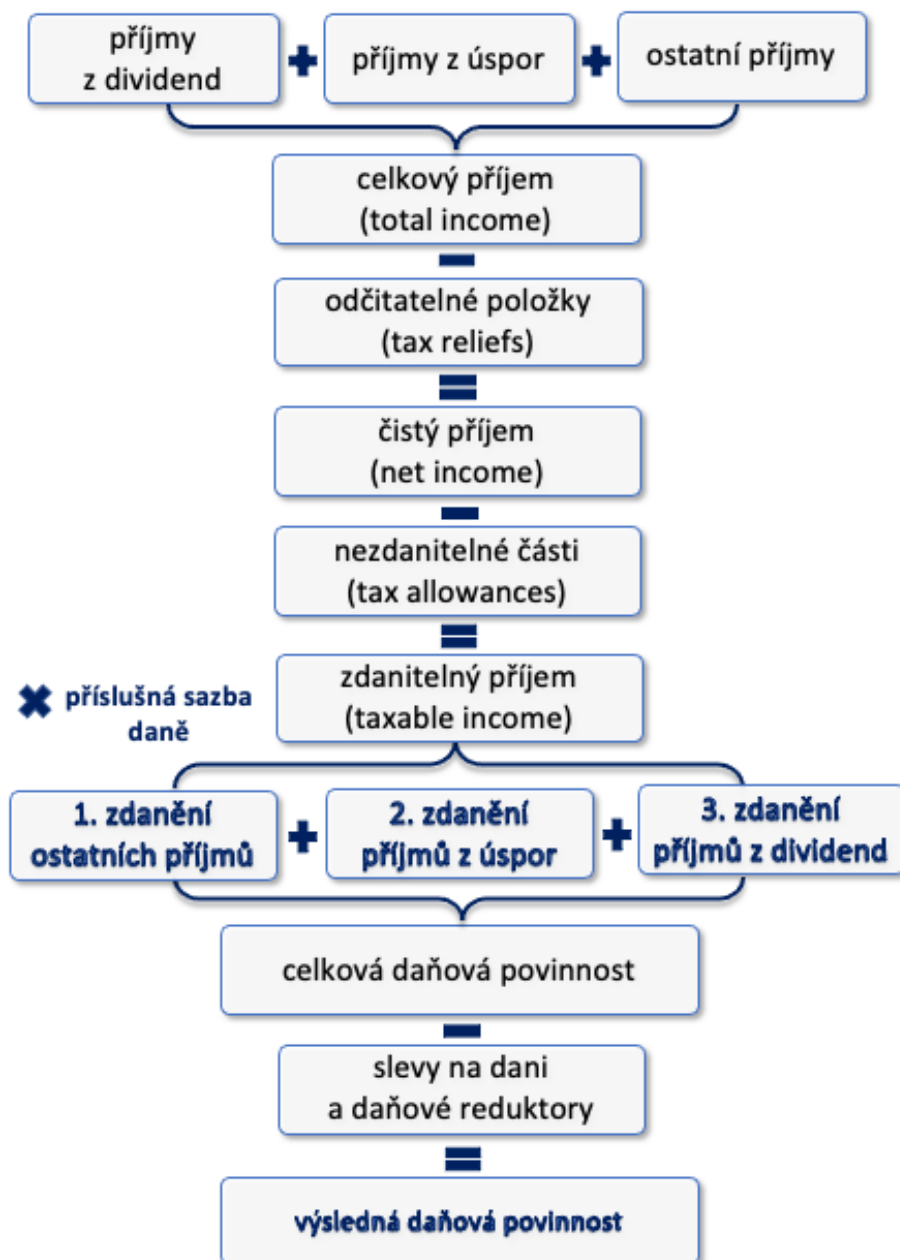
(Zdroj: Vlastní zpracování dle: ZDP)

Při výpočtu daňové povinnosti českého poplatníka se vyloučí příjmy osvobozené od daně, zdaněné zvláštní sazbou daně a příjmy, které nejsou předmětem daně. Příjmy se zařadí do příslušné skupiny příjmů a vypočítají se dílčí základy daně, a jejich součtem získáme celkový základ daně. U příjmů ze závislé činnosti je základem daně superhrubá mzda, zatímco u ostatních příjmů se jedná o rozdíl mezi příjmy a prokazatelně vynaloženými výdaji (příp. paušálními výdaji). Odděleně se posuzuje dílčí základ daně ze závislé činnosti a ostatní dílčí základy daně, přičemž se prvně vyčíslí součet dílčích základů daně dle § 7 až § 10 ZDP. V případě kladného výsledku se postupuje standardním způsobem a základem daně je součet příjmů dle § 6 až § 10 ZDP. V opačném je základem daně pouze dílčí základ daně dle § 6 a jedná se o daňovou ztrátu, která lze maximálně v 5 následujících zdaňovacích obdobích uplatnit jako položku odčitatelnou. Celkový základ daně si poplatník může snížit o nezdánitelné části základu daně, čímž dostane snížený základ daně zaokrouhlený na 100 Kč dolů. Je-li základ daně po snížení kladný, vypočte se 15 % daň, v opačném případě činí daň 0 Kč. Pokud je součet příjmů dle § 6 a § 7 ZDP větší než 48násobek průměrné mzdy, provede se solidární zvýšení daně ve výši 7 %. Vyměřenou daň lze dále upravit o slevy na dani či daňové zvýhodnění, po odečtení vzniká daňová povinnost či daňový bonus. Hradí-li poplatník zálohy na daň z příjmu, odečte si jejich celkovou výši, z čehož vznikne přeplatek či nedoplatek na dani. Přeplatek může poplatník nárokovat k vrácení a nedoplatek má povinnost uhradit.

2.2.2 Algoritmus ve Velké Británii

Prvním krokem výpočtu daňové povinnosti je vyčíslení zdanitelných příjmů a vyloučení příjmů, které byly zdaněny srážkou u zdroje, příjmů osvobozených a dále příjmů, které nejsou předmětem daně. Následuje rozčlenění příjmů do třech samostatných dílčích základů daně, tj. příjmy z dividend, úspor a ostatní příjmy (kde spadají veškeré další kategorie příjmů). Toto rozčlenění se provádí z důvodu odlišného způsobu zdanění. Součtem tří dílčích základů daně se dopravuje k celkovému příjmu, který se sníží o odčitatelné položky (Tax Reliefs), čímž vznikne čistý příjem. Od čistého příjmu poplatník odečte nezdánitelné části základu daně (Tax Allowances), na které má nárok, čímž dostane zdanitelný příjem. Zdanitelný příjem je východiskem pro zařazení do příjmového pásma poplatníka a následného zdanění příslušnou daňovou sazbou

(viz 1.7.2 bod 3., 1.7.6). Nejdříve se zdaňují ostatní příjmy, až poté příjmy z úspor a jako poslední příjmy z dividend, což následně stanoví tři dílčí daňové povinnosti. Dalším krokem je sečtení těchto daňových povinností, což stanoví celkovou daňovou povinnost poplatníka, od které lze odečíst případné daňové slevy. Výslednou částkou je splatná daň či přeplatek na dani za příslušné zdaňovací období. V případě přeplatku poplatník zažádá HMRC o vrácení daně. Postup výpočtu daňové povinnosti britského poplatníka sumarizuje následující schéma.

Obrázek č. 15: Schéma algoritmu výpočtu daňové povinnosti ve Velké Británii

(Zdroj: Vlastní zpracování dle: ITA 2007)

2.2.3 Rozdíly ve výpočtu daňové povinnosti

Odlišnosti ve výpočtu daňové povinnosti jsou následující:

- Ve Velké Británii se dílčí základy daně zdaňují samostatně sazbou určenou příslušnému příjmu, a to v závislosti na daňovém pásmu, do kterého poplatník spadá na základě výše příjmů. Mj. musí být dodrženo pořadí zdaňování dílčích základů daně. V České republice se zdaňuje celkový základ daně jednotnou sazbou bez ohledu na výši příjmu poplatníka. Překročí-li poplatník součet příjmů dle § 6 a § 7 ZDP hranici 48násobku průměrné mzdy, odvede z rozdílu mezi příjmem a rozhodnou částkou solidární daň ve výši 7 %, což je unikátní způsob navýšení daňové povinnosti neexistující ve Velké Británii.
- Základem daně z příjmů ze závislé činnosti je superhrubá mzda, tj. hrubá mzda navýšená o příspěvky na sociální a zdravotní pojištění hrazené zaměstnavatelem. Ve Velké Británii tento pojem neexistuje. Dalším rozdílem souvisejícím s příjmy ze závislé činnosti je výpočet a odvod daně. V České republice zaměstnavatel odvede daň za zaměstnance formou záloh, zatímco ve Velké Británii je daň i příspěvek na národní pojištění strháván prostřednictvím systému PAYE.
- V České republice lze u vybraných příjmů uplatňovat výdaje procentem z dosažených příjmů. Tento způsob daňové optimalizace ve Velké Británii není uplatňován.
- V České republice je základ daně zaokrouhlen na celé sto korun dolů, kdežto ve Velké Británii nedochází k zaokrouhlování základu daně.
- Slevy na dani se v České republice odečítají od samotné daně, zatímco ve Velké Británii se položky podobného charakteru odečítají již ze základu daně. Příkladem může být odpočet na poplatníka (Personal Allowance), který se dá připodobnit české slevě na poplatníka. Slevy se v britském daňovém systému nazývají daňovými reduktory a existují pouze v minimálním měřítku, dosáhne na ně jen málo poplatníků.

2.3 Výpočet daňové povinnosti v České republice

Výše mezd je velice různorodá, z toho důvodu jsou pro porovnání použity extrémy v podobě minimální, průměrné a nadstandardní mzdy poplatníka.

2.3.1 Zadání pro poplatníka s minimální mzdou

Vymezení vstupních parametrů pro stanovení daňové povinnosti v České republice:

- minimální mzda: 14 600 Kč dle § 2 odst. 1 nařízení vlády č. 567/2006 Sb.,
- výše základní slevy na poplatníka dle § 35ba odst. 1 písm. a) ZDP: 2 070 Kč.

Fiktivní poplatník A je po celý rok zaměstnán na hlavní pracovní poměr (dále jen „HPP“). Pobírá hrubou mzdu ve výši zákonné minimální mzdy a má podepsané prohlášení k dani dle § 38k ZDP. Žádné jiné příjmy poplatníkovi neplynou, je svobodný, bezdětný, a kromě základní slevy na poplatníka jiné odpočty či slevy neuplatňuje.

Prvním krokem ke zjištění daňové povinnosti je výpočet čisté mzdy a měsíční zálohy na daň z příjmů ze zaměstnání, který je proveden v následující tabulce.

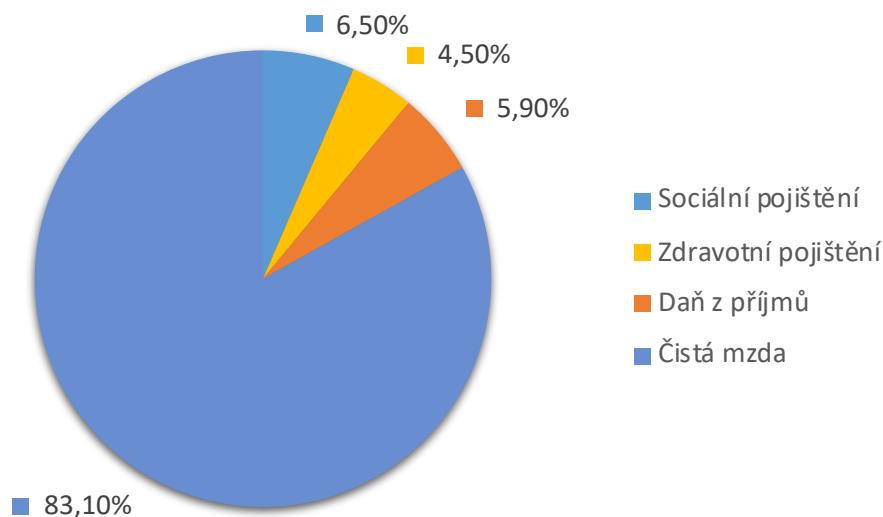
Tabulka č. 20: Výpočet měsíční zálohy na daň poplatníka s minimální mzdou v České republice

(Zdroj: Vlastní zpracování)

Položka	Částka
Hrubá mzda	14 500 Kč
Sociální pojištění hrazené zaměstnavatelem (24,8 %)	3 596 Kč
Zdravotní pojištění hrazené zaměstnavatelem (9 %)	1 305 Kč
Sociální pojištění hrazené zaměstnancem (6,5 %)	943 Kč
Zdravotní pojištění hrazené zaměstnancem (4,5 %)	653 Kč
Superhrubá mzda (33,8 %)	19 401 Kč
Zaokrouhlení na celé stokoruny nahoru	19 500 Kč
Zálohová daň z příjmů (15 %)	2 925 Kč
Sleva na poplatníka	2 070 Kč
Sražená záloha na daň	855 Kč
Čistá mzda	12 049 Kč

K čisté mzdě se dopracujeme odečtením součtu pojistného na sociální a zdravotní pojištění hrazených zaměstnancem a zálohy na daň. V našem případě bude zaměstnavatel poplatníkovi srážet zálohu na daň ve výši 855 Kč měsíčně.

Níže uvedený graf znázorňuje procentuální rozložení měsíční hrubé mzdy českého poplatníka. Z grafu lze vyčíst, jaký podíl hrubé mzdy odvede poplatník státu prostřednictvím daně z příjmů a zákonného sociálního a zdravotního pojištění. Za sledované zdaňovací období čistý příjem poplatníka tvoří 83,1 % jeho hrubé mzdy, přičemž podíl hrazené daně je pouze 5,9 % z důvodu zohlednění slevy na poplatníka.

Graf č. 10: Rozložení minimální měsíční hrubé mzdy v České republice v %

(Zdroj: Vlastní zpracování)

Následujícím krokem je výpočet daňové povinnosti poplatníka za zdaňovací období roku 2020. Dílčím základem daně jsou příjmy ze závislé činnosti dle § 6 ZDP a jelikož poplatníkovi jiné příjmy neplynou, základem daně bude roční úhrn těchto příjmů navýšený o pojistné sociálního a zdravotního pojištění hrazené zaměstnavatelem, tj. superhrubá mzda. Následuje zaokrouhlení na celé stokoruny dolů a uplatnění 15 % sazby daně. Od výsledné daně se odečte základní slevu na poplatníka. Následně je tato částka porovnána s celkovou výší sražených záloh. Vyjde-li rozdíl v záporné hodnotě, bude se jednat o přeplatek na dani. Dle § 35d odst. 8 ZDP minimální výše vratitelného přeplatku z ročního zúčtování činí 50 Kč. Výpočet demonstruje níže uvedená tabulka.

Tabulka č. 21: Výpočet daňové povinnosti poplatníka s minimální mzdou v České republice

(Zdroj: Vlastní zpracování)

Položka	Částka
Roční příjem dle § 6 ZDP	174 000 Kč
Výše pojistného hrazeného zaměstnavatelem (33,8 %)	58 812 Kč
Základ daně ze závislé činnosti	232 812 Kč
Celkový základ daně	232 812 Kč
Zaokrouhlený základ daně na celé stokoruny dolů	232 800 Kč
Daň z příjmů (15 %)	34 920 Kč
Základní sleva na poplatníka	24 840 Kč
Daň po slevách	10 080 Kč
Sražené zálohy na dani	10 260 Kč
Přeplatek na dani	-180 Kč

Z výpočtu vyplývá, že výsledkem daňové povinnosti poplatníka je pohledávka vůči finančnímu úřadu ve formě daňového přeplatku ve výši 180 Kč.

2.3.2 Zadání pro poplatníka s průměrnou mzdou

Vymezení vstupních parametrů pro stanovení daňové povinnosti v České republice:

- průměrná mzda: 34 835 Kč (Veřejná zdravotní pojišťovna, 2021),
- výše základní slevy na poplatníka dle § 35ba odst. 1 písm. a) ZDP: 2 070 Kč,
- výše daňového zvýhodnění na 1. dítě dle § 35c odst. 1 ZDP: 1 267 Kč,
- výše paušálních výdajů u příjmů z pronájmu dle § 9 odst. 4 ZDP: 30 %.

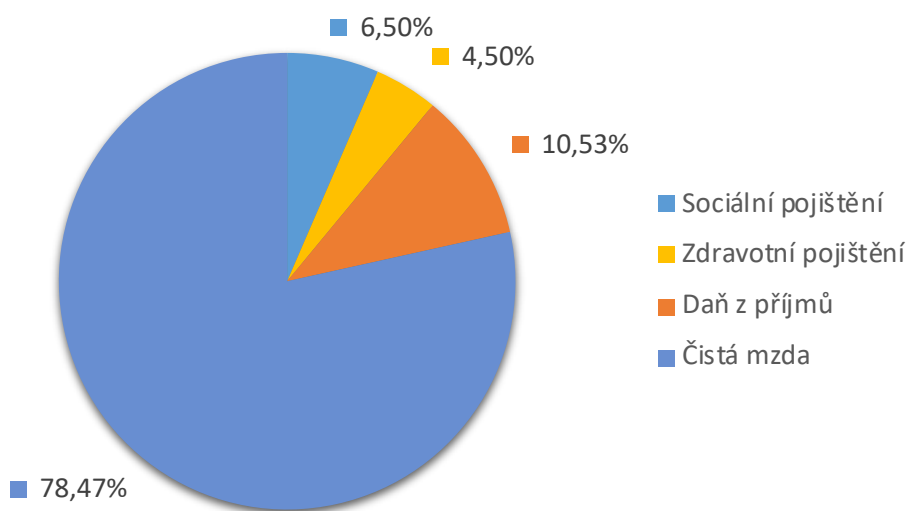
Poplatník B je po celý rok zaměstnán na HPP a pobírá hrubou mzdu odpovídající průměrné mzdě v České republice za rok 2020. U zaměstnavatele má podepsané prohlášení k dani dle § 38k ZDP a zaměstnavatel provádí pravidelné srážky záloh na daňovou povinnost. Kromě příjmů ze zaměstnání plynou poplatníkovi rovněž příjmy z pronájmu bytu ve výši 9 000 Kč měsíčně, rovněž z tohoto titulu eviduje roční výdaje ve výši 21 000 Kč. Poplatník uplatňuje daňové zvýhodnění na 1 dítě a je ženatý, přičemž příjmy manželky přesáhly 68 000 Kč. Poplatník má rovněž sjednán hypoteční úvěr na vlastní bytovou potřebu, z čehož za rok 2020 zaplatil úroky ve výši 33 000 Kč. Výpočet daňové povinnosti poplatníka zahájíme obdobně jako u předchozího příkladu výpočtem měsíční zálohy na daň z příjmů ze zaměstnání.

Tabulka č. 22: Výpočet měsíční zálohy na daň poplatníka s průměrnou mzdou v České republice

(Zdroj: Vlastní zpracování)

Položka	Částka
Hrubá mzda	34 835 Kč
Sociální pojištění hrazené zaměstnavatelem (24,8 %)	8 639 Kč
Zdravotní pojištění hrazené zaměstnavatelem (9 %)	3 135 Kč
Sociální pojištění hrazené zaměstnancem (6,5 %)	2 265 Kč
Zdravotní pojištění hrazené zaměstnancem (4,5 %)	1 568 Kč
Superhrubá mzda (33,8 %)	46 609 Kč
Zaokrouhlení na celé stokoruny nahoru	46 700 Kč
Zálohová daň z příjmů (15 %)	7 005 Kč
Sleva na poplatníka	2 070 Kč
Daňové zvýhodnění	1 267 Kč
Sražená záloha na daň	3 668 Kč
Čistá mzda	27 334 Kč

Z výše uvedené tabulky vyplývá, že zaměstnavatel každý měsíc sráží poplatníkovi zálohu na daň ve výši 3 668 Kč, kterou si od své vypočtené daňové povinnosti poplatník může následně odečíst.

Graf č. 11: Rozložení průměrné měsíční hrubé mzdy v České republice v %

(Zdroj: Vlastní zpracování)

Výše uvedený graf znázorňuje, kolik % průměrné hrubé měsíční mzdy poplatník odvede státu v podobě daně z příjmů a pojistného na sociální zabezpečení a veřejné zdravotní pojištění. Daň z příjmů má na hrubé mzdě podíl pouhých 10,53 % z důvodu slevy na poplatníka a daňového zvýhodnění na dítě. Čistá mzda českého poplatníka daně z příjmů fyzických osob činí 78,74 % hrubé mzdy.

Jelikož poplatníkovi plynuly kromě příjmů ze závislé činnosti dle § 6 ZDP rovněž příjmy z nájmu dle § 9 ZDP, následným krokem je zjištění celkového základu daně, k čemuž bude nápomocná níže uvedená tabulka.

Tabulka č. 23: Výpočet dílčích základů daně poplatníka s průměrnou mzdou v České republice

(Zdroj: Vlastní zpracování)

Příjmy	Výše příjmů	Výše výdajů	Dílčí základ daně
ze závislé činnosti dle § 6 ZDP	418 020 Kč	141 291 Kč	559 311 Kč
z nájmu dle § 9 ZDP	108 000 Kč	32 400 Kč	75 600 Kč
součet dílčích základů daně			634 911 Kč

Dílčí základ daně ze závislé činnosti činí úhrn ročních příjmů navýšený o povinné pojistné hrazené zaměstnavatelem (tj. superhrubá mzda). Jedná se tedy o specifický výpočet, jelikož se do výdajů uvádí částka pojistného zaměstnavatele navyšující základ daně.

Dílčí základ daně z nájmu bytu je dán rozdílem mezi příjmy a výdaji. Poplatník eviduje výdaje související s pronájmem nemovitosti v celkové výši 21 000 Kč. Poplatník se ovšem rozhodne uplatnit výdaje procentem z příjmů v zákonné výši 30 % dle § 9 odst. 4 ZDP, jelikož je to pro něj výhodnější možností. Výpočet jednotlivých dílčích základů daně je završen jejich součtem, což je základ daně potřebný pro výpočet daňové povinnosti. Následuje výpočet samotné daně poplatníka za zdaňovací období. Prvním krokem je snížení základu daně o nezdanitelné části základu daně. V našem případě se jedná o zaplacené úroky z úvěru na bydlení ve výši 33 000 Kč. Výpočet pokračuje úpravou základu daně zaokrouhlením a uplatněním 15 % sazby daně. Poté následuje uplatnění základní slevy na poplatníka a daňové zvýhodnění na 1. dítě v zákonem stanovené výši. V poslední fázi je proveden odpočet zaplacených záloh na daň za účelem snížení daňového nedoplatku či vzniku přeplatku na dani.

Tabulka č. 24: Výpočet daňové povinnosti poplatníka s průměrnou mzdou v České republice

(Zdroj: Vlastní zpracování)

Položka	Částka
Základ daně ze závislé činnosti dle § 6	559 311 Kč
Základ daně z nájmu dle § 9	75 600 Kč
Celkový základ daně	634 911 Kč
Nezdanitelné části základu daně	33 000 Kč
Upravený a zaokrouhlený základ daně	601 900 Kč
Daň z příjmů (15 %)	90 285 Kč
Základní sleva na poplatníka	24 840 Kč
Daň po slevách	65 445 Kč
Daňové zvýhodnění	15 204 Kč
Sražené zálohy na dani	44 016 Kč
Nedoplatek na dani	6 225 Kč

Výsledkem výpočtu daňové povinnosti poplatníka je závazek vůči finančnímu úřadu ve formě daňového nedoplatku ve výši 6 225 Kč.

2.3.3 Zadání pro poplatníka s nadstandardní mzdou

Za nadstandardní příjmy se v České republice považují příjmy převyšující 48násobek průměrné mzdy (rozhodná částka pro odvod solidární daně), což pro rok 2020 činí 139 340 Kč měsíčně. Jedná se současně o čtyřnásobek měsíční průměrné mzdy. Pro výpočet modelového příkladu bude využita tato částka navýšená o 10procentních bodů.

Vymezení vstupních parametrů pro stanovení daňové povinnosti v České republice:

- nadstandardní mzda: 153 724 Kč,
- výše základní slevy na poplatníka dle § 35ba odst. 1 písm. a) ZDP: 2 070 Kč,
- výše daňového zvýhodnění na 1. dítě dle § 35c odst. 1 ZDP: 1 267 Kč,
- výše daňového zvýhodnění na 2. dítě dle § 35c odst. 1 ZDP: 1 617 Kč,

Poplatník C je zaměstnán na HPP a dosahuje nadprůměrného mzdového ohodnocení, jelikož se jedná o vysoce postaveného manažera obchodní korporace. Tento poplatník pobírá hrubou mzdu odpovídající nadstandardní mzdě, podepsal prohlášení k dani dle § 38k a zaměstnavatel mu pravidelně sráží zálohy na daň. Má dvě děti a je ženatý, přičemž jeho manželka nedosahuje ročních příjmů ve výši 68 000 Kč. Poplatník

si přispívá na soukromé životní pojištění a celková roční částka příspěvků činí 36 000 Kč. Kromě příjmů ze zaměstnání poplatníkovi plyne i příjem z majetkového podílu české akciové společnosti (dividenda) ve výši 120 000 Kč. Poplatník se rovněž rozhodl poskytnout bezúplatné plnění charitativní organizaci v hodnotě 50 000 Kč.

Prvním krokem při výpočtu daňové povinnosti bude opět stanovení měsíční zálohy na daň z příjmů ze zaměstnání, což zobrazuje následující tabulka.

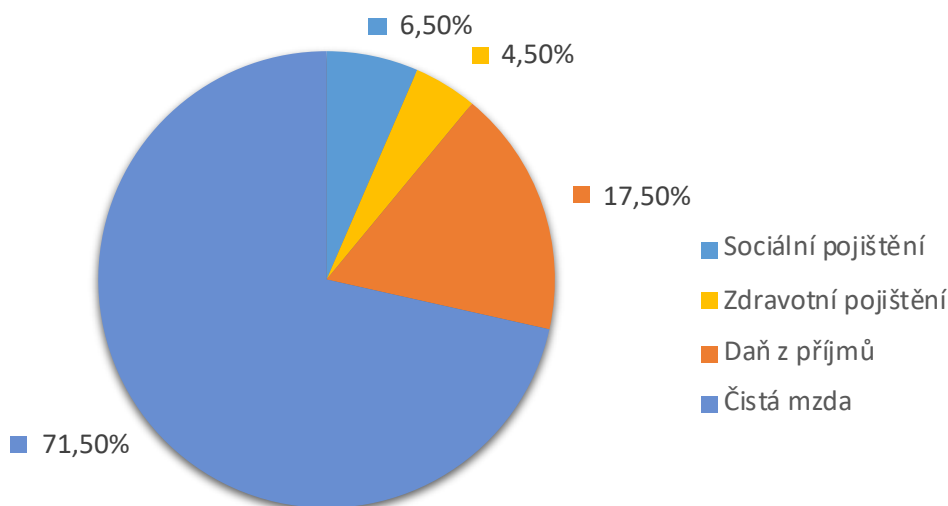
Tabulka č. 25: Výpočet měsíční zálohy na daň poplatníka s nadstandardní mzdou v České republice

(Zdroj: Vlastní zpracování)

Položka	Částka
Hrubá mzda	153 724 Kč
Sociální pojištění hrazené zaměstnavatelem (24,8 %)	38 124 Kč
Zdravotní pojištění hrazené zaměstnavatelem (9 %)	13 835 Kč
Sociální pojištění hrazené zaměstnancem (6,5 %)	9 993 Kč
Zdravotní pojištění hrazené zaměstnancem (4,5 %)	6 918 Kč
Superhrubá mzda (33,8 %)	205 683 Kč
Zaokrouhlení na celé stokoruny nahoru	205 700 Kč
Zálohová daň z příjmů (15 %)	30 855 Kč
Solidární zvýšení daně (7 %)	1 007 Kč
Sleva na poplatníka	2 070 Kč
Daňové zvýhodnění na 1. dítě	1 267 Kč
Daňové zvýhodnění na 2. dítě	1 617 Kč
Sražená záloha na daň	26 908 Kč
Čistá mzda	109 905 Kč

Z tabulky je patrné, že zaměstnavatel každý měsíc sráží poplatníkovi zálohu na daň ve výši 3 668 Kč, kterou si od své vypočtené daňové povinnosti poplatník může následně odečíst. Z důvodu překročení rozhodné částky pro odvod solidární daně bude poplatníkovi rovněž z kladného rozdílu mezi 48násobkem průměrné mzdy a hrubou mzdou provedeno solidární navýšení daně ve výši 7 %. Jelikož poplatníkovi vznikla povinnost hradit solidární daň, nemůže za něj zaměstnavatel provést roční zúčtování, ale musí si sám podat daňové přiznání. Ve výpočtu si poplatník uplatní slevu na poplatníka a daňové zvýhodnění na obě děti. Slevu na manželku si v rámci měsíčního zúčtování poplatník neuplatní, jelikož ji lze uplatnit až při ročním zúčtování či podání daňového přiznání v našem případě.

Následující graf procentuálně vyjadřuje odvod daní v České republice při stanovené nadstandardní mzdě. Daň z příjmů fyzických osob je u tohoto příkladu díky solidárnímu navýšení nejvyšší, přestože poplatník uplatňoval i daňové zvýhodnění na dvě děti. Čistý příjem z titulu závislé činnosti činí 71,50 % hrubé mzdy.

Graf č. 12: Rozložení nadstandardní měsíční hrubé mzdy v České republice v %

(Zdroj: Vlastní zpracování)

Ačkoliv poplatníkovi plynuly kromě příjmů ze zaměstnání i příjmy z kapitálového majetku dle § 8 ZDP, což by zapříčinilo vyčíslení součtu těchto dílčích základů daně, v tomto případě to nebude potřeba, jelikož se jedná o příjmy z dividend. U dividend dochází ke zdanění u zdroje, který je vyplácí. Poplatník tedy dostane dividendy již ponížené o zaplacenou 15 % srážkovou daň a není nutno tento příjem uvádět v daňovém přiznání. Následující tabulka demonstruje zdanění příjmů z dividend u českého plátce.

Tabulka č. 26: Zdanění příjmů z dividend u plátce v České republice

(Zdroj: Vlastní zpracování)

Položka	Výše příjmu
Příjem z kapitálového majetku dle § 8 ZDP	120 000 Kč
Srážková daň (15 %)	18 000 Kč
Příjem po zdanění (čistý příjem)	102 000 Kč

Další částí je výpočet daňové povinnosti, jejíž základem daně je úhrn ročních příjmů ze zaměstnání navýšený o povinné pojistné hrazené zaměstnavatelem. V tomto kroku

se ovšem příklad liší od předchozího, jelikož souhrnná roční mzda přesahuje maximální vyměřovací základ pro odvod pojistného na sociální zabezpečení, čímž je 48násobek průměrné mzdy, tj. 1 672 080 Kč. Z částky přesahující tuto hranici tedy zaměstnanec ani zaměstnavatel nehradí pojistné sociálního pojištění (Česká správa sociálního zabezpečení, 2021). U zdravotního pojištění limitace není zavedena. Odvod na sociální zabezpečení v maximální výši, který není dále zvyšován činí pro zaměstnavatele 414 676 Kč a pro zaměstnance 108 685 Kč. Základ daně bude tedy stanoven jako 9 % z 1 844 688 Kč a 24,8 % z 1 672 080 Kč.

Jelikož poplatník splnil podmínky pro uplatnění poskytnutého bezúplatného plnění, může si o jeho plnou výši snížit základ daně. Další nezdanitelnou částí jsou příspěvky na soukromé životní pojištění, ze kterých si ovšem může uplatnit dle § 15 ZDP pouze 24 000 Kč, nikoliv plnou výši. Po snížení základu daně následuje zaokrouhlení a vyčíslení 15 % daně z příjmu. Následuje uplatnění slevy na poplatníka, manželku a daňového zvýhodnění na děti. Posledním krokem je odečtení zaplacených záloh na daň zaměstnavatelem, což zapříčiní daňový nedoplatek či přeplatek.

Tabulka č. 27: Výpočet daňové povinnosti poplatníka s nadstandardní mzdou v České republice

(Zdroj: Vlastní zpracování)

Položka	Částka
Roční příjem dle § 6 ZDP	1 844 688 Kč
Výše pojistného hrazeného zaměstnavatelem (33,8 %)	580 698 Kč
Základ daně ze závislé činnosti	2 425 386 Kč
Celkový základ daně	2 425 386 Kč
Odpočet soukromého životního pojištění	24 000 Kč
Odpočet bezúplatného plnění	50 000 Kč
Nezdanitelné části základu daně celkem	74 000 Kč
Upravený a zaokrouhlený základ daně	2 351 300 Kč
Daň z příjmů (15 %)	352 695 Kč
Solidární zvýšení daně (7 %)	12 083 Kč
Základní sleva na poplatníka	24 840 Kč
Sleva na manželku	24 840 Kč
Daň po slevách	315 098 Kč
Daňové zvýhodnění na 1. dítě	15 204 Kč
Daňové zvýhodnění na 2. dítě	19 404 Kč
Sražené zálohy na dani	322 896 Kč
Přeplatek na dani	-42 406 Kč

Vysoké snížení daňové povinnosti bylo zapříčiněno odečtením nezdanitelných částí základu daně, uplatněním slev na dani a daňového zvýhodnění a v neposlední řadě odpočtem zaplacených měsíčních záloh. Z výpočtu tedy vyplývá, že i přes povinnost provedení solidárního zvýšení daně dokázal poplatník svou vysokou daňovou povinnost překlomit na daňový přeplatek, který bude požadovat k vrácení.

2.4 Výpočet daňové povinnosti ve Velké Británii

Pro výpočet daňové povinnosti britských poplatníků byly použity rovněž extrémy v podobě minimální, průměrné a nadstandardní mzdy, přičemž výpočty jsou provedeny v britských librách. Pro objektivitu srovnání byly použity modelové příklady s identickými prvky daňové optimalizace. Poplatníci jsou situováni do obdobného rodinného prostředí, liší se ovšem jejich absolutní výše příjmů. Pokud by totiž byly použity stejné výše příjmů, došlo by k porovnání dvou naprosto odlišných příjmových skupin. Jako v předešlých modelových příkladech by prvním krokem bylo stanovení měsíční zálohy za účelem následného zúčtování. Ve Velké Británii je ovšem vybírání záloh u příjmů ze závislé činnosti prováděno prostřednictvím systému PAYE, který je založen na užití daňového kódu vytvořeného na základě životní situace poplatníka. V případě změny zaměstnání či mzdového ohodnocení zaměstnavatel oznámí případnou změnu daňového kódu HMRC. Dojde-li k jiným změnám ovlivňující stanovený daňový kód, je poplatník povinen tyto změny nahlásit HMRC. Pokud je tedy daňový kód správně nastaven, není v konečném zúčtování již žádný rozdíl a nedochází na rozdíl od České republiky k zúčtování záloh. Pozornost bude tedy upřena na výpočet měsíční čisté mzdy a na roční zúčtování daňové povinnosti.

Pro účel přepočtu příkladů na české poměry bude použit pevný kurz České národní banky k 31.12.2020, tj. 1 GBP = 29,190 Kč (Česká národní banka, 2021).

2.4.1 Zadání pro poplatníka s minimální mzdou

Hodinová minimální mzda ve Velké Británii je odstupňována v závislosti na věku daňového poplatníka. Pro zdaňovací období 2020/2021 činí u osob:

- pod 18 let – 4,55 GBP na hodinu,

- v rozmezí 18 až 20 let – 6,45 GBP na hodinu,
- v rozmezí 21 až 24 let – 6,45 GBP na hodinu,
- 25 a více let – 8,72 GBP na hodinu (Gov.uk, 2020 a).

Vymezení vstupních parametrů pro stanovení daňové povinnosti ve Velké Británii:

- minimální mzda: 17 720 GBP za rok,
- výše základního odpočtu na poplatníka (Personal Allowance): 12 500 GBP za rok.

Fiktivní poplatník D je po celý rok zaměstnán na základě pracovní smlouvy neboli tzv. Contract of Service a pobírá mzdu ve výši zákonné minimální mzdy nad 25 let. Poplatník je svobodný, bezdětný a uplatňuje pouze osobní odpočet na poplatníka.

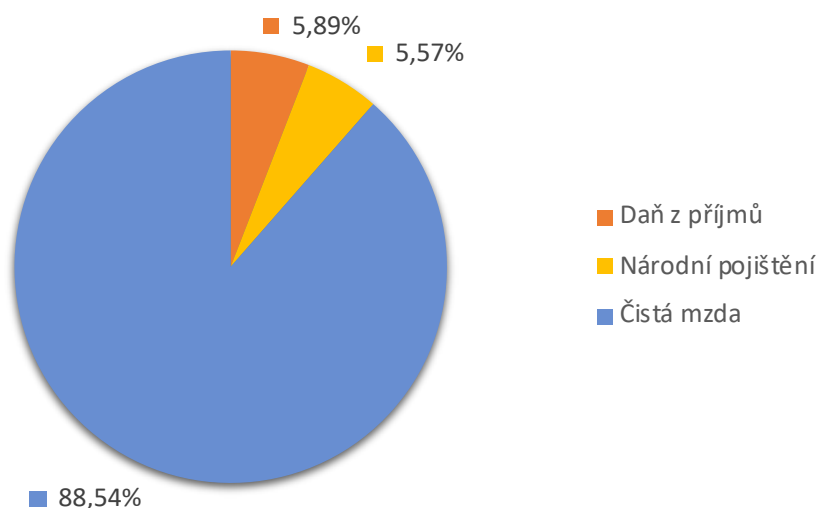
Prvním krokem při výpočtu čisté mzdy je snížení hrubé mzdy o odpočet na poplatníka, do jehož výše příjem nepodléhá dani z příjmů. Následuje zařazení poplatníka do daňového pásma a uplatnění příslušné sazby daně, v našem případě poplatník spadá do pásma základní sazby (Basic Rate), tzn. užití 20 % sazby. Výše ročních příjmů je rovněž stěžejní pro stanovení uplatňované sazby při výpočtu příspěvků na národní pojištění, což je poslední fázi výpočtu. Přestože se jedná o minimální mzdu, příjmy podléhají pojistnému, jelikož poplatník přesahuje příjmovou hranici 9 500 GBP ročně tj. 791,67 GBP měsíčně. Roční příjmy ovšem nepřesahují 50 000 GBP, uplatní se tedy 12 % sazba, a to na hodnotu rozdílu mezi hrubou mzdou a částkou nepodléhající pojistnému následujícím způsobem tj. 12 % z (17 720 GBP – 9 500 GBP). V níže znázorněném výpočtu je pro přehlednost rovněž vyčíslena celková srážka daně z příjmů a příspěvků na národní pojištění prostřednictvím systému PAYE.

Tabulka č. 28: Výpočet měsíční čisté mzdy poplatníka s minimální mzdou ve Velké Británii

(Zdroj: Vlastní zpracování)

Položka	Částka v GBP	Přepočet na Kč
Hrubá mzda (Gross Income)	1 476,67 GBP	43 104 Kč
Odpočet na poplatníka (Personal Allowance)	1 041,67 GBP	30 406 Kč
Zdanitelný příjem (Taxable Income)	435,00 GBP	12 698 Kč
Daň z příjmů (20 %)	87,00 GBP	2 540 Kč
Příspěvky na národní pojištění (12 %)	82,20 GBP	2 399 Kč
Celkové odvody prostřednictvím systému PAYE	169,20 GBP	4 939 Kč
Čistá mzda (Net Salary)	1 307,47 GBP	38 165 Kč

U britského nízkopříjmového poplatníka daně z příjmů fyzických osob činí samotná daň na celkovém příjmu pouhé 5,89 %. Rovněž odvod na národní pojištění se podílí pouze 5,57 % částí. Nízké zatížení poplatníka odvody prostřednictvím systému PAYE je zapříčiněno nezdanitelným minimem neboli odpočtem na poplatníka.

Graf č. 13: Rozložení minimální měsíční hrubé mzdy ve Velké Británii v %

(Zdroj: Vlastní zpracování)

Prvním krokem při výpočtu samotné daňové povinnosti je vyčíslení celkových ročních příjmů zaměstnance. Jelikož příjmy ze závislé činnosti spadají do kategorie ostatních příjmů, ostatní dílčí základy daně tedy nebudou brány v potaz. Celkové roční příjmy ze zaměstnání stanoví dílčí základ daně z ostatních příjmů, což je rovněž celkový základ daně, který se redukuje o odčitatelné položky (Tax Reliefs) a následně o nezdanitelné části základu daně (Tax Allowances). V našem případě poplatník nevykázal žádné z odčitatelných položek, jedná se tedy o čistý příjem (Net Income). Co se nezdanitelných částí týče, poplatník má nárok pouze na osobní odpočet na poplatníka (Personal Allowance) ve výši 12 500 GBP. Uplatněním osobního odpočtu vznikne zdanitelný příjem, který je zdaněn na základě zařazení do daňového pásma. Poplatník dosahuje minimální mzdy, čímž spadá do příjmové skupiny s nejnižším zdaněním, tj. základní pásmo (Basic Rate), ve kterém se uplatňuje základní 20 % sazba daně. Vynásobením touto sazbou vzniká výsledná daňová povinnost. Pro doplnění, roční čistý příjem zaměstnance po odvodech pojistného na národní pojištění a daně z příjmů činí 15 689,60 GBP. Následující tabulka demonstruje výpočet daňové povinnosti.

Tabulka č. 29: Výpočet daňové povinnosti poplatníka s minimální mzdou ve Velké Británii

(Zdroj: Vlastní zpracování)

Položka	Částka v GBP	Přepočet na Kč
Roční příjem ze závislé činnosti	17 720,00 GBP	517 247 Kč
Odčitatelné položky (Tax Reliefs)	0 GBP	0 Kč
Čistý příjem (Net Income)	17 720,00 GBP	517 247 Kč
Nezdanitelné části základu daně (Tax Allowances)	12 500,00 GBP	364 875 Kč
Zdanitelný příjem (Taxable Income)	5 220,00 GBP	152 372 Kč
Dílčí základ daně ostatních příjmů	5 220,00 GBP	152 372 Kč
Daň z příjmů (20 %) základní sazba (Basic Rate)	1 044,00 GBP	30 474 Kč
Daňová povinnost	1 044,00 GBP	30 474 Kč

Z výpočtu vyplývá, že výsledkem daňové povinnosti poplatníka je závazek vůči HMRC ve výši 1 044 GBP.

2.4.2 Zadaní pro poplatníka s průměrnou mzdou

Vymezení vstupních parametrů pro stanovení daňové povinnosti ve Velké Británii:

- průměrná mzda: 38 600 GBP za rok (Austin, 2020),
- výše základního odpočtu na poplatníka (Personal Allowance): 12 500 GBP za rok,
- výše státního příspěvku na 1. dítě (Child Benefit): 1 094,60 GBP za rok.

Na tento příspěvek má nárok poplatník vychovávající dítě do 16 let či do 20 let v případě studujícího dítěte prezenčního studia. Pokud by měl ovšem poplatník příjmy vyšší než 50 000 GBP ročně, musí se převyšující částka zdanit. Kromě tohoto státního příspěvku existuje rovněž státní příspěvek rodinám s nízkými příjmy a větším počtem dětí (Child Tax Credit). Pro získání maximální výše státního příspěvku na dítě nesmí celkové roční příjmy přesáhnout 16 385 GBP, přičemž při vyšších příjmech se příspěvek snižuje (Richardson, 2020 i, j).

Fiktivní poplatník D je zaměstnán na plný úvazek dle Contract of Service a dosahuje mzdy průměrné ve Velké Británii. Zaměstnavatel odvádí pravidelně daň a příspěvky na národní pojištění prostřednictvím systému PAYE. Poplatník kromě závislé činnosti navíc pronajímá byt, z čehož eviduje související výdaje a měsíční příjem z tohoto titulu činí 15 000 GBP. Dále rovněž splácí hypotéku na vlastní dům, přičemž výše úroků činí

2000 GBP. Poplatník má dítě, za které uplatňuje nárok na státní příspěvek, a je ženatý, přičemž jeho žena dosahuje příjmů přesahujících 12 500 GBP ročně.

Příspěvek na děti se jak do výpočtu čisté mzdy, tak do vyčíslení daňové povinnosti nikterak nepromítá. Jedná se o státní příspěvek, o který si poplatník může separátně zažádat, nemá tudíž vliv na jeho daňovou povinnost. Pro relevantní srovnání ovšem na konci výpočtu bude tento státní příspěvek přičten k samotné dani z příjmů.

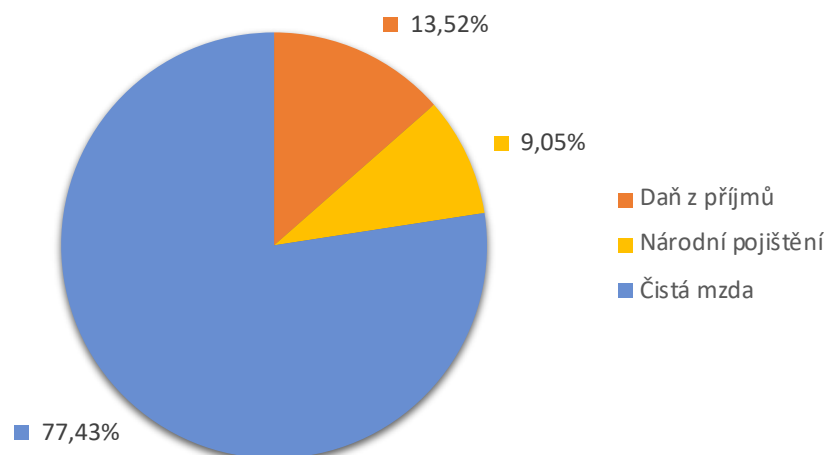
Výpočet čisté mzdy probíhá stejným způsobem jako v předchozím modelovém příkladu. Poplatník ani při zvolení průměrné mzdy nepřesahuje výši ročních příjmů 50 000 GBP, spadá tedy rovněž do daňového pásma užití základní 20 % sazby daně. U příspěvků na národní pojištění se uplatní sazba 12 % na rozdíl mezi hrubou mzdou poplatníka a limitní částkou pro odvod pojistného, tzn. 12 % z (38 600 GBP – 9 500 GBP). Pro vyčíslení čisté mzdy je potřeba odečíst odvody pojistného a daň z příjmů, což stanoví tabulka níže.

Tabulka č. 30: Výpočet měsíční čisté mzdy poplatníka s průměrnou mzdou ve Velké Británii

(Zdroj: Vlastní zpracování)

Položka	Částka v GBP	Přepočet na Kč
Hrubá mzda (Gross Income)	3 216,67 GBP	93 895 Kč
Odpočet na poplatníka (Personal Allowance)	1 041,67 GBP	30 406 Kč
Zdanitelný příjem (Taxable Income)	2 175,00 GBP	63 488 Kč
Daň z příjmů (20 %)	435,00 GBP	12 698 Kč
Příspěvky na národní pojištění (12 %)	291,00 GBP	8 494 Kč
Celkové odvody prostřednictvím systému PAYE	726,00 GBP	21 192 Kč
Čistá mzda (Net Salary)	2 490,67 GBP	72 703 Kč

Se zvyšujícím se příjmem se mění poměr odvodů státu a rovněž čisté mzdy na celkovém příjmu. Poplatník dosahující průměrného mzdového ohodnocení odvede prostřednictvím systému PAYE celkem 22,57 % hrubé mzdy. Výše těchto odvodů je opět ovlivněna nezdánitelným minimem, jehož výše je neměnná. Příjem, který poplatník obdrží činí 77,43 % jeho hrubého příjmu ze zaměstnání. Následující graf znázorňuje toto rozložení.

Graf č. 14: Rozložení průměrné měsíční hrubé mzdy ve Velké Británii v %

(Zdroj: Vlastní zpracování)

Dalším krokem je zjištění daňové povinnosti poplatníka, což začíná vyčíslením dílčího základu daně z ostatních příjmů. Příjmy ze závislé činnosti spolu s příjmy z pronájmu spadají do ostatních příjmů, zbylé kategorie příjmů tedy ve výpočtu nebudou hrát roli. Příjmy z pronájmu jsou do výše 1 000 GBP ročně od daně osvobozeny a v případě pronájmu pokoje režimu *Rent-a-room* je osvobozen příjem do výše 7 500 GBP. V našem příkladu poplatník podmínky pro osvobození nesplňuje, budou tedy zdaněny příjmy snížené o související vynaložené výdaje, čímž si poplatník optimalizuje daňovou povinnost. Od stanoveného základu daně lze odečíst odčitatelné položky, co se ovšem týče úroků z hypotečního úvěru pro osobní potřebu, v daňovém systému Velké Británie nejsou tyto úroky nijak daňově zvýhodněny. Daňovou optimalizaci v podobě odčitatelné položky lze uplatnit výhradně u hypotečního úvěru sjednaného pro podnikatelské účely. Dále poplatník opět využije možnost, že prvních 12 500 GBP je ze zdanění vyňato, čímž dostane zdanitelný příjem. Jelikož manželka poplatníka dosahuje vyšších příjmů, než je základní odpočet na poplatníka, nemůže si poplatník uplatnit odpočet pro manželské páry. Na rozdíl od předchozího příkladu celkové příjmy tohoto poplatníka spadají do dvou daňových pásem, uplatní se tedy dvě sazby daně. Výpočet samotné daňové povinnosti je proveden zohledněním nezdanitelné části základu daně 12 500 GBP, zdaněním příjmů do 50 000 GBP základní sazbou daně a příjmů převyšujících tuto hranici zvýšenou sazbou daně tj. 600 GBP. Postup je zaznamenán v níže uvedené tabulce.

Tabulka č. 31: Výpočet daňové povinnosti poplatníka s průměrnou mzdou ve Velké Británii

(Zdroj: Vlastní zpracování)

Položka	Částka v GBP	Přepočet na Kč
Roční příjem ze závislé činnosti	38 600,00 GBP	1 126 734 Kč
Roční příjem z pronájmu	15 000,00 GBP	437 850 Kč
Výdaje související s pronájmem	3 000,00 GBP	87 570 Kč
Základ daně	50 600,00 GBP	1 477 014 Kč
Odčitatelné položky (Tax Reliefs)	0 GBP	0 Kč
Čistý příjem (Net Income)	50 600,00 GBP	1 477 014 Kč
Nezdanitelné části základu daně (Tax Allowances)	12 500,00 GBP	364 875 Kč
Zdanitelný příjem (Taxable Income)	38 100,00 GBP	1 112 139 Kč
Dílčí základ daně ostatních příjmů	38 100,00 GBP	1 112 139 Kč
Daň z příjmů (20 %) základní sazba (Basic Rate)	7 500,00 GBP	218 925 Kč
Daň z příjmů (40 %) zvýšená sazba (Higher Rate)	240,00 GBP	7 006 Kč
Daňová povinnost	7 740,00 GBP	225 931 Kč

Z tabulky je zřejmé, že s průměrnou mzdou by se poplatník nedostal do druhé příjmové kategorie daňového pásma. Zdanění zvýšenou sazbou zapříčinily příjmy z pronájmu, které ovšem přesáhly limit pouze o 600 GBP. Závazek vůči HMRC, který poplatník musí do stanoveného termínu uhradit vyšel v částce 7 740 GBP za zdaňovací období 2020/2021. Pro úplnost výpočtu lze dodat, že roční čistý příjem zaměstnance po odvodech zaměstnavatele činí 37 988 GBP. Ačkoliv se státní příspěvek na dítě nikterak nezahrnuje do výpočtu daňové povinnosti, pro účely objektivního porovnání daňového zatížení poplatníků v obou zemích bude vyčísleno snížení daně o tento příspěvek. Výsledná daň z příjmů po zohlednění státního příspěvku na dítě tedy činí 6 645,40 GBP (tj. 7 740 GBP – 1 094,60 GBP). Roční čistý příjem při tomto zohlednění vychází 39 082,60 GBP.

2.4.3 Zadání pro poplatníka s nadstandardní mzdou

Pro stanovení výše nadstandardního příjmu ve Velké Británii bude použito odvození. V České republice je za nadstandardní příjem považován čtyřnásobek mzdy průměrné, přičemž pro modelový příklad byla použita částka navýšená o 10 procentních bodů. Tento prvek bude rovněž využit při výpočtu daňové povinnosti poplatníka ve Velké Británii.

Vymezení vstupních parametrů pro stanovení daňové povinnosti ve Velké Británii:

- nadstandardní mzda: 169 840 GBP za rok,

- výše základního odpočtu na poplatníka (Personal Allowance): 12 500 GBP za rok,
- výše odpočtu pro manželské páry (Marriage Allowance): 1 250 GBP za rok,
- výše státního příspěvku na 1. dítě (Child Benefit): 1 094,60 GBP za rok,
- výše státního příspěvku na 2. dítě (Child Benefit): 725,40 GBP za rok.

Uvažujme fiktivního poplatníka E, který je zaměstnán na plný úvazek a jako výkonný ředitel obchodní společnosti (Chief Executive Officer – CEO) dosahuje nadstandardního mzdového ohodnocení. Zaměstnavatel mu pravidelně sráží odvody prostřednictvím systému PAYE. Kromě uplatnění základního odpočtu na poplatníka poplatník snižuje svou daňovou povinnost rovněž odpočtem pro manželské páry, jelikož jeho manželka dosahuje příjmů nižších 12 500 GBP. Poplatník má dvě děti, na které uplatňuje nárok na státní příspěvek. Současně poplatníkovi plynou dividendy a příjem z tohoto titulu činí 10 000 GBP. Dále hradí příspěvky na soukromé penzijní pojištění ve výši 3 300 GBP ročně. Ve sledovaném zdaňovacím období se rovněž rozhodl věnovat bezúplatné plnění na charitativní účely organizaci Unicef UK v celkové hodnotě 5 000 GBP prostřednictvím systému Payroll Giving.

Jelikož poplatník dosahuje příjmů převyšujících limit 150 000 GBP, zaniká nárok na: základní odpočet na poplatníka, odpočet pro manželské páry a státní příspěvek na děti. Výpočet čisté mzdy se bude významně lišit od předchozích příkladů jednak z důvodu poskytnutého finančního daru na charitativní účely a jednak z důvodu užití více daňových sazeb. Poplatník poskytuje dar prostřednictvím Payroll Giving spočívající ve strhávání příspěvků z hrubé mzdy zaměstnavatelem v rámci systému PAYE. Na měsíční bázi bude tedy provedena srážka v hodnotě 416,67 GBP, přičemž charitativní organizace obdrží darovanou částku navýšenou o daň tj. 757,58 GBP ($55 \% \text{ z } 757,58 \text{ GBP} = 416,67 \text{ GBP}$).

Příjmy ze zaměstnání spadají do více daňových pásem, je tudíž nezbytné celkový roční příjem rozdělit a jeho části zdanit příslušnou daňovou sazbou, a to následovně:

- základní sazba: 20 % z (50 000 GBP – 12 500 GBP),
- zvýšená sazba: 40 % z (150 000 GBP – 50 000 GBP + 12 500 GBP),
- dodatečná sazba: 45 % z (169 840 GBP – 150 000 GBP).

Jedná se o obecné rozdělení ročního příjmu bez zohlednění odčitatelných položek, jejichž uplatnění se projeví při zdanění dodatečnou sazbou. Při výpočtu měsíčního odvodu daně

se zohlední bezúplatné plnění strhávané ze mzdy, v ročním vyjádření to znamená odečtení 5000 GBP od celkového příjmu, tj. 45 % (169 840 GBP – 5 000 GBP) – 150 000 GBP.

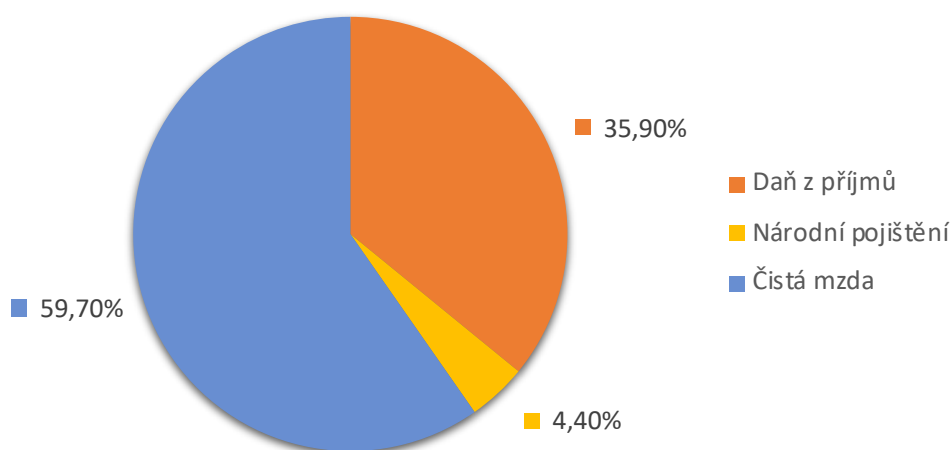
Obdobný postup bude uplatněn rovněž při výpočtu pojistného na národní pojištění. Příjem spadající do základní sazby bude podléhat příspěvkům na národní pojištění ve výši 4 860 GBP, tzn. 12 % z (50 000 GBP – 9 500 GBP). Příjem přesahující limit ročních příjmů rozhodný pro nižší sazbu bude podléhat pojistnému ve výši 2 396,80 GBP, tzn. 2 % z (169 840 GBP – 50 000 GBP). Celková výše pojistného na národní pojištění hrazeného zaměstnancem tedy činí 7 256,80 GBP. Postup výpočtu čisté mzdy při zohlednění všech daňových pásem a bezúplatného plnění znázorňuje následující tabulka.

Tabulka č. 32: Výpočet měsíční čisté mzdy poplatníka s nadstandardní mzdou ve Velké Británii

(Zdroj: Vlastní zpracování)

Položka	Částka v GBP	Přepočet na Kč
Hrubá mzda (Gross Income)	14 153,33 GBP	413 136 Kč
Bezúplatné plnění v rámci Payroll Giving	416,67 GBP	12 163 Kč
Zdanitelný příjem (Taxable Income)	13 736,66 GBP	400 973 Kč
Daň z příjmů (20 %) základní sazba (Basic Rate)	625,00 GBP	18 244 Kč
Daň z příjmů (40 %) zvýšená sazba (Higher Rate)	3 750,00 GBP	109 463 Kč
Daň z příjmů (45 %) dodatečná sazba (Additional Rate)	556,50 GBP	16 244 Kč
Příspěvky na národní pojištění (12 %) + (2 %)	604,73 GBP	17 652 Kč
Celkové odvody prostřednictvím systému PAYE	5 952,90 GBP	173 765 Kč
Čistá mzda (Net Salary)	8 200,43 GBP	239 371 Kč

Následující graf stanoví podíl národního pojištění a daně z příjmů fyzických osob na hrubé mzdě poplatníka, čímž je procentuálně stanoven čistý příjem (59,7 %). Podíl odvedené daně (35,9 %) je v porovnání s předchozími příklady výrazně vyšší. Lze tudíž odvodit, že největšímu daňovému zatížení jsou vystaveni poplatníci s nadstandardními příjmy, což je zapříčiněno progresivitou zdanění. Dalším důvodem je rovněž zánik nároku na nezdanitelný odpočet na poplatníka. Ačkoliv u stanovení výše příspěvků na národní pojištění rovněž hraje roli progresivita, při překročení výše uvedeného limitu se sazba snižuje. Z toho důvodu je u tohoto poplatníka lze zaznamenat významný rozdíl mezi odvedenou daní a příspěvků na národní pojištění, jenž tvoří pouhé 4,4 %.

Graf č. 15: Rozložení nadstandardní měsíční hrubé mzdy ve Velké Británii v %

(Zdroj: Vlastní zpracování)

Následuje výpočet samotné daňové povinnosti, který začíná vyčíslením celkových ročních příjmů poplatníka, jež jsou tvořeny příjmy ze zaměstnání a příjmy z dividend. Z toho důvodu se výpočet bude tentokrát lišit od předešlých příkladů, jelikož poplatníkovi plynou příjmy dle dvou dílčích základů daně, tj. dílčí základ daně ostatních příjmů a dílčí základ daně příjmů z dividend. Rozdělení je provedeno z důvodu odlišného způsobu zdanění příjmů z dividend. Zdanění těchto příjmů je rovněž odvislé od daňového pásma poplatníka, přičemž standardní sazba činí 7,5 %, zvýšená 32,5 % a dodatečná 38,1 %. V našem případě musí být aplikovaná sazba nejvyšší, jelikož poplatník spadá do pásma s nejvyšším zdaněním. Poplatník využije osvobození příjmů z dividend od daně do výše 2 000 GBP ročně. Způsob zdanění je znázorněn v následující tabulce.

Tabulka č. 33: Zdanění příjmů z dividend ve Velké Británii

(Zdroj: Vlastní zpracování)

Položka	Výše příjmu
Příjem z dividend	10 000,00 GBP
Osvobození (Dividends Allowance)	2 000,00 GBP
Zdanitelný příjem (Taxable Income)	8 000,00 GBP
Daň (38,1 %) tj. dodatečná sazba (Additional Rate)	3 048,00 GBP
Čistý příjem z dividend po zdanění (Net Income)	6 952,00 GBP

Součet dílčích základu daně po zohlednění osvobození příjmů z dividend představuje celkový základ daně, od kterého budou odečteny odčitatelné položky. Na nezdanitelné části poplatník ztratil nárok kvůli překročení hraničního limitu příjmů. Poplatník si může od základu daně odečíst příspěvky na soukromé penzijní pojištění, a to v částce odvíjející se od daňového pásma, do kterého spadá. V našem případě poplatník spadá do posledního pásma zdanění dodatečnou sazbou (Additional Rate), což znamená, že získá nárok na odpočet ve výši 45 % z vložené částky ve výši 1 485 GBP, tzn. 45 % z 3 300 GBP. Další odčitatelnou položkou je poskytnutí daru na charitativní účely, jenž je odečítán prostřednictvím systému PAYE v rámci Payroll Giving. Odvod finančních příspěvků je uskutečňován na měsíční bázi a celková hodnota poskytnutého bezúplatného plnění činí 5 000 GBP. Charitativní organizace obdrží jednak částku daru od poplatníka a zároveň daň od HMRC. Tento způsob navýšení příspěvku o daň se nazývá tzv. Gift Aid (viz kapitola 1.7.5). Po snížení základu daně o odčitatelné položky vzniká čistý příjem, což je rovněž příjem zdanitelný. Následuje zdanění dílčího základu daně ostatních příjmů. Příjmy ze zaměstnání je nezbytné rozdělit do tří daňových pásem jako je již provedeno u výpočtu čisté mzdy s tím rozdílem, že při výpočtu roční daňové povinnosti se příjmy podléhající dodatečné sazbě sníží rovněž o příspěvky na soukromé životní pojištění. Příjmy podléhající dodatečné sazbě daně tedy činí 163 335 GBP. Poslední fází výpočtu je sečtení dvou dílčích daňových povinností, čímž vznikne celková daňová povinnost. Výpočet je proveden v následující tabulce.

Tabulka č. 34: Výpočet daňové povinnosti poplatníka s nadstandardní mzdou ve Velké Británii

(Zdroj: Vlastní zpracování)

Položka	Částka v GBP	Přepočet na Kč
Roční příjem ze závislé činnosti	169 840,00 GBP	4 957 630 Kč
Roční příjem z dividend	10 000,00 GBP	291 900 Kč
Osvobození (Dividends Allowance)	2 000,00 GBP	58 380 Kč
Základ daně	177 840,00 GBP	5 191 150 Kč
Odčitatelné položky (Tax Reliefs)	6 485,00 GBP	189 297 Kč
Odpočet soukromého penzijního pojištění	1 485,00 GBP	43 347 Kč
Odpočet bezúplatného plnění v rámci Payroll Giving	5 000,00 GBP	145 950 Kč
Čistý příjem (Net Income)	171 355,00 GBP	5 001 852 Kč
Nezdanitelné části základu daně (Tax Allowances)	0 GBP	0 Kč
Zdanitelný příjem (Taxable Income)	171 355,00 GBP	5 001 852 Kč
Dílčí základ daně ostatních příjmů	163 355,00 GBP	4 768 332 Kč
Daň z příjmů (20 %) základní sazba (Basic Rate)	7 500,00 GBP	218 925 Kč
Daň z příjmů (40 %) zvýšená sazba (Higher Rate)	45 000,00 GBP	1 313 550 Kč
Daň z příjmů (45 %) dodatečná sazba (Additional Rate)	6 009,75 GBP	175 425 Kč
Daňová povinnost DZD ostatní příjmy	58 509,75 GBP	1 707 900 Kč
Daňová povinnost DZD příjmy z dividend	3 048,00 GBP	88 971 Kč
Celková daňová povinnost	61 557,75 GBP	1 796 871 Kč

Při pohledu na výše uvedenou tabulku lze usoudit větší komplikovanost výpočtu oproti ostatním příkladům zejména z důvodu příjmů plynoucích ze dvou dílčích základů daně. Dále rovněž z důvodu nadměrného mzdového ohodnocení, které zapříčinilo zdanění příjmu ve všech daňových pásmech, ztrátu nároku na nezdanitelné části či státní příspěvky. Z výsledků vyplývá, že zdanění nadstandardní mzdy je díky britskému progresivnímu zdaňování poměrně vysoké, přestože poplatník uplatňuje odčitatelné položky a osvobození od daně. Závazek vůči HMRC za sledované zdaňovací období tedy činí 61 557,75 GBP. Pro úplnost lze dodat, že roční čistá mzda činí 97 588,45 GBP a celkový roční čistý příjem 109 025,45 GBP.

2.5 Výsledné srovnání daňového zatížení

Tato kapitola je zaměřena na vyhodnocení a srovnání vypočtených modelových příkladů za užití efektivního zdanění měsíčních hrubých mezd, procentuálního rozložení ročních příjmů a daňového zatížení výhradně dílčího základu daně ze závislé činnosti.

2.5.1 Komparace rozložení ročních hrubých příjmů

V předchozí kapitole bylo procentuálně vyjádřeno rozložení měsíčních hrubých mezd, kdežto nyní bude pozornost upřena na rozložení ročních hrubých příjmů poplatníků, do nichž kromě příjmů ze závislé činnosti spadají i ostatní příjmy.

Tabulka č. 35: Komparace rozložení ročního hrubého příjmu v České republice a Velké Británii

(Zdroj: Vlastní zpracování)

Příklad	Podíl čistého příjmu na hrubém příjmu	Podíl odvedené daně na hrubém příjmu	Podíl pojistného na hrubém příjmu
Česká republika			
č. 1	83,20 %	5,80 %	11,00 %
č. 2	81,70 %	9,55 %	8,74 %
č. 3	74,88 %	15,21 %	9,92 %
Velká Británie			
č. 1	88,54 %	5,89 %	5,57 %
č. 2	75,08 %	15,30 %	9,63 %
č. 3	61,74 %	34,23 %	4,04 %

Z výše uvedené tabulky je patrné, že britský daňový systém zvýhodňuje nízkopříjmové skupiny obyvatel, jelikož jejich podíl odvodů je v porovnání s ostatními skupinami značně nízký. U této příjmové skupiny je v obou zemích situace obdobná, avšak příznivější pro britské poplatníky. V České republice lze pozorovat zvyšující se zdanění s rostoucím příjmem, nýbrž ne tak důrazné, jako ve Velké Británii. Zejména u vysokopříjmových poplatníků tvoří majoritní část odvodů daň z příjmů a to až 34,23 %, zatímco odvody na národní pojištění pouhé 4,04 % hrubého příjmu. V České republice je situace opačná, kdy v porovnání s Velkou Británií poplatníci odvádí na sociálním pojištění větší podíl hrubé mzdy. Tato skutečnost je zapříčiněna taktéž tím, že zdravotní pojištění je ve Velké Británii hrazeno z daní. V České republice je zaveden strop pro odvod příspěvků na sociální zabezpečení, kdežto ve Velké Británii se nad stanovenou hranici příjmů sazba snižuje na 2 %. U průměrných příjmů je v České republice podíl pojistného relativně nízký, jelikož se hradí výhradně z příjmů ze závislé činnosti, zatímco ve Velké Británii je pro výpočet příspěvků na národní pojištění využíván celkový příjem poplatníka. Co se týče poplatníků dosahujících průměrné mzdové ohodnocení, je nutno podotknout, že při výpočtu čistého příjmu se pro účel stanovení skutečné částky,

která poplatníkům zůstane, počítalo se skutečnými výdaji, ačkoliv při výpočtu daňové povinnosti byly využity výdaje paušální.

KOMPARACE PŘÍKLADŮ S MINIMÁLNÍ MZDOU

Pro přímou srovnatelnost poplatníků bylo uplatněno co nejméně daňových odpočtů a byly zvoleny pouze příjmy plynoucí ze závislé činnosti. Minimální mzda v obou příkladech byla stanovena na základě nařízení vlády srovnávaných států. Ve Velké Británii je ovšem minimální mzda vyjádřená v hodinách, tudíž byl nutný přepočet dle pracovních dnů v daném zdaňovacím období. Minimální mzda je navíc odstupňována v závislosti na věku poplatníka, přičemž s věkem zákonitě roste.

Stěžejním rozdílem je již samotné stanovení základu daně, kdy v České republice se k hrubé mzdě přičítá pojistné hrazené zaměstnavatelem (33,8 %). Základ daně se následně zaokrouhlí na stokoruny dolů, přičemž ve Velké Británii zůstává bez jakéhokoli zaokrouhlení či navýšení o povinné pojistné. Dalším důležitým prvkem je odpočet na poplatníka, který britským poplatníkům sníží čistý příjem před zdaněním, zatímco českým poplatníkům se odečte sleva na poplatníka ze samotné daně. Na slevu na poplatníka mají nárok všichni poplatníci se zdanitelnými příjmy bez omezení, zatímco ve Velké Británii při překročení zákonné hranice nárok na odpočet na poplatníka zaniká.

U obou zemí je identický postup výpočtu měsíční zálohy na daň, kdy zaměstnavatel odvádí zálohy na měsíční bázi, avšak ve Velké Británii je pro odvod daně i příspěvků na národní pojištění využíván systém PAYE. Rozdílem je skutečnost, že ve Velké Británii na konci zdaňovacího období nedochází k zúčtování záloh, jelikož má každý poplatník přidělen daňový kód vyjadřující výši osvobozeného příjmu od daně. K zúčtování rozdílu tedy dochází pouze za situace, je-li kód nastaven chybně. V modelovém příkladu po zúčtování záloh českému poplatníkovi vzniká přeplatek na dani. Odlišné je i stanovení příspěvků na sociální pojištění, kdy ve Velké Británii je na rozdíl od České republiky stanovena minimální hranice, do které příjmy nepodléhají pojistnému.

Při srovnatelných podmínkách dosahuje nižší daňové povinnosti britský poplatník, kdy poměr čisté k hrubé roční mzdě činí 88,54 %, kdežto v České republice 83,20 %.

KOMPARACE PŘÍKLADŮ S PRŮMĚRNOU MZDOU

Poplatníkům s průměrným mzdovým ohodnocením kromě příjmů ze závislé činnosti plynuly rovněž příjmy z nájmu, přičemž bylo využito opatření pro optimalizaci daně k dosažení co nejnižší daňové povinnosti. Výše průměrné mzdy v České republice byla stanovena přepočtem pomocí koeficientu dle nařízení vlády a ve Velké Británii na základě Britského národního statistického úřadu (Office of National Statistics).

Rozdíl ve výpočtu dílčího základu daně ze závislé činnosti byl dostatečně vysvětlen v předešlých kapitolách. Při výpočtu dílčího základu daně z nájmu lze zaznamenat odlišnosti, přičemž příjmy i výdaje z nájmu byly pro objektivní posouzení stanoveny ve srovnatelném poměru. Významným rozdílem je možnost uplatnění paušálních výdajů v České republice, a to za podmínek neevduje-li poplatník skutečné výdaje, nebo jsou-li tyto výdaje nižší. V modelovém příkladu bylo pro poplatníka výhodnější si uplatnit výdaje paušální, přičemž tento způsob daňové optimalizace ve Velké Británii neexistuje. Britští poplatníci, avšak mohou využít jiného benefitu britského systému, a to osvobození příjmů z pronájmu do výše 1 000 GBP ročně nebo 7 500 GBP v případě pronájmu pokoje (systém Rent-a-room). Ačkoliv pro výpočet daňové povinnosti v České republice bylo využito výdajů paušálních, pro stanovení reálného čistého příjmu se braly v potaz výdaje skutečné. Z tohoto titulu činí podíl čistého příjmu na hrubém 81,70 %. V porovnání s Velkou Británií (75,08 %) lze podotknout, že nižšího daňového zatížení dosahuje český poplatník. Jedním z důvodů je uplatnění daňové progresse prostřednictvím zvýšené daňové sazby (40 %) aplikované na příjem poplatníka přesahující zákonnou hranici.

V návaznosti na daňovou optimalizaci poplatníků lze uvést další odlišnost, a to konkrétně uplatnění úroků z úvěru jako nezdanitelnou část základu daně. V České republice mají poplatníci nárok na uplatnění úroků z úvěru na vlastní bytovou potřebu či ze stavebního spoření k financování bytových potřeb. Ve Velké Británii jsou odčitatelnou položkou pouze úroky z hypotečního úvěru sjednaného pro podnikatelské účely, nýbrž pro osobní potřebu nejsou úroky nikterak daňově zvýhodněny.

V neposlední řadě je nutno vyzdvihnout možnost uplatnění daňového zvýhodnění na děti v českém daňovém systému, což poplatníkovi sníží jeho daňovou povinnost. Daňové zvýhodnění spolu se součtem měsíčních záloh ovšem nepostačuje pro vynulování nedoplatku na dani vzhledem k tomu, že základ daně je navýšen o příjmy dle § 9 ZDP.

Ve Velké Británii existuje pouze možnost separátního zažádání o státní příspěvek, o který po překročení zákonem stanovené hranice poplatník ztrácí nárok. Nicméně i při zohlednění státního příspěvku je britský poplatník více daňově zatížen v porovnání s českým poplatníkem.

KOMPARACE PŘÍKLADŮ S NADSTANDARDNÍ MZDOU

Jelikož je v České republice za nadstandardní výdělek považován příjem převyšující 48násobek průměrné mzdy, výše příjmů byla odvozena a navýšena o 10procentních bodů. Pro věcné porovnání bylo u příkladů ve Velké Británii využito totožné odvození. Dalším důvodem volby tak vysokých příjmů bylo pokrytí různých pásem příjmů tzn. sazeb daně. Tyto příklady byly pojaty komplexně – využitím několika druhů položek snižujících základ daně a rovněž kromě příjmů ze závislé činnosti zohledněním příjmů z dividend.

Již při výpočtu měsíční čisté mzdy ze závislé činnosti lze spatřit odlišné prvky. Zásadním rozdílem je skutečnost, že příjmy ze zaměstnání u britského poplatníka spadají do více daňových pásem. Bylo tudíž za potřebí příslušnou část zdanit příslušnou daňovou sazbou a u příspěvků na národní pojištění uplatnit kromě standardní 12 % sazby rovněž 2 % sazbu na příjem přesahující 50 000 GBP. V České republice sice není zavedeno progresivní zdanění, avšak díky překročení 48násobku průměrné mzdy poplatníkovi vznikla povinnost odvést dodatečnou 7 % solidární daň z přesahujícího rozdílu. Totožná hranice příjmů slouží ke stanovení maximálního limitu pro odvod pojistného na sociální zabezpečení. U zdravotního pojištění byl ovšem maximální vyměřovací základ zrušen, příjmy tedy podléhají pojistnému bez omezení. Ačkoliv je v České republice zavedeno lineární zdaňování a jednotné sazby příspěvků na sociální pojištění, v modelovém příkladu došlo k solidárnímu navýšení daně a k redukci pojistného. Zadaný poplatník překročil hranici konkrétně v 11. měsíci, od tohoto měsíce tudíž nehradil pojistné na sociální zabezpečení, ale pouze pojistné na zdravotní pojištění. Redukce se týká rovněž sociálního pojištění na straně zaměstnavatele, což přímo ovlivňuje stanovení dílčího základu daně ze závislé činnosti. V návaznosti na základ daně je nutno vyzdvihnout odlišující se způsob zdanění příjmů z dividend. V České republice poplatník obdrží dividendu v netto částce tzn. zdaněnou u zdroje srážkovou daní. Nepodléhá tedy opětovnému zdanění a nezahrnuje se do výpočtu daňové povinnosti. Odlišná situace by

nastala v případě dividendy plynoucí ze zahraničí, kdy by příjem sice byl součástí základu daně, daň zaplacená v zahraničí by se ovšem započítala na celkovou daňovou povinnost. Ve Velké Británii se příjmy z dividend zdaňují zvlášť z důvodu uplatnění speciálních daňových sazeb určených pro dividendy. U poplatníka byla aplikována nejvyšší ze sazeb (38,1 %), jelikož překročil nejvyšší daňové pásmo. Poplatník ovšem využil možnosti optimalizace, kterou je osvobození od daně z příjmů do výše 2 000 GBP. Poplatníkovi tedy vznikly dvě daňové povinnosti, jejichž součet je posledním krokem výpočtu.

Jelikož příklady byly pojaty komplexně, je nutné věnovat pozornost zbývajícím prvkům. Pokud jde o nezdanitelné části a odčitatelné položky, podobnost lze spatřit u uplatnění příspěvků na soukromé penzijní pojištění, jelikož v obou zemích lze o jejich hodnotu snížit základ daně. V obou zemích je ovšem stanoven maximální limit, a to 24 000 Kč a 40 000 GBP. Ve Velké Británii je navíc výše odpočtu závislá na daňovém pásmu, do kterého poplatník spadá, přičemž v této výši získá nárok na odpočet (45 %).

Významným rozdílem je uplatnění bezúplatného plnění na charitativní účely. V České republice si poplatník sníží základ daně o hodnotu daru při splnění zákonných podmínek. Ve Velké Británii v případě darování příslušných aktiv na charitu existuje rovněž zákonné omezení a postupuje se stejným způsobem. V modelovém příkladu ovšem bylo využito specifického způsobu poskytnutí daru, a to tzv. Payroll Giving, v jehož rámci jsou příspěvky strhávány na měsíční bázi spolu s daní a příspěvky na národní pojištění prostřednictvím PAYE. Charitativní organizace obdrží od zaměstnavatele příspěvek zaměstnance navýšený o daň HMRC (Gift Aid systém). Odpočet darů ve Velké Británii lze tudíž zaznamenat již při výpočtu měsíční čisté mzdy na rozdíl od České republiky, kde se uplatňuje až při ročním zúčtování daně.

Kromě výše uvedených odlišností nemůže být opomenuto nejdůležitější – uplatnění slev na dani (či odpočtů ve Velké Británii plnící obdobnou funkci). V České republice si poplatník uplatnil slevu na poplatníka, slevu na manželku a daňové zvýhodnění na dvě děti, což jej dostalo do daňového bonusu. Ve Velké Británii poplatník ztratil nárok na odpočet na poplatníka, odpočet pro manželské páry a rovněž na státní příspěvek na děti. Absence daňového zvýhodnění na děti a ztráta nároku na nezdanitelné části u britského poplatníka má za následek významné daňové zatížení v porovnání s českým poplatníkem.

2.5.2 Komparace efektivního zdanění

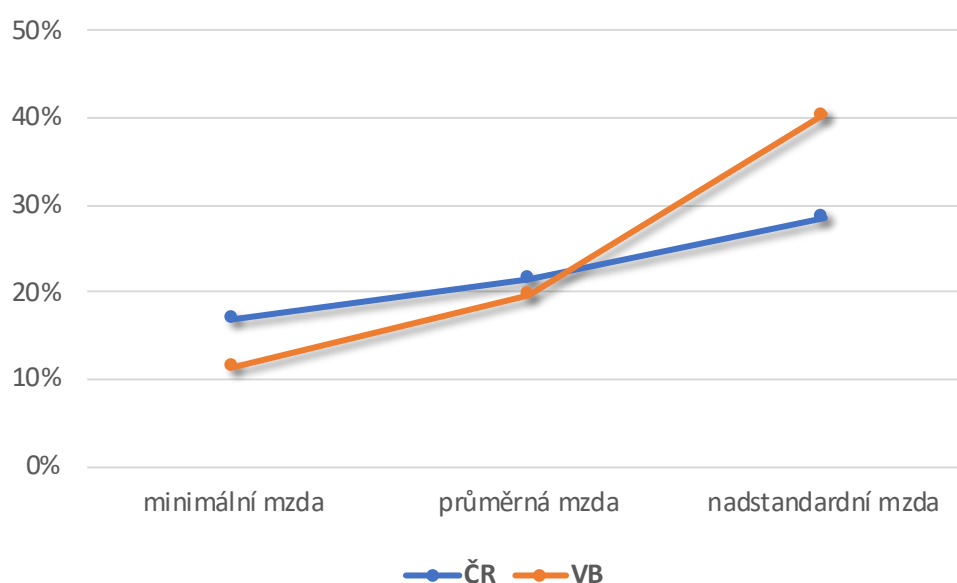
Ukazatel efektivního zdanění vyjadřuje celkové daňové zatížení prostřednictvím podílu všech zaplacených daní na hrubé mzdě (Gola, 2012). Dle výsledků modelových příkladů byla sestavena následující shrnující tabulka.

Tabulka č. 36: Komparace efektivního zdanění

(Zdroj: Vlastní zpracování)

Stát	Hrubá měsíční mzda	Efektivní zdanění	Hrubá měsíční mzda	Efektivní zdanění	Hrubá měsíční mzda	Efektivní zdanění
ČR	14 500 Kč	16,90 %	34 835 Kč	21,53 %	153 724 Kč	28,59 %
VB	1 041,67 GBP	11,46 %	3 216,67 GBP	22,57 %	14 153,33 GBP	40,44 %

Na základě tabulky hodnot míry efektivního zdanění byl sestaven následující graf zachycující změnu výše skutečného zdanění dle typu hrubé měsíční mzdy.

Graf č. 16: Komparace efektivního zdanění v %

(Zdroj: Vlastní zpracování)

Z grafu vyplývá, že u nižších či standardních příjmů je vyšší daňové zatížení v České republice. U nadstandardních příjmů ve Velké Británii, kdy křivka roste strměji.

Míra efektivního zdanění se ve Velké Británii významně liší v závislosti na typu mzdy. Důvodem je existence progresivního zdaňování zohledňující výši příjmů. V České republice rozdíly nejsou tak markantní z důvodu lineárního zdaňování. Přestože se příjmy

zdaňují totožnou 15 % sazbou daně, skutečná míra zdanění je odlišná z důvodu uplatnění slev na dani. Z grafu lze dále vyvodit, že v České republice existuje lehce progresivní zdaňování, jelikož v procentním vyjádření poplatníci s vyššími příjmy odvádí na dani z příjmů více v porovnání s poplatníky s nižším ohodnocením. Co se týče efektivního zdanění průměrné mzdy ve Velké Británii, dalo by se pro objektivní posouzení daňového zatížení snížit daň o státní příspěvek na dítě, který se do výpočtu daňové povinnosti nezahrnuje. Efektivní zdanění by tedy v takovém případě vycházelo na 19,73 %, což by znamenalo nižší hodnotu než v České republice. Při nadstandardní mzdě už toto zohlednění nemá vypovídací schopnost, jelikož poplatník při tak vysokém příjmu o nárok na státní příspěvek přichází. V České republice si poplatník může uplatnit daňové zvýhodnění na děti neomezeně, což je jeden z faktorů rozdílné míry efektivního zdanění. Dalším je jednoznačně sazba daně. Ačkoliv v České republice poplatníkům vzniká povinnost solidárně navýšit daň o 7 %, v porovnání s britským daňovým systémem uvalujícím 45 % sazbu na příjmy přesahující zákonnou hranici, se jedná o nízké navýšení.

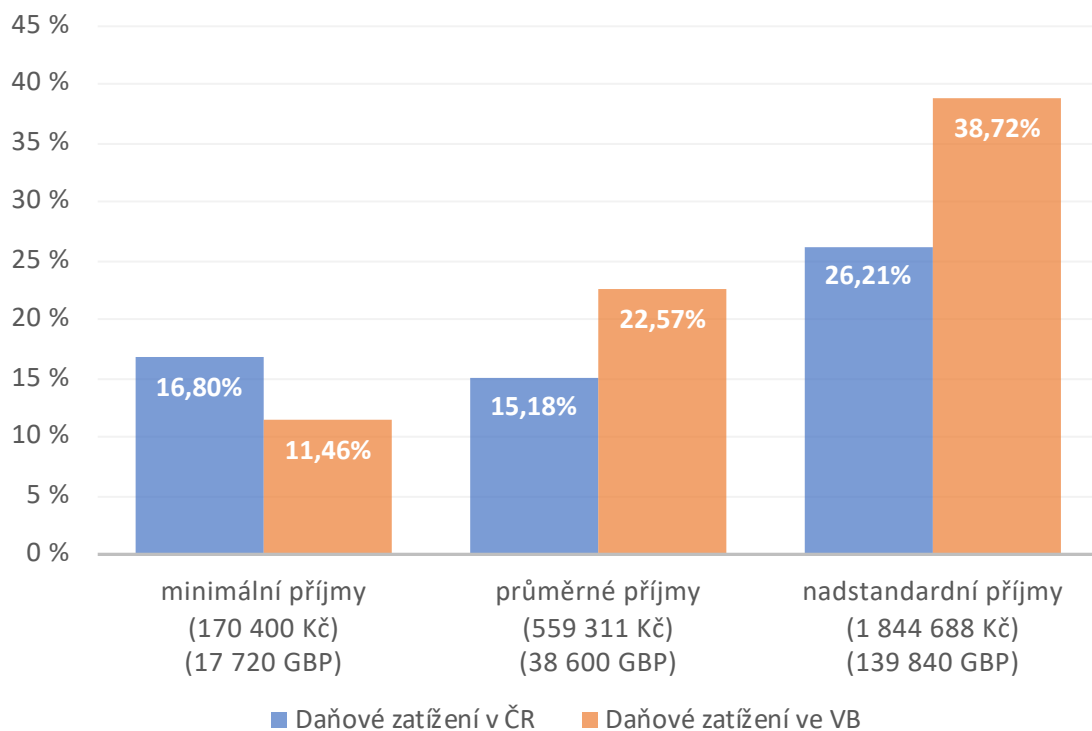
Při výpočtu efektivního zdanění nebyl navíc zohledněn maximální vyměřovací základ pro odvod na sociální zabezpečení, jelikož výpočet zálohy na daň v příkladové části byl proveden za první měsíc ve zdaňovacím období. Dodatečně lze tedy vyčíslit, že poplatník při zvolené hrubé mzdě namísto 9 993 Kč odvede pouze 9 057 Kč. Při tomto zohlednění vychází efektivní zdanění na pouhých 27,98 %.

Rovněž u mzdy minimální lze spatřit zjevný rozdíl, a to zejména z důvodu britského základního odpočtu na poplatníka, kdy se uplatní nulová sazba daně. V České republice takový odpočet neexistuje, na nulovou daňovou povinnost ovšem může fyzickou osobu dostat sleva na poplatníka u měsíčních příjmů do výše 10 290 Kč, má-li u zaměstnavatele podepsané prohlášení k dani.

2.5.3 Komparace daňového zatížení příjmů ze závislé činnosti

K úplné komparaci lze navíc dovodit daňové zatížení příjmů pouze ze závislé činnosti bez ohledu na příjmy dle ostatních dílčích základů daně. Při výpočtu byly vyňaty příjmy z nájmu a dividend, přičemž zůstaly ponechány zadané odpočty daně i slevy na dani. Významnou příčinou mající vliv na rozdílné hodnoty je uplatnění daňového zvýhodnění na děti, což ve Velké Británii není zavedeno. Pokud by se tedy bralo zřetel na příjmy

ze závislé činnosti bez uplatnění daňového zvýhodnění na děti v České republice, daňové zatížení průměrné mzdy by činilo 17,90 %, tudíž rozdíl oproti britským poplatníkům by činil pouhé 4,67 % (namísto 7,39 %). U nadstandardní mzdy by daňové zatížení z tohoto titulu činilo 28,08 %, rozdíl oproti zatížení ve Velké Británii by vycházel na 10,64 % (namísto 12,51 %).

Graf č. 17: Komparace daňového zatížení příjmů ze závislé činnosti v %

(Zdroj: Vlastní zpracování)

Z výše uvedeného grafu je patrné, že nízkopříjmoví poplatníci jsou vystaveni vyššímu zdanění v České republice a poplatníci dosahující průměrného až nadstandardního mzdového ohodnocení podléhají vyššímu zdanění ve Velké Británii. Příčinou je jednoznačně existence daňové progresivity a absence daňového zvýhodnění na děti. Nakonec lze podotknout, že s rostoucím příjmem se prohlubuje rozdíl v daňovém zatížení britských a českých poplatníků.

Přílohami k této bakalářské práci jsou vzorové tiskopisy daňových přiznání k dani z příjmů fyzických osob, žádostí o roční zúčtování příjmů ze závislé činnosti a potvrzení o zdanitelných příjmech v České republice a Velké Británii.

3 DOPORUČENÍ A VLASTNÍ NÁVRHY ŘEŠENÍ

Poslední část práce vychází z poznatků získaných v předešlých kapitolách na jejichž základě budou zrekapitulovány možnosti daňové optimalizace a navržena možná doporučení legislativních změn týkajících se zákonné úpravy daně z příjmů v České republice a Velké Británii.

3.1 Možnosti daňové optimalizace

Daňovou optimalizaci lze chápat jako minimalizaci daňové povinnosti prostřednictvím přípustných postupů či způsobů stanovených daňovým zákonem (Vančurová et al., 2020). Aby si poplatníci mohli optimalizovat svou daňovou zátěž, je za potřebí znát aktuálně platnou legislativu příslušné země. Možnosti daňové optimalizace jsou ve srovnávaných státech různé s výjimkou příjmů, které nepodléhají zdanění a příjmů osvobozených od daně. Prvky daňové optimalizace ve srovnávaných státech se uplatňují v odlišném stádiu algoritmu výpočtu daňové povinnosti. Z důvodu existence progresivního zdaňování jsou položky ve Velké Británii odečítány již od základu daně, kdežto v České republice až od samotné daně, jelikož je zde uplatňována jednotná sazba daně. V České republice je rovněž při výpočtu daně zohledňována rodinná situace poplatníka skrz daňové zvýhodnění na vyživované děti. Tento atribut ve Velké Británii není zaveden, existují zde pouze různé formy státních příspěvků. Speciálním prvkem zohledňujícím rodinnou situaci je ovšem odčitatelná položka za výživné.

Primární možností minimalizace daňové povinnosti v České republice je podepsání prohlášení k dani dle § 38k ZDP u zaměstnavatele, čímž poplatník získá nárok na slevy a daňové zvýhodnění dle § 35ba a § 35c ZDP. Do výše příjmů 10 290 Kč za měsíc fyzická osoba nehradí žádnou daň díky základní slevě na poplatníka. Pokud poplatník pobírající minimální mzdu navíc uplatňuje daňové zvýhodnění na dítě, obdrží peněžní prostředky od státu zpět ve formě daňového bonusu. Slevy na dani navíc nejsou závislé na výši výdělku poplatníka. Měsíční zálohy na daň nepostačují k vynulování nedoplatku na dani v případě, je-li příjem navýšen rovněž o odlišné příjmy než ze závislé činnosti. Další možností daňové optimalizace je uplatnění nezdaniitelných částí základu daně dle § 15 ZDP a odčitatelných položek dle § 34 ZDP.

K dosažení co nejnižší daňové povinnosti rezident Velké Británie dospěje díky odčitatelným položkám (Tax Reliefs) a nezdanitelným částem základu daně (Tax Allowances). Mezi nejzásadnější patří základní odpočet na poplatníka, jenž je omezen maximální hranicí uplatnění. Specifickou daňovou úlevou je daňová ztráta, jelikož na rozdíl od České republiky ji lze uplatnit různými způsoby a existuje ve více formách.

3.1.1 Skutečné a paušální výdaje

V České republice jsou OSVČ oprávněny využít jeden ze dvou způsobů odpočtu výdajů, a to uplatněním skutečně vynaložených nákladů či výdajů stanovených procentem z dosažených příjmů. Paušální výdaje lze využít u příjmů ze samostatné činnosti dle § 7 ZDP a příjmů z nájmu dle § 9 ZDP. Při rozhodování způsobu poplatníci zvažují výši daně po uplatnění, administrativní a časovou náročnost. Ve Velké Británii způsob stanovení výdajů procentem z příjmů neexistuje, lze zde odečítat pouze výdaje ve skutečně vynaložené výši. Unikátní možnost uplatnění výdajů ve Velké Británii je ovšem zavedena u příjmů ze zaměstnání, kdy si poplatníci mohou snížit příjem o náklady související s výkonem pracovní činnosti, což v České republice není zavedeno.

3.1.2 Položky snižující základ daně

Mezi tyto položky se řadí nezdanitelné části základu daně a odčitatelné položky od základu daně. Pro vyšší přehlednost je možnost uplatnění položek snižujících základ daně a jejich zákonné omezení znázorněno v následující tabulce.

Tabulka č. 37: Přehled položek snižujících základ daně v České republice a Velké Británii

(Zdroj: Vlastní zpracování)

položka	Česká republika	Velká Británie
daňová ztráta	ANO (max. Σ DZD § 7 - § 10 ZDP)	ANO (do výše ZD)
výdaje na výzkum a vývoj	ANO	ANO
odpočet na podporu odborného vzdělávání	ANO	ANO
bezúplatná plnění	ANO (max. 15 % ZD)	ANO (max. 20 % ZD)
úroky z hypotečního úvěru	ANO (max. 300 000 Kč)	ANO (max. 1/4 výdaje)
příspěvky na penzijní pojištění	ANO (max. 24 000 Kč)	ANO (max. 40 000 GBP)
příspěvky na životní pojištění	ANO (max. 24 000 Kč)	ANO (max. 40 000 GBP)
příspěvky odborové organizaci	ANO (max. 3 000 Kč nebo 1,5 % zdanitelných příjmů)	NE
zaměstnanecké výdaje	NE	ANO (max. do výše příslušné daňové sazby)
platba výživného	NE	ANO (max. 326 GBP)
úhrady za zkoušky ověřující další vzdělání	ANO (max. 10 000 Kč)	NE
odpočet na poplatníka	NE	ANO (12 500 GBP)
odpočet pro nevidomé	NE	ANO (2 500 GBP)
odpočet pro manželské páry	NE	ANO (1 250 GBP)
odpočet na úroky z úspor	NE	ANO (max. do výše příslušné daňové sazby)
odpočet na dividendy	NE	ANO (2 000 GBP)
odpočet z pronájmu nemovitosti	NE	ANO (1000 GBP)

3.1.3 Odpočty přímo ovlivňující výši daně

Dle níže uvedené tabulky lze sledovat významný rozdíl mezi srovnávanými zeměmi, co se odpočtů od daně týká. Britské odpočty plníí obdobnou funkci jako české slevy na dani jsou odečítány již ze základu daně, nikoliv přímo z daňové povinnosti, a to vlivem progresivního zdaňování. Na odpočet ze samotné daně v podobě slevy pro manželské páry dosáhnou ve Velké Británii jen poplatníci narození před 6. dubnem 1935. Daňová úleva pro manželské páry s pozdějším datem narození existuje v podobě nezdanitelné části základu daně. Při překročení zákonem stanovené hranice poplatníkům ovšem na tento prvek nárok zaniká.

Tabulka č. 38: Přehled odpočtů od daně v České republice a Velké Británii

(Zdroj: Vlastní zpracování)

Česká republika		Velká Británie	
sleva na poplatníka	24 840 Kč	sleva pro manželské páry (Married Couple's Allowance)	rozmezí 351 – 907 GBP
sleva na studenta	4 020 Kč		
sleva na invaliditu 1. stupně	2 520 Kč		
sleva na invaliditu 2. a 3. stupně	5 040 Kč		
sleva držiteli průkazu ZTP/P	16 140 Kč		
sleva na manžela	24 840 Kč		
daňové zvýhodnění na 1. dítě	15 404 Kč		
daňové zvýhodnění na 2. dítě	19 404 Kč		
daňové zvýhodnění na 3. a další dítě	24 204 Kč		

Podmínky uplatnění daňových slev v České republice musí být splněny po celé zdaňovací období k prvnímu dni příslušného měsíce, ovšem při nesplnění v některých měsících se sleva krátí. Výjimkou je sleva na poplatníka, která není dělitelná na měsíce, tudíž celou roční hodnotu slevy si poplatník může uplatnit, přestože mu plynuly příjmy jen po část zdaňovacího období.

3.2 Návrhy na změny právních úprav

Na základě výsledků, jenž vyplynuly z provedené komparace, budou v této závěrečné kapitole navržena doporučení změn právních úprav zákonů o daních z příjmů.

Stěžejním návrhem pro zlepšení zdaňování příjmů fyzických osob v České republice je opětovné zavedení progresivních daňových sazeb, jež by zajistily spravedlivé daňové zatížení poplatníků na základě výše jejich dosažených příjmů. Rovná daň není rovná v pravém slova smyslu. Nízkopříjmoví poplatníci jsou totiž ze subjektivního hlediska daní zatíženi více než vysokopříjmoví, jelikož peněžní prostředky využívají k uspokojení základních potřeb. Nerovnost v rozložení daňového břemene by byla zavedením progresivního zdaňování potlačena. Pro nejbohatší vrstvy by tato změna způsobila téměř zanedbatelnou ztrátu, zatímco u nižších vrstev poplatníků příjmů by významně ovlivnila jejich životní úroveň. Argumentem může být již existující forma solidárního navýšení daně o 7 %, kterou od roku 2021 nahradila nová sazba daně ve výši 23 %. Jedná se ovšem pouze o navýšení z rozdílu převyšujícího zákonem stanovenou hranici, přičemž veškeré příjmy do této hranice podléhají 15 % rovné dani. V případě aplikace nové sazby na modelový příklad by českému poplatníkovi stále vycházel přeplatek na dani. Britský nadstandardní příjem, jenž byl v příkladové části zvolen stejným poměrem, jako v České republice, přesahoval všechna daňová pásma. Uplatnila se tedy kromě základní (20 %) i zvýšená (40 %) a dodatečná sazba (45 %). Nově zavedená sazba (23 %) v České republice tudíž zapříčiní jen mírnou progresi v porovnání s Velkou Británií, nýbrž i s většinou vyspělých zemí. Zavedení progresivních daňových sazeb by tedy bylo žádoucí a způsobilo by přesun intenzity daňového zatížení na poplatníky mající vyšší platební schopnost daně hradit. Do státního rozpočtu by plynul větší tok prostředků, nemuselo by tedy docházet ke zvyšování nepřímých daní. Dalším argumentem pro zavedení je snížení rizika sociálních nepokojů spojeného s ekonomickou nerovností mezi movitými a chudými obyvateli.

Na základě provedené komparace lze zaznamenat nepoměr v rozložení daňových příjmů. Hlavním daňovým zdrojem České republiky jsou odvody z mezd, jenž činí 44,8 %, zatímco ve Velké Británii u průměrného poplatníka činí 25,8 %, u nadstandardního pak pouze 15,8 % příjmu státního rozpočtu. Lze tudíž konstatovat, že při propadu výdělků nejbohatších skupin českých poplatníků dojde ke značnému výpadku veřejných příjmů.

Česká republika je tedy podstatně závislá na příspěvcích na sociální zabezpečení ve srovnání s Velkou Británií, která má příjem rozložen do různorodých daní a je tak odolnější vůči případným výpadkům. Doporučením pro Českou republiku je tedy rozložit celkový daňový výnos mezi více položek, čímž bude zajištěna bezpečnost v případě propadu výdělků poplatníků daně z příjmu. Redukce sazeb mzdových odvodů by mohla být pokryta zvýšením podílu důchodových daní prostřednictvím zavedení progresivních daňových sazeb.

Dalším návrhem je zavedení možnosti odpočtu výdajů u dílčího základu daně ze závislé činnosti. Český daňový systém by se opět mohl inspirovat od britského, kde jsou poplatníci oprávněni uplatnit si související výdaje vzniklé s výkonem práce. V souvislosti s celosvětovou pandemií koronaviru tento odpočet nabírá zcela jiný rozměr. Většina zaměstnavatelů se musela přizpůsobit situaci a umožnit podmínky pro výkon práce z domova u profesí, jejichž pracovní náplň to dovolila. Takzvaný home office se stal novým standardem a nezbytnou formou výkonu práce. Dříve byla práce z domova považována spíše jako benefit pro vysoce postavené manažery, tudíž nebyla využívána natolik, aby zákoník práce dostatečně upravoval pravidla pro proplácení výdajů zaměstnancům. Jednotlivé společnosti se ke kompenzaci staví různým způsobem. V tomto je Velká Británie popředu, jelikož zaměstnanci, kteří jsou povinni pracovat z domova, si mohou alespoň uplatnit výdaje za energie, internetové připojení aj. výhradně související s výkonem pracovní činnosti. Tato skutečnost za poslední rok měla rozhodně významný vliv na daňové zatížení britských poplatníků. Zavedení tohoto odpočtu by potenciálně mohlo změnit preference zaměstnanců při hledání zaměstnání a zvýšit ochotu pracovat, čímž by se snížila nezaměstnanost.

Česká právní úprava by se mohla inspirovat britskou, co se týče způsobu odpočtu bezúplatného plnění zaměstnavatelem v systému Payroll Giving. Dárci se podílejí na podpoře charitativních organizací formou pravidelných měsíčních srážek nepodléhajících zdanění, čímž obdrží okamžitou daňovou úlevu. Správa a administrativa je tedy přesunuta ze zaměstnance na mzdové oddělení, jenž na základě jeho požadavků poskytne dar a promítne jej do výplatní pásky zaměstnance. Kromě menší administrativní náročnosti zaměstnanců může být výhodou rovněž možnost promptního uplatnění odpočtu za poskytnutý dar oproti klasickému odpočtu za celé zdaňovací období. Zavedení tohoto způsobu odpočtu darů by tedy mohlo mít motivační charakter pro poplatníky.

Poslední inspirací pro českou právní úpravu je zavedení odčitatelné položky za úhradu výživného na dítě, jako tomu je ve Velké Británii. Ačkoliv se nejedná o významnou částku, jeví se jako vhodné poplatníky hradící výživné nějakým způsobem zvýhodnit, jelikož tím, že nežijí s dětmi ve společné domácnosti, ztrácí nárok na daňové zvýhodnění.

Inspirací pro britskou legislativu by mohlo být zavedení alternativy institutu daňového zvýhodnění na děti a daňového bonusu, jelikož poplatníkům neumožňuje žádnou formu úlevy na dani. Poplatníci mají pouze nárok na státní příspěvek na dítě, o nějž při překročení zákonem stanovené hranice příjmů přichází. Na modelových příkladech zaměřených na movité poplatníky lze zaznamenat, že důsledkem absence daňového zvýhodnění britský poplatník dosáhl významné daňové povinnosti a český poplatník díky existenci tohoto zvýhodnění naopak daňového bonusu. Lze tedy konstatovat, že systém daňových slev je v České republice nastaven precizně, jelikož motivuje ekonomicky aktivní obyvatelstvo k výkonu práce. Bez zdanitelných příjmů totiž poplatník na daňové zvýhodnění či formu daňového bonusu nedosáhne. Pro stát je výhodnější forma odpočtu z daňové povinnosti poplatníka než poskytnutí státní dávky, tj. sociální transfer, jež tvoří nejvýznamnější část státního rozpočtu. Dalším návrhem je zrušení maximální hranice příjmů pro uplatnění odpočtu pro manželské páry. Britští poplatníci dosahující vysokých příjmů mají totiž významně omezené možnosti snížení daňové povinnosti. Tyto dva atributy by sice zapříčinily nižší sumu vybraných daní, na druhé straně by poplatníky motivovaly k uplatnění slev a tím odrazovaly od potencionálního obcházení daně. V konečném důsledku může tedy dojít k většímu objemu výběru daně, jelikož poplatníci nebudou hledat možnosti vyhnout se dani.

3.2.1 Digitalizace správy daní

Digitalizace je obecně velké téma, jenž není v České republice bráno v potaz dostatečným způsobem, který by odrážel masivní vývoj informačních technologií a nutnost zábrany nepříznivých dopadů na životní prostředí. V české legislativě by měla být nastavena jednoznačná pravidla motivující k co největší možné digitalizaci daňových dokladů. Český daňový systém by se mohl inspirovat způsobem výběru daně ve Velké Británii, kde jsou srážky zaměstnavatelem prováděny v rámci jednoho systému, který automaticky odesílá data finančnímu úřadu (HMRC). Implementace podobného systému by pro

Českou republiku byla přínosem. Britská vláda plánuje navíc spustit digitální daňové účty v rámci systému Making Tax Digital, jenž zcela nahradí daňová přiznání (viz kapitola 1.7.9). Poplatníkům tedy odpadne povinnost podání daňového přiznání, bude na nich pouze kontrola správnosti vyplněných údajů finančním úřadem, k nimž budou mít nepřetržitý přístup. Tato inovace by České republice významně prospěla z několika hledisek. V krátkodobém časovém horizontu by se díky přesunu veškerého zpracování dat do online formy snížily početní chyby a tím i počet opravných daňových přiznání, náklady na tisk, distribuci a archivaci tiskopisů. V dlouhodobém horizontu by kromě pozitivního dopadu na životní prostředí došlo ke snížení mzdových nákladů na úřední osoby. Pravděpodobným důsledkem by byla již skutečnost, že by poplatníci již nebyli nuceni využívat služeb daňových poradců v takové míře, jako doposud.

Finanční správa se nicméně snaží motivovat k elektronickému podávání daňového přiznání tím, že v novelizaci daňového řádu zavedla prodloužení lhůty pro elektronická podání o jeden měsíc dle § 136 odst. 2 písm. a) DŘ. Ministerstvo financí spustilo na konci února roku 2021 provoz elektronického portálu pro správu daní tzv. MOJE daně. Nejedná se přitom o novou platformu, ale pouze o modernizaci daňového portálu, jež funguje prostřednictvím automatizovaného daňového informačního systému (dále jen „ADIS“) (Slížek, 2021). ADIS byl ovšem zaveden již v roce 1991, přičemž dle studie společnosti Deloitte se jedná o jeden z nejzastaralejších a nejvíce kritizovaných informačních systémů státu (Deloitte, 2016). Majetková práva po celou dobu vlastnila monopolní společnost IBM, jež budou převedena do vlastnictví státu v průběhu roku 2023. Tento daňový informační systém bude tedy nahrazen novým, jehož provozovatelem bude poradenská společnost KPMG (Petr, 2019). Není tedy zatím známo, jak úspěšně nový systém bude fungovat. V současnosti lze ovšem prostřednictvím výše uvedeného portálu již podat přiznání k dani z příjmů fyzických osob. Lze tedy sledovat snahu o digitalizaci, jenž ovšem ve srovnání s Velkou Británií i ostatními vyspělými státy zaostává.

Co se týče vyspělosti tzv. e-governmentu, vyjadřující míru elektronizace veřejné správy, Česká republika silně zaostává za vyspělými zeměmi. Na základě průzkumu Organizace spojených národů za rok 2020 se Česká republika řadila na 39. místo na světě a dle dílčího indexu digitální participace dokonce až na 65. místo. Naopak Velká Británie obsadila 7. místo na světě za vyspělost e-governmentu a 6. místo za digitální interakci s veřejnou správou. E-government je tedy evidentně významně slabou stránkou České republiky,

ve které se rozvoj informačních technologií téměř neprojevil. Na druhou stranu, ačkoliv jsou výsledky nežádoucí, lze sledovat značný pokrok, jelikož v totožné studii za rok 2018 se Česká republika umístila na 54. a 96. místě (United Nations, 2020). Plánovaná modernizace systému platformy MOJE daně by patrně měla mít příznivý vliv na změnu trendu v digitálních žebříčcích. Velká Británie je tedy značně napřed v rámci elektronizace správy daní, a to díky inovačnímu softwaru a systému nepřetržitého vzdělávání zaměstnanců.

3.2.2 Změny ve zdaňování fyzických osob v České republice

Co se zdaňování v České republice týče, je vhodné zhodnotit nové prvky spojené se zákonem č. 609/2020 Sb., tzv. daňovým balíčkem, kterým se mění zákony v oblasti daní. Jedná se totiž o významné změny mající dopad na fyzické osoby, jelikož ovlivňuje mj. legislativu daně z příjmů.

S platností roku 2021 byla po 13 letech zrušena superhrubá mzda, což je významná změna ovlivňující základ daně ze závislé činnosti. Zdaňovat se tedy bude již pouze hrubá mzda. Dále byla rovněž navýšena sleva na poplatníka o 3 000 Kč za rok a zrušen strop pro roční daňový bonus vzniklý přesáhne-li daňové zvýhodnění výši daňové povinnosti.

Další výhodnou změnou pro poplatníky je rovněž zavedení stravenkového paušálu, který je alternativou již zavedeného daňového zvýhodnění na stravování. Tento efektivní způsob umožňuje zaměstnancům čerpat stravné v peněžní podobě namísto stravenek (Ministerstvo financí České republiky, 2020; KPMG, 2020). Poslanecká sněmovna navíc schválila pozměňovací návrh, jenž čeká na projednání Senátu. Jedná se mj. o zvýšení daňového zvýhodnění na druhé a každé další vyživované dítě o 15 %. V případě schválení účinnosti novela nabude dne 1. července, vyšší daňové zvýhodnění se ovšem projeví zpětně za rok 2021 (Linek a Proxová, 2021). Již vysoká míra daňových slev na vyživované děti v České republice byla v tomto roce ještě umocněna, bude se ovšem týkat rodin s více dětmi. Tyto rapidní změny vyplývající z novely daňových a souvisejících zákonů, tj. daňového balíčku, vedly k významnému snížení daňového zatížení poplatníků daně z příjmů fyzických osob a ke zjednodušení výpočtu jejich daňové povinnosti. Dopad na veřejné rozpočty bude nicméně razantní, a je otázkou, jakým způsobem bude kompenzován.

4 ZÁVĚR

Hlavním cílem této bakalářské práce bylo provést komparativní analýzu daňového zatížení poplatníků daně z příjmu fyzických osob v České republice a Velké Británii. Jelikož se jedná o komplexní problematiku, nebylo možné se zabírat všemi aspekty zdaňování příjmů fyzických osob. Vzhledem k značné rozsáhlosti byly tedy zachyceny ty nejdůležitější a pozornost byla upřena na příjmy ze závislé činnosti.

První kapitola se věnovala teoretickým východiskům daňové problematiky v České republice a ve Velké Británii. Po úvodu do daňových systémů obou zemí následovalo zaměření na daň z příjmů fyzických osob. Analytická část práce se zabývala komparací českého a britského daňového systému prostřednictvím vybraných makroekonomických ukazatelů týkajících se oblasti zdanění a rovněž identifikací legislativních odlišností. K demonstraci daňového břemene poplatníků různých příjmových skupin byla využita modelace procesu prostřednictvím příkladů, na jejichž základě bylo porovnáno efektivní zdanění hrubých mezd a procentuální rozložení hrubých příjmů. Příklady posloužily k demonstraci odlišných způsobu zdaňování a k vyjádření vlivu vybraných prostředků daňové optimalizace na daňovém zatížení. V závěrečné kapitole byly zřehledněny legislativně přípustné možnosti daňové optimalizace a navržena doporučení, jež vyplynula z výsledků analytické části práce.

Souhrnně lze říci, že Velká Británie má v porovnání s Českou republikou propracovanější daňový systém, přičemž struktura daňového mixu se významně liší. Nejzásadnějším rozdílem u daně z příjmu mezi srovnávanými zeměmi jsou uplatňované daňové sazby. Britský daňový systém uplatňuje progresivní zdaňování v závislosti na výši příjmů a regionu uplatnění, díky čemuž přesouvá intenzitu daňového zatížení na vysokopříjmové poplatníky. Daňové břemeno v České republice se naopak přenáší z nejbohatších vrstev na střední a nižší třídu kvůli lineárnímu zdaňování. Z modelových příkladů vyplynulo, že nízkopříjmoví poplatníci jsou vystaveni nižšímu zdanění v České republice, kdežto movitější skupiny jsou zdaňovány větší mírou ve Velké Británii. Dle statistik OECD patří míra zdanění práce průměrných poplatníků v České republice k nejvyšším z členských států, což je zapříčiněno nadprůměrnými odvody na sociální pojištění. Z hlediska samotné daně z příjmů se řadí naopak k nejnižším. Na míru zdanění výdělků

ovšem bude mít značný vliv zrušení superhrubé mzdy. Daňové zatížení poplatníků ve Velké Británii naopak patří k nejnižším díky nízkým odvodům pojistného, které je dáno systémem národního pojištění, v jehož rámci jsou odváděny pouze příspěvky na sociální zabezpečení, jelikož zdravotní pojištění je hrazeno z veřejných rozpočtů. Nejen, že nárok na zdravotní péči mají všechny fyzické osoby bez ohledu na existenci zdanitelných příjmů, ale navíc je zavedena minimální hranice, do které příjem pojistnému nepodléhá. Podíl odvodů sociálního pojištění na celkových daňových příjmech ve Velké Británii je třetinový, zatímco v České republice tvoří hlavní zdroj financování. V této oblasti tedy lze spatřit prostor pro zlepšení, jelikož tak vysoká závislost příjmů z odvodů pojistného na ekonomickém růstu může být rizikem udržitelnosti příjmů státního rozpočtu.

Z hlediska výhodnosti právní úpravy zákonů o dani z příjmů pro poplatníky je nutno vyzdvihnout, že mezi největší přednost v České republice patří systém daňových slev a zejména daňového zvýhodnění na vyživované děti, jenž lze uplatnit až do formy daňového bonusu. Absence obdobného atributu v britském daňovém systému způsobuje významnou míru zdanění poplatníků, kteří mají pouze možnost zažádat o státní příspěvek, jenž je limitován. Forma daňového zvýhodnění na děti je atraktivnějším přístupem jak pro daňové subjekty, tak pro správce daně, jelikož nemusí hradit sociální transfery. Mezi největší výhody britského daňového systému lze kromě nízkých odvodů pojistného zařadit širokou škálu daňových úlev, přičemž převážné množství je strháváno již ze základu daně. Přínosným prostředkem daňové optimalizace mj. v kontextu pandemie koronaviru, je možnost uplatnění výdajů vzniklých v souvislosti s výkonem zaměstnání, čímž by se český daňový systém mohl inspirovat.

Co se týká algoritmu výpočtu daňové povinnosti, jednodušší se jeví britský, přestože se při vyšších příjmech uplatňuje více druhů daňových sazeb, a to rovněž u příspěvků na národní pojištění a vybraných daňových odpočtů. Příjmy z dividend či úspor jsou zdaňovány samostatně odlišným způsobem a všechny ostatní příjmy jsou zdaňovány jednotně. V českém daňovém systému pro každý dílčí základ daně platí jiná pravidla a každý se stanoví odlišným způsobem. Postup je zde těžkopádnější z důvodu zaokrouhlování, navyšování základu daně o povinné pojistné zaměstnavatele a zúčtování záloh, k čemuž ve Velké Británii nedochází.

Z hlediska legislativy lze konstatovat, že orientace v britských daňových zákonech je náročnější jednak kvůli rozsáhlému počtu právních předpisů upravujících zdaňování příjmů fyzických osob a jednak kvůli jazykové bariéře. Z toho důvodu bylo mnohdy přívětivější čerpat z ucelených informačních zdrojů, jenž se odkazují na příslušné paragrafy zákonů. Množství dostupné literatury věnující se britskému zdanění fyzických osob není mnoho, dostatečně je ovšem nahrazuje portál Daňové a celní správy Jejeho veličenstva, jenž podává přehledné a aktuálně platné informace o zákonné úpravě.

V neposlední řadě je nezbytné zmínit digitalizaci a vyspělost elektronizace veřejné správy, potažmo finanční správy, ve které se Velká Británie řadí do první desítky nejúspěšnějších států světa. Česká republika naopak silně zaostává za většinou vyspělých států a potýká se s problémy implementace elektronických nástrojů. K realizaci systémových změn došlo zřízením nové platformy, která je ovšem kritizována z důvodu zachování zastaralého systému. Jde bezpochyby o silnou stránku britského daňového systému a nedostatek českého, jenž by se měl inspirovat a tímto směrem se ubírat.

Přestože byly do konce roku 2020 obě země členskými státy EU, neměly v attributech daňového systému příliš společného. Ukončení členství však může zapříčinit ještě významnější odlišnosti, nebude mít ovšem žádný vliv na způsob zdaňování příjmů fyzických osob. V oblasti přímých daní totiž byla státům ponechána daňová suverenita a nepokročilo se na rozdíl od nepřímých daní k harmonizaci. Brexit nicméně bude mít negativní dopad na zdaňování britských rezidentů v České republice, kteří ztratí nárok na výhodnější postupy zdaňování.

Závěrem lze dodat, že nelze objektivně rozhodnout, který systém je lepší, jelikož se jedná o dva naprosto rozdílné systémy zdaňování, v nichž se najdou klady i zápory. Je tedy na místě na ně pohlížet ze širší perspektivy. Stanovené dílčí cíle byly provázány a byly nápomocné k naplnění hlavního cíle. Při zpracování bakalářské práce byly rovněž odhaleny problematické atributy daňových systémů obou zemí.

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

Odborné publikace

DVOŘÁKOVÁ, Veronika, Marcel PITTERLING a Hana SKALICKÁ, 2018. *Zdaňování příjmů fyzických a právnických osob 2018*. 3. aktualiz. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 278 s. ISBN 978-80-7552-125-5.

HANNAM, James, 2017. *What everyone needs to know about tax: an introduction to the UK tax system*. Chichester: John Wiley, 168 s. ISBN 978-1-119-37578-4.

HRSTKOVÁ DUBŠEKOVÁ, Lenka a Michal HANYCH, 2019. *Daňový řád 2019*. 5. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 247 s. ISBN 978-80-7598-322-0.

JAMES, Malcolm, 2009. *The UK tax system: an introduction*. 2. vyd. London: Spiramus Press, 141 s. ISBN 978-190-4905-967.

JURČÍK, Radek, 2015. *Daňové systémy v České republice a v mezinárodním srovnání se zaměřením na aktuální trendy*. Ostrava: Key Publishing, 137 s. ISBN 978-80-7418 176-4.

KUBÁTOVÁ, Květa, 2018. *Daňová teorie a politika*. 7. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 269 s. ISBN 978-80-7598-165-3.

MELVILLE, Alan, 2020. *Taxation: Finance Act 2019*. 25. vyd. New York: Pearson, 632 s. ISBN 978-1-292-29319-6.

NERUDOVÁ, Danuše, 2014. *Harmonizace daňových systémů zemí Evropské unie*. 4., aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Wolters Kluwer. 332 s. ISBN 978-80-7478-626-6.

PTÁČKOVÁ MÍSAŘOVÁ, Petra a Milena OTAVOVÁ, 2015. *Daň z příjmů srozumitelně*. Ostrava: Key Publishing, 168 s. ISBN 978-80-7418-243-3.

SKALICKÁ, Hana, 2016. *Mezinárodní daňové vztahy*. 3. aktualiz. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 298 s. ISBN 978-80-7552-400-3.

SOJKA, Vlastimil a Česko, 2017. *Mezinárodní zdanění příjmů: smlouvy o zamezení dvojího zdanění a zákon o daních z příjmů*. 4. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 360 s. ISBN 978-80-7552-688-5.

ŠIROKÝ, Jan, 2008. *Daňové teorie: s praktickou aplikací*. 2., aktualiz. vyd. Praha: C. H. Beck, 301 s. ISBN 978-80-7400-005-8.

ŠIROKÝ, Jan, 2016. *Základy daňové teorie s praktickými příklady*. 2., aktualiz. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 126 s. ISBN 978-80-7552-315-0.

ŠIROKÝ, Jan, 2018. *Daně v Evropské unii: daňové systémy všech 28 členských států EU, legislativní základy daňové harmonizace včetně judikátů SDEU, společný konsolidovaný základ daně (CCCTB), akční plán BEPS, zdanění finančního sektoru*. 7. aktualiz. a přeprac. vyd. Praha: Leges, 382 s. ISBN 978-80-7502-274-5.

VANČUROVÁ, Alena a Hana ZÍDKOVÁ, 2019. *Daně v podnikání*. Praha: VOX, 388 s. ISBN 978-80-87480-71-7.

VANČUROVÁ, Alena a Václav BONĚK, 2011. *Správa daní pro ekonomy*. Praha: Wolters Kluwer, 154 s. ISBN 978-80-7357-701-8.

VANČUROVÁ, Alena, 2017. *Zdanění osobních příjmů*. 2. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 451 s. ISBN 978-80-7552-926-8.

VANČUROVÁ, Alena, Lenka LÁCHOVÁ a Hana ZÍDKOVÁ, 2020. *Daňový systém ČR 2020*. Praha: Wolters Kluwer, 406 s. ISBN 978-80-7598-887-4.

VYCHOPENĚ, Jiří, 2020. *Daň z příjmů 2020*. 16. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 557 s. ISBN 978-80-7598-774-7.

Internetové zdroje

AUSTIN, Sophie, 2020. Average UK Salary: 2020 & 2021. *Findcourses.co.uk* [online]. [cit. 2021-03-28]. Dostupné z: <https://www.findcourses.co.uk/inspiration/average-salaries-uk/average-uk-salary-2020-2021-19759>

Businessinfo.cz, 2020. Velká Británie: Základní charakteristika teritoria, ekonomický přehled. *Businessinfo.cz* [online]. [cit. 2021-01-18]. Dostupné z: <https://www.businessinfo.cz/navody/velka-britanie-zakladni-charakteristika-teritoria-ekonomicky-prehled/>

Česká národní banka, 2021. Kurzy devizového trhu. *Čnb.cz* [online]. [cit. 2021-04-02]. Dostupné z: <https://www.cnb.cz/cs/financni-trhy/devizovy-trh/kurzy-devizoveho-trhu/kurzy-devizoveho-trhu/index.html?date=31.12.2020>

Česká správa sociálního zabezpečení, 2021. Výpočet pojistného. *Čssz.cz* [online]. [cit. 2021-04-02]. Dostupné z: <https://www.cssz.cz/vypocet-pojistneho>

DAVIES, Paul, 2020 a. What is the state pension? *Which.co.uk* [online]. [cit. 2021-02-07]. Dostupné z: <https://www.which.co.uk/money/pensions-and-retirement/state-pension/what-is-the-state-pension-agmwx1g3ufjf>

DAVIES, Paul, 2020 b. Tax relief on pension contributions explained. *Which.co.uk* [online]. [cit. 2021-03-07]. Dostupné z: <https://www.which.co.uk/money/pensions-and-retirement/personal-pensions/contributing-to-a-private-pension-explained/tax-relief-on-pension-contributions-explained-a27f53z7qg3f>

Deloitte, 2016. Studie posouzení stávajícího daňového IS Finanční správy ČR. *Financnisprava.cz* [online]. [cit. 2021-04-03]. Dostupné z: <https://www.financnisprava.cz/assets/cs/prilohy/f-novinky/2016-GFR-studie-posouzeni-ADIS.pdf>

DĚRGEL, Martin, 2012. Příjmy z kapitálového majetku podle § 8 ZDP. *Portál DAUČ.cz* [online]. Praha: Wolters Kluwer [cit. 2021-02-02]. Dostupné z: <https://www.dauc.cz/dokument/?modul=li&cislo=41277>

DĚRGEL, Martin, 2018. Daň silniční – stručné připomenutí. *Portál DAUČ.cz* [online]. Praha: Wolters Kluwer [cit. 2021-01-02]. Dostupné z: <https://www.dauc.cz/dokument/?modul=li&cislo=253948>

Dostupné z: https://www.which.co.uk/money/tax/income-tax/income-tax-for-the-self-employed/self-employed-tax-allowable-expenses-ayj250c7672j#headline_4

DUGOVÁ, Alena a DEVLIN Kateřina, 2021. V jaké lhůtě podat daňové přiznání k dani z příjmů za rok 2020? *Deloitte.cz* [online]. [cit. 2021-04-01]. Dostupné z: <https://www.dreport.cz/blog/v-jake-lhute-podat-danove-priznani-k-dani-z-prijmu-za-rok-2020/>

Eurostat, 2020. Net Earnings and Tax Rates. *Europa.eu* [online]. [cit. 2021-03-27]. Dostupné z: <https://ec.europa.eu/eurostat/web/labour-market/earnings>

Expatica.com. British taxes: a guide to the UK tax system. *Expatica.com* [online]. [cit. 2021-02-09]. Dostupné z: <https://www.expatica.com/uk/finance/taxes/a-complete-guide-to-the-uk-tax-system-758254/>

Finanční správa, 2005. Organizace pro ekonomickou spolupráci a rozvoj (OECD). *Finančnispráva.cz* [online]. [cit. 2021-01-20]. Dostupné z: <https://www.financnisprava.cz/cs/mezinarodni-spoluprace/mezinarodni-danove-organizace/org-pro-es-a-rozvoj-oecd>

Finanční správa, 2021. Databáze daňových tiskopisů. *Finančnispráva.cz* [online]. [cit. 2021-05-08]. Dostupné z: <https://www.financnisprava.cz/cs/danove-tiskopisy/databaze-aktualnich-danovych-tiskopisu.aspx/?rok=2020&tiskdruh=TDFU&dan=>

GOLA, Petr, 2012. Jaké je efektivní zdanění práce dle příjmu? *Finance.cz* [online]. [cit. 2021-04-02]. Dostupné z: <https://www.finance.cz/zpravy/finance/359225-jake-je-efektivni-zdaneni-prace-dle-prijmu/>

Gov.uk, 2015. Ring Fence Corporation Tax. *Gov.uk* [online]. [cit. 2021-01-25]. <https://www.gov.uk/guidance/oil-gas-and-mining-ring-fence-corporation-tax>

Gov.uk, 2019. Insurance Premium Tax: Guide for Insurers. *Gov.uk* [online]. [cit. 2021-02-03]. Dostupné z: <https://www.gov.uk/guidance/insurance-premium-tax>

Gov.uk, 2020 a. The National Minimum Wage in 2020. *Gov.uk* [online]. [cit. 2021-04-02]. <https://www.gov.uk/government/publications/the-national-minimum-wage-in-2020>

Gov.uk, 2020 b. PAYE draft forms: P60 (2020 to 2021). *Gov.uk* [online]. [cit. 2021-05-03]. Dostupné z: <https://www.gov.uk/government/publications/payee-draft-forms-p60-2020-to-2021>

Gov.uk, 2021 a. Tax return for Self Assessment. *Gov.uk* [online]. [cit. 2021-05-03]. Dostupné z: <https://www.gov.uk/government/publications/self-assessment-tax-return-sa100>

Gov.uk, 2021 b. Self assessment: Employment (SA102). *Gov.uk* [online]. [cit. 2021-05-03]. Dostupné z: <https://www.gov.uk/government/publications/self-assessment-employment-sa102>

Gov.uk, nedatováno a. Income Tax: How to Pay Income Tax. *Gov.uk* [online]. [cit. 2021-01-30]. Dostupné z: <https://www.gov.uk/income-tax/how-you-pay-income-tax>

Gov.uk, nedatováno b. Working for yourself. *Gov.uk* [online]. [cit. 2021-02-02]. Dostupné z: <https://www.gov.uk/working-for-yourself>

Gov.uk, nedatováno c. Income Tax Rates and Personal Allowances. *Gov.uk* [online]. [cit. 2021-02-03]. Dostupné z: <https://www.gov.uk/income-tax-rates>

Gov.uk, nedatováno d. Self Assessment Tax Returns. *Gov.uk* [online]. [cit. 2021-02-08]. Dostupné z: <https://www.gov.uk/self-assessment-tax-returns/who-must-send-a-tax-return>

Gov.uk, nedatováno e. Tax on Dividends. *Gov.uk* [online]. [cit. 2021-02-20]. Dostupné z: <https://www.gov.uk/tax-on-dividends>

Gov.uk, nedatováno f. Tax on Foreign Income. *Gov.uk* [online]. [cit. 2021-02-20]. Dostupné z: <https://www.gov.uk/tax-foreign-income>

Gov.uk, nedatováno g. Claim Income Tax Reliefs. *Gov.uk* [online]. [cit. 2021-02-22]. Dostupné z: <https://www.gov.uk/income-tax-reliefs/maintenance-payments-tax-relief>

Gov.uk, nedatováno h. Married Couple's Allowance. *Gov.uk* [online]. [cit. 2021-02-25]. Dostupné z: <https://www.gov.uk/married-couples-allowance>

Gov.uk, nedatováno i. Tax Codes. *Gov.uk* [online]. [cit. 2021-02-28]. Dostupné z: <https://www.gov.uk/tax-codes>

HUTSON, Daniel, 2021. What is Insurance Premium Tax? *Comparethemarket.com* [online]. [cit. 2021-02-08]. Dostupné z: <https://www.comparethemarket.com/car-insurance/content/a-guide-to-insurance-premium-tax/>

Internations.org, 2020. Health Insurance and the Healthcare System of the UK Explained. *Internations.org* [online]. [cit. 2021-02-07]. Dostupné z: <https://www.internations.org/go/moving-to-the-uk/healthcare>

KAGAN, Julia, 2020. Tax Deductible Interest. *Investopedia.com* [online]. [cit. 2021-03-05]. Dostupné z: <https://www.investopedia.com/terms/t/tax-deductible-interest.asp>

KAGAN, Julia, 2021. Effective Tax Rate. *Investopedia.com* [online]. [cit. 2021-03-18]. Dostupné z: <https://www.investopedia.com/terms/e/effectivetaxrate.asp>

KAIN, Petr, 2018. Škobrtnutí, které změnilo svět: Finanční krize měla za následek to, že chudí zchudli a bohatí zbohatli. *Lidovky.cz* [online]. [cit. 2021-02-07]. Dostupné z: https://www.lidovky.cz/byznys/firmy-a-trhy/skobrtnuti-ktere-zmenilo-svet-financi-krize-mela-za-nasledek-to-ze-chudi-zchudli-a-bohati-zbohatli.A180913_091304_firmy-trhy_ele

KPMG, 2020. Daňový balíček 2021. *Daňovky.cz* [online]. [cit. 2021-04-15]. Dostupné z: <https://danovky.cz/cs/danovy-balicek-2021>

KPMG, 2021. United Kingdom: Income Tax. *Kpmg.uk* [online]. [cit. 2021-03-02]. Dostupné z: <https://home.kpmg/xx/en/home/insights/2011/12/united-kingdom-income-tax.html>

LINEK, Adam a PROXOVÁ, Lada, 2021. Návrh na zvýšení přídavků na děti a daňového zvýhodnění. *Ey.com* [online]. [cit. 2021-05-02]. Dostupné z: https://www.ey.com/cs_cz/tax/tax-alerts/2021/navrh-na-zvyseni-pridavku-na-deti-a-danoveho-zvyhodneni

LORENC, Miroslav, 2007. Závěrečné práce – metodika. *Lorenc.info.cz* [online]. [cit. 2021-01-02]. Dostupné z: <https://lorenc.info/zaverecne-prace/metodika.htm>

Low Incomes Tax Reform Group, 2021. Do I need to complete tax return? *Litr.org.uk* [online], 2021. [cit. 2021-02-10]. Dostupné z: <https://www.litr.org.uk/tax-guides/tax-basics/do-i-need-complete-tax-return#toc-do-i-need-to-complete-a-self-assessment-tax-return->

Macrotrends.net, 2021. U.K. Population 1950-2021. *Macrotrends.net* [online]. [cit. 2021-01-18]. Dostupné z: <https://www.macrotrends.net/countries/GBR/united-kingdom/population>

MEČÍŘOVÁ, Lucie, 2021. Zrušení solidární daně: Kdo bude odvádět 23% daň z příjmů. *Finance.cz* [online]. [cit. 2021-02-12]. Dostupné z: https://www.finance.cz/535624-dan-z-prijmu-23-procent/?_fid=5w9s#survey-place

Ministerstvo financí České republiky, 2020. Poslanci schválili daňový balíček na rok 2021. *Mfcr.cz* [online]. [cit. 2021-04-15]. Dostupné z: <https://www.mfcr.cz/cs/aktualne/tiskove-zpravy/2020/poslanci-schvalili-danovy-balicek-na-rok-39837>

Ministerstvo práce a sociálních věcí, 2020 a. Sociální pojištění v roce 2020. *Mpsv.cz* [online]. [cit. 2021-01-10]. Dostupné z: <https://www.mpsv.cz/socialni-pojisteni>

Ministerstvo Vnitra České republiky, 2021. Počty obyvatel v obcích. *Mvcr.cz* [online]. [cit. 2021-01-15]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/statistiky-pocty-obyvatel-v-obcich.aspx>

Ministerstvo zdravotnictví České republiky, 2018. Veřejné zdravotní pojištění. *Mzcr.cz* [online]. [cit. 2021-01-10]. Dostupné z: <https://www.mzcr.cz/verejne-zdravotni-pojisteni-2/>

NEŠLEHA, Matěj, 2021. Zrušení superhrubé mzdy od 1.1. 2021. *Živnostník.cz* [online]. [cit. 2021-01-18]. Dostupné z: <https://www.zivnostnik.cz/33/zruseni-superhrube-mzdy-od-1-1-2021-uniqueidmRRWSbk196FNf8-jVUh4Ese1lEiNjoMQI-IytOTfr7NfYcO0fq4-Sg/>

OECD, 2020 a. Revenue Statistics 2020: the Czech Republic. *OECD.org* [online]. Paříž [cit. 2021-01-20]. Dostupné z: <http://www.oecd.org/tax/revenue-statistics-czech-republic.pdf>

OECD, 2020 b. Revenue Statistics 2020: the United Kingdom. *OECD.org* [online]. Paříž [cit. 2021-01-20]. Dostupné z: <http://www.oecd.org/tax/revenue-statistics-united-kingdom.pdf>

OECD, 2020 c. Taxing Wages 2020. *OECD.org* [online]. Paříž [cit. 2021-01-20]. Dostupné z: <https://www.oecd.org/tax/tax-policy/taxing-wages-brochure.pdf>

OECD, 2020 d. Taxing Wages: The Czech Republic. *OECD.org* [online]. Paříž [cit. 2021-03-22]. Dostupné z: <http://www.oecd.org/tax/tax-policy/taxing-wages-czech-republic.pdf>

OECD, 2020 e. Taxing Wages: The United Kingdom. *OECD.org* [online]. Paříž [cit. 2021-03-22]. Dostupné z: <http://www.oecd.org/tax/tax-policy/taxing-wages-united-kingdom.pdf>

OECD, 2021 a. Tax Revenue statistics. *OECD.org* [online]. Paříž [cit. 2021-01-30]. Dostupné z: <https://data.oecd.org/tax/tax-revenue.htm#indicator-chart>

OECD, 2021 b. Global Revenue Statistics Database. *OECD.org* [online]. Paříž [cit. 2021-03-15]. Dostupné z: <https://stats.oecd.org/Index.aspx?DataSetCode=REVGBR>

OECD, 2021 c. Effective Tax Rates. *OECD.org* [online]. Paříž [cit. 2021-03-12]. Dostupné z: https://stats.oecd.org/Index.aspx?DataSetCode=CTS_ETR

OECD, 2021 d. Tax Wedge indicator. *OECD.org* [online]. Paříž [cit. 2021-03-16]. Dostupné z: <https://data.oecd.org/tax/tax-wedge.htm>

PETR, Miroslav, 2019. Stát získá licenci k počítačovému systému, který spravuje daně. *Českýpozice.lidovky.cz* [online]. [cit. 2021-04-04]. Dostupné z: https://ceskapozice.lidovky.cz/tema/stat-ziska-licenci-k-pocitacovemu-systemu-ktery-spravuje-dane.A190822_130821_pozice-tema_lube

Pruadviser.uk, 2021. The seven steps required to calculate an individual's tax liability. *Pruadviser.uk* [online]. [cit. 2021-03-06]. Dostupné z: <https://www.pruadviser.co.uk/knowledge-literature/knowledge-library/the-seven-steps-required-to-calculate-an-individuals-income-tax-liability/>

Quaderno.io, 2019. Making Tax Digital: How to follow UK's new VAT guidelines. *Quaderno.io* [online]. [cit. 2021-02-07]. Dostupné z: <https://www.quaderno.io/blog/making-tax-digital-how-to-follow-uks-new-vat-guidelines>

RICHARDSON, Danielle, 2019. What is P45? *Which.co.uk* [online]. [cit. 2021-02-18]. Dostupné z: <https://www.which.co.uk/money/tax/income-tax/tax-codes-and-payee/what-is-a-p45-a9ct82d94k91>

RICHARDSON, Danielle, 2020 a. National Insurance Contributions. *Which.co.uk* [online]. [cit. 2021-02-08]. Dostupné z: <https://www.which.co.uk/money/tax/national-insurance/national-insurance-contributions-amy9d6y7gfwh>

RICHARDSON, Danielle, 2020 b. Self-employed: Tax Allowable Expenses. *Which.co.uk* [online]. [cit. 2021-02-12].

RICHARDSON, Danielle, 2020 c. National Insurance Rates. *Which.co.uk* [online]. [cit. 2021-02-12]. Dostupné z: https://www.which.co.uk/money/tax/national-insurance/national-insurance-rates-ajg9u9p48f2f#headline_4

RICHARDSON, Danielle, 2020 d. Personal savings allowance and tax on savings interest. *Which.co.uk* [online]. [cit. 2021-02-20]. Dostupné z: https://www.which.co.uk/money/tax/income-tax/income-tax-on-savings-and-investments/tax-on-savings-a4gts3t6h06x#headline_5

RICHARDSON, Danielle, 2020 e. Tax-free income and allowances. *Which.co.uk* [online]. [cit. 2021-02-20]. Dostupné z: <https://www.which.co.uk/money/tax/income-tax/tax-rates-and-allowances/tax-free-income-and-allowances-azq4f4u4915x>

RICHARDSON, Danielle, 2020 f. Tax Reliefs. *Which.co.uk* [online]. [cit. 2021-02-10]. Dostupné z: <https://www.which.co.uk/money/tax/income-tax/tax-rates-and-allowances/tax-reliefs-axn3v4j8dnwf>

RICHARDSON, Danielle, 2020 g. What is P60? *Which.co.uk* [online]. [cit. 2021-02-18]. Dostupné z: <https://www.which.co.uk/money/tax/income-tax/tax-codes-and-payee/what-is-a-p60-awg0d5m2fryv>

RICHARDSON, Danielle, 2020 h. Understand your Tax code. *Which.co.uk* [online]. [cit. 2021-02-17]. Dostupné z: <https://www.which.co.uk/money/tax/income-tax/tax-codes-and-payee/understand-your-tax-code-a19qm0w5wjxp>

RICHARDSON, Danielle, 2020 i. Child Benefit. *Which.co.uk* [online]. [cit. 2021-04-02]. Dostupné z: https://www.which.co.uk/money/tax/tax-credits-and-benefits/child-benefit-as03c8p5dprb#headline_4

RICHARDSON, Danielle, 2020 j. Child Tax Credit. *Which.co.uk* [online]. [cit. 2021-04-02]. Dostupné z: https://www.which.co.uk/money/tax/tax-credits-and-benefits/tax-credits/child-tax-credits-atxv75s3q5gc#headline_5

SLÍŽEK, David, 2021. Nový portál Mojedane.cz stál 192 milionů Kč, modernizaci provedly O2 IT Services a IBM. *Lupa.cz* [online]. [cit. 2021-04-05]. Dostupné z: <https://www.lupa.cz/aktuality/novy-portal-mojedane-cz-stal-192-milionu-kc-modernizaci-provedly-o2-it-services-a-ibm/>

Tax Aid, 2021. National Insurance and State Pension Age. *Taxaid.org.uk* [online]. [cit. 2021-02-07]. Dostupné z: <https://taxaid.org.uk/guides/information/an-introduction-to-income-tax-national-insurance-and-tax-credits/national-insurance/national-insurance-and-state-pension-age>

UK Parliament, 2021. Chancellor of the Exchequer. *Parliament.uk* [online]. Londýn [cit. 2021-02-06]. Dostupné z: <https://www.parliament.uk/site-information/glossary/chancellor-of-the-exchequer/>

United Nations, 2020. E-government Survey 2020. *Publicadministration.un.org* [online]. [cit. 2021-05-01]. Dostupné z: [https://publicadministration.un.org/egovkb/Portals/egovkb/Documents/un/2020-Survey/2020%20UN%20E-Government%20Survey%20\(Full%20Report\).pdf](https://publicadministration.un.org/egovkb/Portals/egovkb/Documents/un/2020-Survey/2020%20UN%20E-Government%20Survey%20(Full%20Report).pdf)

Veřejná zdravotní pojišťovna, 2021. OSVČ: průměrná mzda. *VZP.cz* [online]. [cit. 2021-04-01]. Dostupné z: <https://www.vzp.cz/platci/informace/osvc/osvc-prumerna-mzda>

WILSON, Tom, 2019. What is National Insurance? *Which.co.uk* [online]. [cit. 2021-02-07]. Dostupné z: https://www.which.co.uk/money/tax/national-insurance/what-is-national-insurance-a01s79v8uxrp#headline_2

Zeměpis24.cz, 2020. Česko. *Zeměpis 24.cz* [online]. [cit. 2021-01-18]. Dostupné z: <https://www.zemepis24.cz/staty/cesko>

Zeměpis24.cz, 2020. Velká Británie. *Zeměpis 24.cz* [online]. [cit. 2021-01-19]. Dostupné z: <https://www.zemepis24.cz/staty/velka-britanie>

Zákony a vyhlášky

Income Tax Act 2007 ze dne 20. března 2007.

Income Tax Earnings and Pensions Act 2003 ze dne 6. března 2003.

Income Tax Trading and Other Income Act 2005 ze dne 24. března 2005.

Nařízení vlády č. 567/2006 Sb., o minimální mzdě, o nejnižších úrovních zaručené mzdy, o vymezení ztíženého pracovního prostředí a o výši příplatku ke mzdě za práci ve ztíženém pracovním prostředí ze dne 6. prosince 2006.

Smlouva mezi vládou České a Slovenské federativní republiky a vládou Spojeného království Velké Británie a Severního Irska o zamezení dvojího zdanění v oboru daní z příjmu a zisků z majetku č. 89/1992 Sb. ze dne 24. března 1992.

Zákon č. 208/2009 Sb., daňový řád ze dne 22. července 2009.

Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví ze dne 12. prosince 1991.

Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů ze dne 20 listopadu 1992.

Zákon č. 609/2020 Sb., kterým se mění některé zákony v oblasti daní a některé další zákony ze dne 22. prosince 2020.

SEZNAM GRAFŮ

Graf č. 1: Vývoj daňové kvóty v České republice v letech 2000 – 2019 v %	26
Graf č. 2: Daňový mix v České republice v roce 2018, zaokrouhleno v %	27
Graf č. 3: Vývoj daňové kvóty ve Velké Británii v letech 2000 – 2019 v %	51
Graf č. 4: Daňový mix ve Velké Británii v roce 2018, zaokrouhleno v %	51
Graf č. 5: Srovnání vývoje daňové kvóty v zemích OECD v letech 2000 – 2019 v % ..	68
Graf č. 6: Podíl výnosů jednotlivých skupin daní dle kategorizace OECD na celkovém zdanění v %	69
Graf č. 7: Efektivní daňové sazby za rok 2019 v %	71
Graf č. 8: Míra zdanění výdělku za rok 2019 v %	72
Graf č. 9: Daňové zatížení nákladů práce za rok 2019 v %	73
Graf č. 10: Rozložení minimální měsíční hrubé mzdy v České republice v %	85
Graf č. 11: Rozložení průměrné měsíční hrubé mzdy v České republice v %	87
Graf č. 12: Rozložení nadstandardní měsíční hrubé mzdy v České republice v %	91
Graf č. 13: Rozložení minimální měsíční hrubé mzdy ve Velké Británii v %	95
Graf č. 14: Rozložení průměrné měsíční hrubé mzdy ve Velké Británii v %	98
Graf č. 15: Rozložení nadstandardní měsíční hrubé mzdy ve Velké Británii v %	102
Graf č. 17: Komparace efektivního zdanění v %	110
Graf č. 18: Komparace daňového zatížení příjmů ze závislé činnosti v %	112

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek č. 1: Rozdělení daňových subjektů.....	18
Obrázek č. 2: Rozdělení předmětu zdanění	19
Obrázek č. 3: Druhy sazeb daně	21
Obrázek č. 4: Schéma daní daňového systému České republiky	28
Obrázek č. 5: Schéma přímých daní v České republice	29
Obrázek č. 6: Schéma nepřímých daní v České republice.....	31
Obrázek č. 7: Schéma ostatních daňových příjmů v České republice	31
Obrázek č. 8: Rozdělení systému sociálního pojištění v České republice.....	32
Obrázek č. 9: Rozdělení předmětu daně na dílčí základy daně z příjmů fyzických osob	36
Obrázek č. 10: Schéma stanovení základu daně	44
Obrázek č. 11: Schéma zjednodušeného výpočtu daně v České republice	48
Obrázek č. 12: Schéma daní daňového systému Velké Británie	53
Obrázek č. 13: Schéma zjednodušeného výpočtu daně ve Velké Británii.....	64
Obrázek č. 14: Schéma algoritmu výpočtu daňové povinnosti v České republice.....	80
Obrázek č. 15: Schéma algoritmu výpočtu daňové povinnosti ve Velké Británii.....	82

SEZNAM TABULEK

Tabulka č. 1: Základní údaje o České republice	14
Tabulka č. 2: Základní údaje o Velké Británii	15
Tabulka č. 3: Klasifikace daní dle metodiky OECD	25
Tabulka č. 4: Sazby sociálního pojištění v České republice	32
Tabulka č. 5: Výpočet dílčího základu daně ze závislé činnosti dle § 6 ZDP	39
Tabulka č. 6: Sazby a limity paušálních výdajů	40
Tabulka č. 7: Výpočet dílčího základu daně ze samostatné činnosti dle § 7 ZDP	40
Tabulka č. 8: Výpočet dílčího základu daně z kapitálového majetku dle § 8 ZDP	42
Tabulka č. 9: Výpočet dílčího základu daně z nájmu dle § 9 ZDP	42
Tabulka č. 10: Výpočet dílčího základu daně dle § 10 ZDP	43
Tabulka č. 11: Limity pro nezdanitelné části základu daně v České republice	45
Tabulka č. 12: Sociální standardní slevy na dani v České republice	47
Tabulka č. 13: Výše záloh na daň z příjmů fyzických osob dle poslední známé daňové povinnosti	49
Tabulka č. 14: Třídy národního pojištění ve Velké Británii	55
Tabulka č. 15: Sazby daně z příjmů ve Velké Británii	63
Tabulka č. 16: Srovnání předmětu daně	75
Tabulka č. 17: Srovnání nezdanitelných částí základu daně a odčitatelných položek ...	76
Tabulka č. 18: Srovnání slev na dani	77
Tabulka č. 19: Komparace limitů daňových sazeb	78
Tabulka č. 20: Výpočet měsíční zálohy na daň poplatníka s minimální mzdou v České republice	84
Tabulka č. 21: Výpočet daňové povinnosti poplatníka s minimální mzdou v České republice	86

Tabulka č. 22: Výpočet měsíční zálohy na daň poplatníka s průměrnou mzdou v České republice.....	87
Tabulka č. 23: Výpočet dílčích základů daně poplatníka s průměrnou mzdou v České republice.....	88
Tabulka č. 24: Výpočet daňové povinnosti poplatníka s průměrnou mzdou v České republice.....	89
Tabulka č. 25: Výpočet měsíční zálohy na daň poplatníka s nadstandardní mzdou v České republice.....	90
Tabulka č. 26: Zdanění příjmů z dividend u plátce v České republice.....	91
Tabulka č. 27: Výpočet daňové povinnosti poplatníka s nadstandardní mzdou v České republice.....	92
Tabulka č. 28: Výpočet měsíční čisté mzdy poplatníka s minimální mzdou ve Velké Británii	94
Tabulka č. 29: Výpočet daňové povinnosti poplatníka s minimální mzdou ve Velké Británii	96
Tabulka č. 30: Výpočet měsíční čisté mzdy poplatníka s průměrnou mzdou ve Velké Británii	97
Tabulka č. 31: Výpočet daňové povinnosti poplatníka s průměrnou mzdou ve Velké Británii	99
Tabulka č. 32: Výpočet měsíční čisté mzdy poplatníka s nadstandardní mzdou ve Velké Británii	101
Tabulka č. 33: Zdanění příjmů z dividend ve Velké Británii	102
Tabulka č. 34: Výpočet daňové povinnosti poplatníka s nadstandardní mzdou ve Velké Británii	104
Tabulka č. 35: Komparace rozložení ročního hrubého příjmu v České republice a Velké Británii	105
Tabulka č. 36: Komparace efektivního zdanění	110

Tabulka č. 37: Přehled položek snižujících základ daně v České republice a Velké Británii	115
Tabulka č. 38: Přehled odpočtů od daně v České republice a Velké Británii.....	116

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha č. 1: Přiznání k dani z příjmů fyzických osob v České republice	i
Příloha č. 2: Přiznání k dani z příjmů fyzických osob ve Velké Británii (SA100).....	v
Příloha č. 3: Žádost o roční zúčtování záloh a daňového zvýhodnění.....	xiii
Příloha č. 4: Zúčtování srážek PAYE – Employment form (SA102).....	xv
Příloha č. 5: Potvrzení o zdanitelných příjmech ze závislé činnosti.....	xvii
Příloha č. 6: Potvrzení o zdanitelných příjmech ze zaměstnání (P60).....	xviii

Příloha č. 1: Přiznání k dani z příjmů fyzických osob v České republice
(Zdroj: Finanční správa, 2021)

Než začnete vyplňovat tiskopis, přečtěte si, prosím, pokyny.

Finančnímu úřadu pro / Specializovanému finančnímu úřadu

Územnímu pracovišti v, ve, pro

01 Daňové identifikační číslo

02 Rodné číslo

03 DAP¹⁾
řádné ☐ opravné ☐ dodatečné ☐

04 Kód rozlišení typu DAP²⁾

05 DAP zpracoval a předkládá daňový poradce na základě plné moci k zastupování, která byla uplatněna u správce daně před uplynutím neprodloužené lhůty¹⁾
ano ☐ ne ☐

05a Zákonná povinnost ověření účetní závěrky auditorem¹⁾
ano ☐ ne ☐

Důvody pro podání dodatečného DAP zjištěny dne

Datum

PŘIZNÁNÍ
k dani z příjmů fyzických osob
podle zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“)
za zdaňovací období (kalendářní rok) nebo jeho část²⁾ od do
dále jen „DAP“

1. ODDÍL – Údaje o poplatníkovi

06 Příjmení	07 Rodné příjmení	08 Jméno(-a)
09 Titul	10 Státní příslušnost	11 Číslo pasu

Adresa místa pobytu v den podání DAP

12 Obec	13 Ulice / část obce	14 Číslo popisné/orientační
15 PSČ	16 Telefon / mobilní telefon	17 E-mail
18 Stát		

Adresa místa pobytu k poslednímu dni kalendářního roku, za který se daň vyměřuje
Řádky 19 až 22 vyplňte pouze v případě, že adresa k poslednímu dni kalendářního roku, za který se DAP podává, je rozdílná od adresy v den podání DAP.

19 Obec	20 Ulice / část obce	21 Číslo popisné/orientační	22 PSČ
---------	----------------------	-----------------------------	--------

Adresa místa pobytu na území České republiky, kde se poplatník obvykle ve zdaňovacím období zdržoval
Řádky 23 až 28 vyplňte pouze v případě, že nemáte bydliště (trvalý pobyt) na území České republiky.

23 Obec	24 Ulice / část obce	25 Číslo popisné/orientační
26 PSČ	27 Telefon / mobilní telefon	28 E-mail

29 Kód státu – vyplní jen daňový nerezident 29a Výše celosvětových příjmů Kč

30 Transakce uskutečněné se zahraničními spojenými osobami¹⁾ ano ☐ ne ☐

25 5405 MFIn 5405 vzor č. 25

1

2. ODDÍL – Dílčí základ daně, základ daně, ztráta

1. Výpočet dílčího základu daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti (§ 6 zákona)

	poplatník	finanční úřad
31 Úhrn příjmů od všech zaměstnavatelů		
32 Úhrn povinného pojistného podle § 6 odst. 12 zákona		
33 Daň zaplacená v zahraničí podle § 6 odst. 13 zákona		
34 Dílčí základ daně podle § 6 zákona (ř. 31 + ř. 32 – ř. 33)		
35 Úhrn příjmů plynoucí ze zahraničí zvýšený o povinné pojistné podle § 6 odst. 12 zákona		

2. Dílčí základy daně z příjmů fyzických osob podle § 6, § 7, § 8, § 9 a § 10 zákona, základ daně a ztráta

36 Dílčí základ daně ze závislé činnosti podle § 6 zákona (ř. 34)		
36a Dílčí základ daně ze závislé činnosti podle § 6 zákona po vyněti (ř. 36 – úhrn vyňatých příjmů ze zdrojů v zahraničí podle § 6 zákona nebo ř. 36)		
37 Dílčí základ daně nebo ztráta ze samostatné činnosti podle § 7 zákona (ř. 113 přílohy č. 1 DAP)		
38 Dílčí základ daně z kapitálového majetku podle § 8 zákona		
39 Dílčí základ daně nebo ztráta z nájmu podle § 9 zákona (ř. 206 přílohy č. 2 DAP)		
40 Dílčí základ daně z ostatních příjmů podle § 10 zákona (ř. 209 přílohy č. 2 DAP)		
41 Úhrn řádků (ř. 37 + ř. 38 + ř. 39 + ř. 40)		
41a Úhrn dílčích základů daně podle § 7 až § 10 zákona po vyněti (ř. 41 – úhrn vyňatých příjmů ze zdrojů v zahraničí podle § 7 až § 10 zákona nebo ř. 41)		
42 Základ daně (36a + kladná hodnota z ř. 41a)		
43 Úhrn příjmů podle § 6 zákona od všech zaměstnavatelů po vyněti (ř. 31 – úhrn vyňatých příjmů podle § 6 zákona od všech zaměstnavatelů)		
44 Uplatňovaná výše ztráty – vzniklé a vyměřené za předcházející zdaňovací období maximálně do výše ř. 41a		
45 Základ daně po odečtení ztráty (ř. 42 – ř. 44)		

3. ODDÍL – Nezdánitelné části základu daně, odčitatelné položky a daň celkem

Částka podle § 15	Počet měsíců	Počet měsíců
46 Odst. 1 zákona (hodnota bezúplatného plnění – daru/darů)		
47 Odst. 3 a 4 zákona (odečet úroků)		
48 Odst. 5 zákona (penzijní připojištění, penzijní pojištění a doplňkové penzijní spoření)		
49 Odst. 6 zákona (soukromé životní pojištění)		
50 Odst. 7 zákona (odborové příspěvky)		
51 Odst. 8 zákona (úhrada za zkoušky ověřující výsledky dalšího vzdělávání)		
52 § 34 odst. 4 zákona (výzkum a vývoj)		
52a § 34 odst. 4 (odpočet na podporu odborného vzdělávání)		
53 Další částky		
54 Úhrn nezdanitelných částí základu daně a položek odčitatelných od základu daně (ř. 46 + ř. 47 + ř. 48 + ř. 49 + ř. 50 + ř. 51 + ř. 52 + ř. 52a + ř. 53)		
55 Základ daně snížený o nezdanitelné části základu daně a položky odčitatelné od základu daně (ř. 45 – ř. 54)		
56 Základ daně zaokrouhlený na celé sta Kč dolů		
57 Daň podle § 16 zákona		

4. ODDÍL – Daň celkem, ztráta

58 Daň podle § 16 zákona (ř. 57) nebo částka z ř. 330 přílohy č. 3 DAP		
59 Solidární zvýšení daně podle § 16a zákona		
60 Daň celkem zaokrouhlená na celé Kč nahoru (ř. 58 + ř. 59)		
61 Daňová ztráta – zaokrouhlená na celé Kč nahoru bez znaménka minus		

5. ODDÍL – Uplatnění slev na dani a daňového zvýhodnění

62 Slevy celkem podle § 35 odst. 1 zákona		
63 Sleva podle § 35a nebo § 35b zákona		

Tab. č. 1 ÚDAJE O MANŽELCE (MANŽELOVI)

Příjmení, jméno, titul manželky (manžela)	Rodné číslo
Částka podle § 35ba odst. 1	Počet měsíců
64 písm. a) zákona (základní sleva na poplatníka)	
65a) písm. b) zákona (sleva na manželku/manžela)	
65b) písm. b) zákona (sleva na manželku/manžela, která/ktý je držitelem ZTP/P)	
66 písm. c) zákona (základní sleva na invaliditu – pro poživatele invalidního důchodu pro invaliditu prvního nebo druhého stupně)	
67 písm. d) zákona (rozšířená sleva na invaliditu – pro poživatele invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně)	
68 písm. e) zákona (sleva na držitele průkazu ZTP/P)	
69 písm. f) zákona (sleva na studenta)	
69a písm. g) zákona (sleva za umístění dítěte)	
69b písm. h) zákona (sleva na evidenci tržeb)	
70 Úhm slev na dani podle § 35, § 35a, § 35b a § 35ba zákona (ř. 62 + ř. 63 + ř. 64 + ř. 65a + ř. 65b + ř. 66 + ř. 67 + ř. 68 + ř. 69 + ř. 69a + 69b)	
71 Daň po uplatnění slev podle § 35, § 35a, § 35b a § 35ba zákona (ř. 60 – ř. 70)	

Tab. č. 2 ÚDAJE O DĚTECH ŽIJÍCÍCH S POPLATNÍKEM VE SPOLEČNĚ HOSPODAŘÍCÍ DOMÁCNOSTI

Příjmení a jméno	Rodné číslo	Počet měsíců ve výši na jedno dítě		Počet měsíců ve výši na druhé dítě		Počet měsíců ve výši na třetí a další dítě	
		bez ZTP/P	se ZTP/P	bez ZTP/P	se ZTP/P	bez ZTP/P	se ZTP/P
1	2	3		4		5	
1							
2							
3							
4							
Celkem							
72 Daňové zvýhodnění na vyživované dítě							
73 Sleva na dani (částka z ř. 72, uplatněná maximálně do výše daně na ř. 71)							
74 Daň po uplatnění slevy podle § 35c zákona (ř. 71 – ř. 73)							
75 Daňový bonus (ř. 72 – ř. 73)							
76 Úhm vyplacených měsíčních daňových bonusů podle § 35d zákona (včetně případného doplatku na daňovém bonusu)							
77 Rozdíl na daňovém bonusu (ř. 75 – ř. 76)							

6. ODDÍL – Dodatečné DAP

78 Poslední známá daň		
79 Zjištěná daň podle § 141 zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu (ř. 74 nebo ř. 75)		
80 Rozdíl řádků (ř. 79 – ř. 78): zvýšení (+) částka daně se zvyšuje, snížení (–) částka daně se snižuje		
81 Poslední známá daň – daňová ztráta podle § 5 zákona		
82 Zjištěná ztráta podle § 141 zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu (ř. 61)		
83 Rozdíl řádků (ř. 82 – ř. 81): zvýšení (+) – daňová ztráta se zvyšuje, snížení (–) daňová ztráta se snižuje		

7. ODDÍL – Placení daně

84 Úhm sražených záloh na daň z příjmů ze závislé činnosti (po slevách na dani)		
85 Na zbývajících zálohách zapláceno poplatníkem celkem		
86 Zaplacená daň stanovená paušální částkou podle § 7a zákona		
87 Sražená daň podle § 36 odst. 6 zákona (státní dluhopisy)		
87a Sražená daň podle § 36 odst. 7 zákona		
87b Sražená daň podle § 36 odst. 8 zákona		
88 Zajištěná daň plátcem podle § 38e zákona		
89 Sražená daň podle § 38f odst. 12 zákona		
90 Zaplacená daňová povinnost (záloha) podle § 38gb odst. 2 zákona		
91 Zbývá doplatit (ř. 74 – ř. 77 – ř. 84 – ř. 85 – ř. 86 – ř. 87 – ř. 87a – ř. 87b – ř. 88 – ř. 89 – ř. 90): (+) zbývá doplatit, (–) zapláceno více		

PŘÍLOHY DAP:

Ve sloupci uveďte počet listů příloh.

Název přílohy	
Příloha č. 1 – „Výpočet dílčího základu daně ze samostatné činnosti (§ 7 zákona)“	
Příloha č. 2 – „Výpočet dílčích základů daně z příjmů z nájmu (§ 9 zákona) a z ostatních příjmů (§ 10 zákona)“	
Příloha č. 3 – „Výpočet daně z příjmů ze zahraničí (§ 38f zákona)“ včetně Samostatných listů 1. oddílu	
Účetní závěrka poplatníka, který vede účetnictví	
„Potvrzení o zdanitelných příjmech ze závislé činnosti a o sražených zálohách na daň a daňovém zvýhodnění“ za příslušné zdaňovací období od všech zaměstnavatelů (např. podle § 38j odst. 3 zákona)	
Doklad o poskytnutém bezúplatném plnění (daru)	
Potvrzení o poskytnutém úvěru na bytové potřeby a o výši zaplacených úroků z tohoto úvěru	
Potvrzení o zaplacených příspěvcích na penzijní připojištění, penzijní pojištění, nebo doplňkové penzijní spoření	
Potvrzení o zaplacených příspěvcích na soukromé životní pojištění	
Potvrzení o úhradě za zkoušky ověřující výsledky dalšího vzdělávání	
Potvrzení předškolního zařízení o výši výdajů vynaložených za umístění vyživovaného dítěte	
Potvrzení zaměstnavatele druhého z poplatníků pro uplatnění nároku na daňové zvýhodnění	
Důvody pro podání dodatečného DAP	
Potvrzení o vyplacených příjmech a sražené dani	
Potvrzení výše příjmů od zahraničního správce daně	
Vyrozumění o provedeném vkladu do katastru nemovitostí (§ 10 zákona)	
Seznam pro poplatníky uplatňující nárok na vyloučení dvojího zdanění podle § 38f odst. 10 zákona	
Další přílohy výše neuvedené	
Počet listů příloh celkem	

**PROHLAŠUJI, ŽE VŠECHNY MNOU UVEDENÉ ÚDAJE V TOMTO PŘÍZNÁNÍ JSOU PRAVDIVÉ A ÚPLNÉ
A STVRZUJI JE SVÝM PODPÍSEM**

Údaje o podepisující osobě¹⁾:

Kód podepisující osoby:

Jméno(-a) a příjmení / Název právnické osoby

Datum narození / Evidenční číslo osvědčení daňového poradce / IČ právnické osoby

Fyzická osoba oprávněná k podpisu (je-li zástupce právnickou osobou),
s uvedením vztahu k právnické osobě (např. jednatel, pověřený pracovník apod.)

Jméno(-a) a příjmení / Vztah k právnické osobě

Daňový subjekt / Osoba oprávněná k podpisu

Datum

Otisk
razítkaVlastnoruční podpis
daňového subjektu / osoby oprávněné k podpisu
¹⁾ Označte křížkem odpovídající variantu.²⁾ Údaj vyplňte, pouze máte-li kód rozlišení typu DAP v případech uvedených v § 239b, § 239c a § 244 zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu ve znění pozdějších předpisů.³⁾ Údaje o podepisující osobě budou vyplněny pouze v případě, kdy je DAP zpracováváno a podáno osobou odlišnou od daňového subjektu.

Otisk podacího razítka finančního úřadu

ŽÁDOST O VRÁCENÍ PŘEPLATKU NA DANI Z PŘÍJMŮ FYZICKÝCH OSOB

Podle ust. § 154 a 155 zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu, ve znění pozdějších předpisů, žádám o vrácení:

přeplatku na dani z příjmů fyzických osob Kč.

Přeplatek zašlete na adresu:

nebo vraťte na účet vedený u č.

kód banky specifický symbol

Vlastník účtu měna, ve které je účet veden

V dne Podpis daňového subjektu (podepisující osoby³⁾)

Příloha č. 2: Přiznání k dani z příjmů fyzických osob ve Velké Británii (SA100)

(Zdroj: Gov.uk, 2021 a)

**HM Revenue
& Customs**

Tax Return 2021
Tax year 6 April 2020 to 5 April 2021 (2020–21)

UTR
NINO
Employer reference
Date
HM Revenue and Customs office address

Issue address

Telephone

For
Reference

Your tax return

This notice requires you, by law, to make a return of your taxable income and capital gains, and any documents requested, for the year from 6 April 2020 to 5 April 2021.

Deadlines

We must receive your tax return by these dates:

- if you're using a paper return – by 31 October 2021 (or 3 months after the date of this notice if that's later)
- if you're filing a return online – by 31 January 2022 (or 3 months after the date of this notice if that's later)

If your return is late you'll be charged a £100 penalty. If your return is more than 3 months late, you'll be charged daily penalties of £10 a day. If you pay late you'll be charged interest and a late payment penalty.

Most people file online

It's quick and easy to file online. Get started by typing www.gov.uk/log-in-file-self-assessment-tax-return into your internet browser address bar to go directly to our official website.

Do not use a search website to find HMRC services online. If you have not sent a tax return online before, why not join the 92% of people who already do it online? It's easy, secure and available 24 hours a day and you can also sign up for email alerts and online messages to help you manage your tax affairs.

To file on paper, please fill in this form using the following rules:

- enter your figures in whole pounds – ignore the pence
- round down income and round up expenses and tax paid, it is to your benefit
- if a box does not apply, please leave it blank – do not strike through empty boxes or write anything else

Starting your tax return

Before you start to fill it in, look through your tax return to make sure there is a section for all your income and claims – you may need some separate supplementary pages (see page TR 2 and the Tax Return notes). For help filling in this form, go to www.gov.uk/taxreturnforms and read the notes and helpsheets.

Your personal details

1 Your date of birth – it helps get your tax right
DD MM YYYY

2 Your name and address – if it is different from what is on the front of this form, please write the correct details underneath the wrong ones and put the date you changed address below DD MM YYYY

3 Your phone number

4 Your National Insurance number – leave blank if the correct number is shown above

SA100 2021Page TR 1HMRC 12/20

V

What makes up your tax return

To make a complete return of your taxable income and gains for the year to 5 April 2021 you may need to complete some separate supplementary pages. Answer the following questions by putting 'X' in the 'Yes' or 'No' box.

1 Employment <p>Were you an employee, director, office holder or agency worker in the year to 5 April 2021? Please read the notes before answering. Fill in a separate 'Employment' page for each employment, directorship and so on. On each 'Employment' page you complete, enter any other payments, expenses or benefits related to that employment. Say how many 'Employment' pages you are completing in the 'Number' box below.</p> <p>Yes ☐ No ☐ Number <input type="text"/></p>	6 Trusts etc <p>Did you receive, or are you treated as having received, income from a trust, settlement or the residue of a deceased person's estate? This does not include cash lump sums/transfer of assets, otherwise known as capital distributions, received under a will.</p> <p>Yes ☐ No ☐</p>
2 Self-employment <p>If you worked for yourself (on your 'own account' or in self-employment) in the year to 5 April 2021, read the notes to decide if you need to fill in the 'Self-employment' pages. You may not need to if this income is up to £1,000. Do you need to fill in the 'Self-employment' pages?</p> <p>Fill in a separate 'Self-employment' page for each business. On each 'Self-employment' page you complete, enter any payments or expenses related to that business. Say how many businesses you had in the 'Number' box below. (Answer 'Yes' if you were a 'Name' at Lloyd's.)</p> <p>Yes ☐ No ☐ Number <input type="text"/></p>	7 Capital Gains Tax summary <p>If you sold or disposed of any assets (for example, stocks, shares, land and property, a business), or had any chargeable gains, read the notes to decide if you have to fill in the 'Capital Gains Tax summary' page. If you do, you must also provide separate computations. Do you need to fill in the 'Capital Gains Tax summary' page and provide computations?</p> <p>Yes ☐ No ☐ Computation(s) provided ☐</p>
3 Partnership <p>Were you in a partnership? Fill in a separate 'Partnership' page for each partnership you were a partner in and say how many partnerships you had in the 'Number' box below.</p> <p>Yes ☐ No ☐ Number <input type="text"/></p>	8 Residence, remittance basis etc <p>Were you, for all or part of the year to 5 April 2021, one or more of the following:</p> <ul style="list-style-type: none">• not resident• not domiciled in the UK and claiming the remittance basis• dual resident in the UK and another country? <p>Yes ☐ No ☐</p>
4 UK property <p>If you received income from UK property (including rents and other income from land you own or lease out), read the notes to decide if you need to fill in the 'UK property' pages. You may not need to if this income is up to £1,000. Do you need to fill in the 'UK property' pages?</p> <p>Yes ☐ No ☐</p>	9 Additional information <p>Some less common kinds of income and tax reliefs, for example, Married Couple's Allowance, Life insurance gains, chargeable event gains, Seafarer's Earnings Deduction and details of disclosed tax avoidance schemes, should be returned on the 'Additional information' pages. Do you need to fill in the 'Additional information' pages?</p> <p>Yes ☐ No ☐</p>
5 Foreign <p>If you:</p> <ul style="list-style-type: none">• were entitled to any foreign income• have, or could have, received (directly or indirectly) income, or a capital payment or benefit from a person abroad as a result of any transfer of assets• want to claim relief for foreign tax paid <p>read the notes to decide if you need to fill in the 'Foreign' pages. You may not need to if your only foreign income was from land and property abroad up to £1,000. Do you need to fill in the 'Foreign' pages?</p> <p>Yes ☐ No ☐</p>	If you need more pages <p>If you answered 'Yes' to any of questions 1 to 9, please check to see if within this return, there's a page dealing with that kind of income or gain. If there's not, you'll need separate supplementary pages. Do you need to get and fill in separate supplementary pages?</p> <p>Yes ☐ No ☐</p> <p>If 'Yes', go to www.gov.uk/taxreturnforms to download them.</p>

- 1 Taxed UK interest** – the net amount after tax has been taken off - read the notes
£ [] [] [] [] [] [] [] [] • 00
- 2 Untaxed UK interest** – amounts which have not had tax taken off - read the notes
£ [] [] [] [] [] [] [] [] • 00
- 3 Untaxed foreign interest (up to £2,000)** – amounts which have not had tax taken off - read the notes
£ [] [] [] [] • 00
- 4 Dividends from UK companies** – the amount received - read the notes
£ [] [] [] [] [] [] [] [] • 00
- 5 Other dividends** – the amount received - read the notes
£ [] [] [] [] [] [] [] [] • 00
- 6 Foreign dividends (up to £2,000)** – the amount in sterling after foreign tax was taken off. Do not include this amount in the 'Foreign' pages
£ [] [] [] [] • 00
- 7 Tax taken off foreign dividends** – the sterling equivalent
£ [] [] [] [] • 00

8	State Pension – amount you were entitled to receive in the year, not the weekly or 4-weekly amount - read the notes £ <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> . <input type="text"/> <input type="text"/>	12	Tax taken off box 11 £ ☒ <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> . <input type="text"/> <input type="text"/>
9	State Pension lump sum – the gross amount of any lump sum - read the notes £ <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> . <input type="text"/> <input type="text"/>	13	Taxable Incapacity Benefit and contribution-based Employment and Support Allowance - read the notes £ <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> . <input type="text"/> <input type="text"/>
10	Tax taken off box 9 £ <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> . <input type="text"/> <input type="text"/>	14	Tax taken off Incapacity Benefit in box 13 £ <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> . <input type="text"/> <input type="text"/>
11	Pensions (other than State Pension), retirement annuities and taxable lump sums treated as pensions – the gross amount. Tax taken off goes in box 12 £ <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> . <input type="text"/> <input type="text"/>	15	Jobseeker's Allowance £ <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> . <input type="text"/> <input type="text"/>
		16	Total of any other taxable State Pensions and benefits £ <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> . <input type="text"/> <input type="text"/>

Do not use this section for income that should be returned on supplementary pages. Share schemes, gilts, stock dividends, life insurance gains and certain other kinds of income go on the 'Additional information' pages.

17	Other taxable income – before expenses and tax taken off		£ <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> · <input type="text"/> <input type="text"/>
18	Total amount of allowable expenses – read the notes		£ <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> · <input type="text"/> <input type="text"/>
19	Any tax taken off box 17		£ <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> · <input type="text"/> <input type="text"/>

20	Benefit from pre-owned assets - read the notes		£ <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> · <input type="text"/> <input type="text"/>
21	Description of income in boxes 17 and 20 – if there's not enough space here please give details in the 'Any other information' box, box 19, on page TR 7		<input style="width: 100%; height: 30px;" type="text"/> <input style="width: 100%; height: 30px;" type="text"/> <input style="width: 100%; height: 30px;" type="text"/>

Tax reliefs

Paying into registered pension schemes and overseas pension schemes

Do not include payments you make to your employer's pension scheme which are deducted from your pay before tax or payments made by your employer. If your contributions and other pension inputs are more than the Annual Allowance, you should also fill in boxes 10 to 12 on page Ai 4 of the 'Additional information' pages.

<p>1 Payments to registered pension schemes where basic rate tax relief will be claimed by your pension provider (called 'relief at source'). Enter the payments and basic rate tax</p> <p>£ <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> . <input type="text"/> <input type="text"/></p>	<p>3 Payments to your employer's scheme which were not deducted from your pay before tax – this will be unusual – read the notes</p> <p>£ <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> . <input type="text"/> <input type="text"/></p>
<p>2 Payments to a retirement annuity contract where basic rate tax relief will not be claimed by your provider</p> <p>£ <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> . <input type="text"/> <input type="text"/></p>	<p>4 Payments to an overseas pension scheme, which is not UK-registered, which are eligible for tax relief and were not deducted from your pay before tax</p> <p>£ <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> . <input type="text"/> <input type="text"/></p>

Charitable giving

5	Gift Aid payments made in the year to 5 April 2021	£ <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> · <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>
6	Total of any 'one-off' payments in box 5	£ <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> · <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>
7	Gift Aid payments made in the year to 5 April 2021 but treated as if made in the year to 5 April 2020	£ <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> · <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>
8	Gift Aid payments made after 5 April 2021 but to be treated as if made in the year to 5 April 2021	£ <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> · <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>
9	Value of qualifying shares or securities gifted to charity	£ <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> · <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>
10	Value of qualifying land and buildings gifted to charity	£ <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> · <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>
11	Value of qualifying investments gifted to non-UK charities in boxes 9 and 10	£ <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> · <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>
12	Gift Aid payments to non-UK charities in box 5	£ <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> · <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>

Blind Person's Allowance

<p>13 If you're registered blind, or severely sight impaired, and your name is on a local authority or other register, put 'X' in the box</p> <div style="border: 1px solid black; height: 40px; width: 100px; margin-top: 10px;"></div>	<p>15 If you want your spouse's, or civil partner's, surplus allowance, put 'X' in the box</p> <div style="border: 1px solid black; height: 40px; width: 100px; margin-top: 10px;"></div>
<p>14 Enter the name of the local authority or other register</p> <div style="border: 1px solid black; height: 40px; width: 100%; margin-top: 10px;"></div>	<p>16 If you want your spouse, or civil partner, to have your surplus allowance, put 'X' in the box</p> <div style="border: 1px solid black; height: 40px; width: 100px; margin-top: 10px;"></div>

 Other less common reliefs are on the 'Additional information' pages.

Finishing your tax return

 Calculating your tax – if we receive this paper tax return by 31 October 2021 or if you file online, we'll do the calculation for you and tell you how much you have to pay (or what your repayment will be) before 31 January 2022. We'll add the amount due to your Self Assessment Statement, together with any other amounts due.

Do not enter payments on account, or other payments you have made towards the amounts due, on your tax return. We'll deduct these on your Self Assessment Statement. If you want to calculate your tax, ask us for the 'Tax calculation summary' pages and notes. The notes will help you work out any tax due, or repayable, and if payments on account are necessary.

Tax refunded or set off

1 If you've had any 2020–21 Income Tax refunded or set off by us or Jobcentre Plus, enter the amount - read the notes

If you have not paid enough tax

We recommend you pay any tax due electronically. Read the notes.

- 2 If you owe less than £3,000 for the 2020–21 tax year (excluding Class 2 NICs) and you send us your paper tax return by 31 October, or 30 December 2021 if you file online, we'll try to collect the tax through your wages or pension by adjusting your 2022–23 tax code. If you do not want us to do this, put 'X' in the box - read the notes
- 3 If you owe tax on savings, casual earnings and/or the High Income Child Benefit Charge for the 2021–22 tax year, we'll try to collect it through your wages or pension by adjusting your 2021–22 tax code. If you do not want us to do this, put 'X' in the box - read the notes

3 If you owe tax on savings, casual earnings and/or the High Income Child Benefit Charge for the 2021–22 tax year, we'll try to collect it through your wages or pension by adjusting your 2021–22 tax code.

If you do not want us to do this, put 'X' in the box

- read the notes

If you have paid too much tax

To claim a repayment, fill in boxes 4 to 14 below. If you paid your tax by credit or debit card, we'll always try to repay back to your card first before making any repayment as requested by you below. Please allow up to 4 weeks for any repayment to reach you before contacting us.

4 Name of bank or building society

put 'X' in the box

5 Name of account holder (or nominee)

	11 If your nominee is your tax adviser, put 'X' in the box
	☐

6	Branch sort code	12	Nominee's address
---	------------------	----	-------------------

7	Account number	
---	----------------	--

8 Building society reference number

[illegible]

9 If you do not have a bank or building society account, or if you want us to send a cheque to you or to your nominee, put 'X' in the box

10 If you've entered a nominee's name in box 5, put 'X' in the box

11 If your nominee is your tax adviser, put 'X' in the box

12 Nominee's address

13 and postcode

□ □ □ □ □ □ □ □

14 To authorise your nominee to receive any repayment, you must sign in the box. A photocopy of your signature will not do

Your tax adviser, if you have one

This section is optional. Please read the notes about authorising your tax adviser.

15 Your tax adviser's name	17 The first line of their address including the postcode
<input type="text"/> <input type="text"/>	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>
16 Their phone number	Postcode
<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	18 The reference your adviser uses for you
	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>

Any other information

19 Please give any other information in this space
<div></div>

Signing your form and sending it back

Please fill in this section and sign and date the declaration at box 22.

20 If this tax return contains provisional figures, put 'X' in the box ☐	23 If you've signed on behalf of someone else, enter the capacity. For example, executor, receiver <input type="text"/> <input type="text"/>
20.1 If any of your businesses received coronavirus support payments (such as CJRS, SEISS) you must put 'X' in the box to declare that they have been included as taxable income when calculating profits in the period of this return ☐	24 Enter the name of the person you have signed for <input type="text"/> <input type="text"/>
21 If you're enclosing separate supplementary pages, put 'X' in the box ☐	25 If you filled in boxes 23 and 24 enter your name <input type="text"/> <input type="text"/>
22 Declaration I declare that the information I've given on this tax return and any supplementary pages is correct and complete to the best of my knowledge and belief. I understand that I may have to pay financial penalties and face prosecution if I give false information. Signature <input type="text"/> Date DD MM YYYY <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	26 and your address <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <small>Postcode</small> <input type="text"/>

Příloha č. 3: Žádost o roční zúčtování záloh a daňového zvýhodnění
(Zdroj: Finanční správa, 2021)

ŽÁDOST

o roční zúčtování záloh a daňového zvýhodnění za zdaňovací období

Identifikace poplatníka

Příjmení _____ Jméno(-a) _____ Rodné číslo _____
příp. datum narození _____

Identifikace plátce daně (název)

V souladu s § 38ch a § 35d zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“) žádám o provedení ročního zúčtování záloh na daň a daňového zvýhodnění za uvedené zdaňovací období a současně prohlašuji, že za uvedené zdaňovací období nejsem povinen(-na) podat přiznání k dani z příjmů fyzických osob.

Uvádím, že jsem v uvedeném zdaňovacím období pobíral(-a) příjmy ze závislé činnosti od těchto předchozích plátců daně¹⁾

V kalendářních měsících	Identifikace předchozích plátců daně

¹⁾ vyplňuje se pouze v případě, že poplatník pobíral od předchozích plátců daně (u kterých učinil prohlášení k dani) postupně příjmy, které vstupují do ročního zúčtování záloh a daňového zvýhodnění, včetně mezd zúčtovaných nebo vyplacených poplatníkovi těmito plátců dodatečně v době, kdy poplatník pro ně již nevykonával činnost, kromě příjmů zdanitelných srážkou podle zvláštní sazby daně a kromě příjmů, které nejsou předmětem daně nebo jsou od daně osvobozeny (§ 38ch odst. 4 zákona)

Kromě nároku na slevy na dani a nároku na daňové zvýhodnění uplatněného v Prohlášení poplatníka daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti učiněného podle § 38k odst. 4, případně odst. 7 zákona, uplatňuji za výše uvedené zdaňovací období nárok na:

SLEVY NA DANI

Slevu na manžela (manželku) podle § 35ba odst. 1 písm. b) zákona, který (která) se mnou žil (žila) v uvedeném zdaňovacím období ve společně hospodařící domácnosti a neměl (neměla) v tomto zdaňovacím období vlastní příjem přesahující 68 000 Kč

Jméno(-a)	Příjmení (manžela/manželky)	Rodné číslo	Nárok splněn za ²⁾	ZTP/P ³⁾	Nárok splněn za ⁴⁾

²⁾ uveďte kalendářní měsíce, ve kterých byly splněny podmínky pro uplatnění této slevy na dani, např. 9 - 12

³⁾ označte „X“ pokud byl manželovi (manželce) přiznán nárok na průkaz ZTP/P

⁴⁾ uveďte kalendářní měsíce, ve kterých jsou splněny podmínky pro dvojnásobnou výši této slevy na dani (z titulu průkazu ZTP/P), např. 9 - 12

Slevu za umístění dítěte v předškolním zařízení podle § 35ba odst. 1 písm. g) zákona, na dítě (děti) které se mnou žilo (žily) v uvedeném zdaňovacím období v mé společně hospodařící domácnosti

Jméno(-a)	Příjmení (dítěte)	Rodné číslo	Vynaložená částka (v Kč)

Zároveň prohlašuji, že na výše uvedené dítě (děti) neuplatňuji tuto slevu jiný poplatník žijící v téže společně hospodařící domácnosti

NEZDANITELNÉ ČÁSTI ZÁKLADU DANĚ

Uplatňuji ⁵⁾	Nezdanitelné části základu daně podle § 15 zákona	Uplatňovaná částka (v Kč)
	Bezúplatná plnění - dary (odst. 1)	
	Úroky z úvěru na financování bytových potřeb (odst. 3 a 4)	
	Penzijní příspěštění nebo penzijní pojištění nebo doplňkové penzijní spoření (odst. 5)	
	Pojistné na soukromé životní pojištění (odst. 6)	
	Členské příspěvky člena odborové organizace (odst. 7)	
	Úhrada za zkoušky ověřující výsledky dalšího vzdělávání (odst. 8) ⁶⁾	

⁵⁾ označte „X“ nezdanitelnou část základu daně, kterou uplatňujete

⁶⁾ podle zákona č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů

Prohlášení poplatníka podle § 38k odst. 5 písm. e) zákona o zdanění příjmů z příjmů a § 15 odst. 3 a 4 zákona:
 odpočet úroků ze základu daně, na které uplatňuji nárok z důvodu zaplacených úroků z úvěru použitého na financování bytových potřeb ze
 stavebního spoření, úroků z hypotečního úvěru anebo z jiného úvěru poskytnutého v souvislosti s těmito úvěry, poskytovatelem stavebního
 spoření, bankou, za uvedené zdaňovací období **neuplatňuji** jiná osoba / **uplatňuji** tyto osoby:⁴⁰⁾

Jméno(-a)	Příjmení	Rodné číslo	Adresa bydliště (místo trvalého pobytu)

⁴⁰⁾ tabulku vyplňte pouze v případě, že úroky uplatňuji i jiná osoba/osoby

Prohlašuji, že předmět bytové potřeby podle § 15 odst. 3 zákona, na který uplatňuji odpočet úroků z poskytnutého úvěru, byl užíván v sou-
 ladu s § 15 odst. 4 zákona, a že částka úroků, o kterou si snižuji základ daně podle § 15 odst. 3 a 4 zákona v úhrnu u všech účastníků
 smluv o úvěrech žijících se mnou ve společně hospodařící domácnosti nepřekročila v uplynulém zdaňovacím období částku 300 000 Kč.
 Při placení úroků jen po část roku uplatňovaná částka nepřekročila jednu dvanáctinu této maximální částky za každý měsíc placení úroků.

Uveďte místo (adresu), kde se nachází bytová potřeba, na kterou byl úvěr poskytnut:

Podpisová část

Potvrzuji pravdivost a úplnost údajů uvedených v této žádosti o roční zúčtování záloh a daňového zvýhodnění a prokazuji je příslušnými
 doklady podle § 38l zákona.

Prohlašuji, že jsem si vědom(-a) skutečnosti, že případný rozdíl z nesprávně sražené daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti,
 případně neoprávněně vyplacená částka na daňovém bonusu z poskytnutého daňového zvýhodnění, který(-á) vznikl(-a) mým zaviněním,
 mi bude v plné výši včetně úroku z prodlení sražen(-a) na základě dohody s plátcem daně (§ 38i odst. 5 písm. a) zákona). V případě,
 že k dohodě s plátcem daně o sražení dlužné částky nedojde, bude vzniklý rozdíl v souladu s § 38i odst. 5 písm. b) zákona vybrán
 správcem daně prostřednictvím daňového přiznání podle § 38g odst. 5 zákona.

Současné žádám v souladu s § 38k odst. 7 zákona o dodatečné uplatnění slev na dani / daňového zvýhodnění ⁵¹⁾

	Žádost o roční zúčtování záloh a daňového zvýhodnění učiněná ⁵⁰⁾ (písemně, elektronicky) a datum	Ověření plátcem daně ⁵¹⁾ (písemně, elektronicky) a datum
Za uvedené zdaňovací období		

⁵⁰⁾ v případě, že v souladu s § 38k odst. 7 zákona uplatňujete slevy na dani podle § 35ba odst. 1 písm. a,c,d,e,f) příp. daňové zvýhodnění dodatečně
 v rámci žádosti o roční zúčtování záloh a daňového zvýhodnění, pak označte „X“ a pro uplatnění použijte tiskopis Prohlášení poplatníka daně z příjmů
 fyzických osob ze závislé činnosti na příslušné zdaňovací období a postupujte při vyplnění dle „upozornění“ na str. 2 tohoto tiskopisu MFin 5457

⁵¹⁾ rozumně se projev vůle poplatníka, buď písemně (podpis) nebo elektronicky

⁵²⁾ plátcem daně ověřil nárok na slevy na dani podle § 35ba zákona, nárok na nezdanitelné části základu daně podle § 15 zákona

Další záznamy

(Zdroj: Gov.uk, 2021 b)

Tax year 6 April 2020 to 5 April 2021 (2020-21)

Your name	Your Unique Taxpayer Reference (UTR)
<input type="text"/>	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>

For help filling in this form, go to www.gov.uk/taxreturnforms and read the notes and helpsheets.

Complete an 'Employment' page for each employment or directorship

1	Pay from this employment – the total from your P45 or P60 – before tax was taken off £ <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> • <input type="text"/> <input type="text"/>	6	If you were a company director, put 'X' in the box ☐
2	UK tax taken off pay in box 1 £ <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> • <input type="text"/> <input type="text"/>	6.1	If you ceased being a director before 6 April 2021, put the date the directorship ceased in the box DD MM YYYY <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>
3	Tips and other payments not on your P60 £ <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> • <input type="text"/> <input type="text"/>	7	And, if the company was a close company, put 'X' in the box ☐
4	PAYE tax reference of your employer (on your P45/P60) <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> / <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	8	If this employment income is from inside off-payroll working engagements, put 'X' in the box – read the notes ☐
5	Your employer's name <input type="text"/>	8.1	If box 1 includes any disguised remuneration income, put 'X' in the box – read the notes ☐

Benefits from your employment – use your form P11D (or equivalent information)

9	Company cars and vans	£	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	•	<input type="text"/>	<input type="text"/>
10	Fuel for company cars and vans	£	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	•	<input type="text"/>	<input type="text"/>
11	Private medical and dental insurance	£	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	•	<input type="text"/>	<input type="text"/>
12	Vouchers, credit cards and excess mileage allowance	£	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	•	<input type="text"/>	<input type="text"/>
13	Goods and other assets provided by your employer	£	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	•	<input type="text"/>	<input type="text"/>
14	Accommodation provided by your employer	£	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	•	<input type="text"/>	<input type="text"/>
15	Other benefits (including interest-free and low interest loans)	£	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	•	<input type="text"/>	<input type="text"/>
16	Expenses payments received and balancing charges	£	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	•	<input type="text"/>	<input type="text"/>

Employment expenses

<p>17 Business travel and subsistence expenses</p> <p>£ <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> . <input type="text"/> <input type="text"/></p>	<p>19 Professional fees and subscriptions</p> <p>£ <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> . <input type="text"/> <input type="text"/></p>
<p>18 Fixed deductions for expenses</p> <p>£ <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> . <input type="text"/> <input type="text"/></p>	<p>20 Other expenses and capital allowances</p> <p>£ <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> . <input type="text"/> <input type="text"/></p>

Second employment

Complete an 'Employment' page for each employment or directorship

<p>1 Pay from this employment – the total from your P45 or P60 – before tax was taken off</p> <p>£ <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> . <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/></p> <p>2 UK tax taken off pay in box 1</p> <p>£ <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> . <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/></p> <p>3 Tips and other payments not on your P60</p> <p>£ <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> . <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/></p> <p>4 PAYE tax reference of your employer (on your P45/P60)</p> <p><input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> / <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/></p> <p>5 Your employer's name</p> <p><input type="text"/></p>	<p>6 If you were a company director, put 'X' in the box</p> <p><input type="text"/></p> <p>6.1 If you ceased being a director before 6 April 2021, put the date the directorship ceased in the box DD MM YYYY</p> <p><input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/></p> <p>7 And, if the company was a close company, put 'X' in the box</p> <p><input type="text"/></p> <p>8 If this employment income is from inside off-payroll working engagements, put 'X' in the box – read the notes</p> <p><input type="text"/></p> <p>8.1 If box 1 includes any disguised remuneration income, put 'X' in the box – read the notes</p> <p><input type="text"/></p>
--	---

Benefits from your employment – use your form P11D (or equivalent information)

<p>9 Company cars and vans</p> <p>£ <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> . <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/></p> <p>10 Fuel for company cars and vans</p> <p>£ <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> . <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/></p> <p>11 Private medical and dental insurance</p> <p>£ <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> . <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/></p> <p>12 Vouchers, credit cards and excess mileage allowance</p> <p>£ <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> . <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/></p>	<p>13 Goods and other assets provided by your employer</p> <p>£ <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> . <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/></p> <p>14 Accommodation provided by your employer</p> <p>£ <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> . <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/></p> <p>15 Other benefits (including interest-free and low interest loans)</p> <p>£ <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> . <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/></p> <p>16 Expenses payments received and balancing charges</p> <p>£ <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> . <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/></p>
--	---

Employment expenses

<p>17 Business travel and subsistence expenses</p> <p>£ <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> . <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/></p> <p>18 Fixed deductions for expenses</p> <p>£ <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> . <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/></p>	<p>19 Professional fees and subscriptions</p> <p>£ <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> . <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/></p> <p>20 Other expenses and capital allowances</p> <p>£ <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> . <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/></p>
--	---

i Share schemes, employment lump sums, compensation, deductions and Seafarers' Earnings Deduction are on the 'Additional information' pages.

Příloha č. 5: Potvrzení o zdanitelných příjmech ze závislé činnosti

(Zdroj: Finanční správa, 2021)

POTVRZENÍ

o zdanitelných příjmech ze závislé činnosti,

sražených zálohách na daň z těchto příjmů a daňovém zvýhodnění¹⁾

podle zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“)

za období 2020

Jméno a příjmení poplatníka _____ Rodné číslo²⁾ _____
 Adresa bydliště (místa trvalého pobytu) _____ PSČ _____
 Poplatník učinil – neučinil³⁾ prohlášení⁴⁾ – na zdaňovací období⁵⁾ _____
 – na tyto měsíce zdaňovacího období (číselné označení)⁶⁾ _____

1.	Úhrn zúčtovaných příjmů ze závislé činnosti zdanitelných v ČR																															
2.	Z ř. 1 příjmy vyplacené nebo obdržené do 31. ledna 2021 (§ 5 odst. 4 zákona)																															
3.	Zúčtováno v měsících (číselné označení)	XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX																														
4.	Doplatky příjmů podle § 5 odst. 4 zákona zúčtovaných ve zdaňovacích obdobích 2005–2007																															
5.	Doplatky příjmů podle § 5 odst. 4 zákona zúčtovaných ve zdaňovacím období 2008–2019																															
6.	Úhrn povinného pojistného z příjmů uvedených na ř. 2 (§ 6 odst. 12 zákona) ⁸⁾																															
7.	Úhrn pojistného, které byl povinen platit zaměstnavatel z příjmů uvedených na ř. 5 ⁹⁾																															
8.	Základ daně (ř. 2 + ř. 4 + ř. 5 + ř. 6 + ř. 7)																															
9.	Skutečně sražená záloha na daň z příjmů uvedených na ř. 2																															
10.	Skutečně sražená záloha na daň z příjmů uvedených na ř. 4 ¹⁾																															
11.	Skutečně sražená záloha na daň z příjmů uvedených na ř. 5 ⁹⁾																															
12.	Záloha na daň z příjmů celkem (ř. 9 + ř. 10 + ř. 11)																															
13.	Úhrn vyplacených měsíčních daňových bonusů																															
14.	Solidární zvýšení daně u záloh (§ 38ha zákona) v měsících ¹³⁾																															
15.	Příspěvek zaměstnavatele na soukromé životní pojištění (§ 6 odst. 9 písm. p) bod 3 zákona) ¹⁴⁾ ¹⁵⁾																															
16.	Děti uplatněné jako vyživované pro účely daňového zvýhodnění podle § 35c a § 35d zákona	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th>Jméno a příjmení</th> <th>Rodné číslo</th> <th>ZTP/P od-do</th> <th>Ve výši na jedno dítě od-do</th> <th>Ve výši na druhé dítě od-do</th> <th>Ve výši na třetí a další dítě od-do</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td></tr> <tr><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td></tr> <tr><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td></tr> <tr><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td></tr> </tbody> </table>	Jméno a příjmení	Rodné číslo	ZTP/P od-do	Ve výši na jedno dítě od-do	Ve výši na druhé dítě od-do	Ve výši na třetí a další dítě od-do																								
Jméno a příjmení	Rodné číslo	ZTP/P od-do	Ve výši na jedno dítě od-do	Ve výši na druhé dítě od-do	Ve výši na třetí a další dítě od-do																											
17.	Invalidita (ZTP/P) poplatníka uplatněná jako sleva na dani podle § 35ba odst. 1 písm. c) až e) zákona pro snížení záloh na daň	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th>Od-do</th> <th>Stupeň invalidity (ZTP/P)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td> </td><td> </td></tr> <tr><td> </td><td> </td></tr> <tr><td> </td><td> </td></tr> </tbody> </table>	Od-do	Stupeň invalidity (ZTP/P)																												
Od-do	Stupeň invalidity (ZTP/P)																															
18.	Soustavná příprava na budoucí povolání poplatníka uplatněná jako sleva na dani (sleva na studenta) podle § 35ba odst. 1 písm. f) zákona pro snížení záloh na daň	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th>Od-do</th> <th>Škola</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td> </td><td> </td></tr> <tr><td> </td><td> </td></tr> <tr><td> </td><td> </td></tr> </tbody> </table>	Od-do	Škola																												
Od-do	Škola																															
19.	Roční zúčtování záloh a daňového zvýhodnění nebylo – bylo ²⁾ provedeno s tímto výsledkem ¹⁰⁾ Přeplatek na dani z ročního zúčtování záloh (§ 38ch odst. 5 zákona) ve výši Kč byl vrácen poplatníkovi dne Doplatek ze zúčtování (§ 35d odst. 8 zákona) ve výši Kč byl vrácen poplatníkovi dne z toho činí přeplatek na dani po slevě Kč z toho činí doplatek na daňovém bonusu ¹¹⁾ / přepravená částka na daňovém bonusu ¹²⁾ Kč V rámci ročního zúčtování záloh byl základ daně snížen o částku ve výši Kč podle § 15 odst. 5 zákona a částku ve výši Kč podle § 15 odst. 6 zákona ¹⁶⁾																															
20.	Úhrn pojistného podle § 38j odst. 10 zákona, které je povinen platit daňový rezident ČR ¹¹⁾																															

Toto potvrzení nahrazuje potvrzení vydané dne.....¹²⁾

Jméno a adresa plátce daně

Daňové identifikační číslo plátce daně

C Z

Vyhotovil

Číslo telefonu

Dne

Podpis plátce daně

25 5480 MFin 5460 - vzor č. 28

Příloha č. 6: Potvrzení o zdanitelných příjmech ze zaměstnání (P60)

(Zdroj: Gov.uk, 2020 b)

P60 End of Year Certificate		Employee's details																										
Tax year to 5 April 2021		Surname <input type="text"/>																										
To the employee: Please keep this certificate in a safe place as you will need it if you have to fill in a tax return. You also need it to make a claim for tax credits and Universal Credit or to renew your claim. It also helps you check that your employer is using the correct National Insurance number and deducting the right rate of National Insurance contributions. By law you are required to tell HM Revenue and Customs about any income that is not fully taxed, even if you are not sent a tax return. HM Revenue and Customs		Forenames or initials <input type="text"/>																										
		National Insurance number <input type="text"/>	Works/payroll number <input type="text"/>																									
		Pay and Income Tax details <table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>Pay £ p</th> <th>Tax deducted £ p</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>In previous employment(s)</td> <td><input type="text"/></td> <td><input type="text"/></td> </tr> <tr> <td>In this employment</td> <td>★ <input type="text"/></td> <td><input type="text"/></td> </tr> <tr> <td>Total for year</td> <td><input type="text"/></td> <td><input type="text"/></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td>Final tax code <input type="text"/></td> </tr> </tbody> </table>			Pay £ p	Tax deducted £ p	In previous employment(s)	<input type="text"/>	<input type="text"/>	In this employment	★ <input type="text"/>	<input type="text"/>	Total for year	<input type="text"/>	<input type="text"/>			Final tax code <input type="text"/>										
	Pay £ p	Tax deducted £ p																										
In previous employment(s)	<input type="text"/>	<input type="text"/>																										
In this employment	★ <input type="text"/>	<input type="text"/>																										
Total for year	<input type="text"/>	<input type="text"/>																										
		Final tax code <input type="text"/>																										
The figures marked ★ should be used for your tax return, if you get one																												
National Insurance contributions in this employment <table border="1"> <thead> <tr> <th>NIC table letter</th> <th>Earnings at the Lower Earnings Limit (LEL) (where earnings are equal to or exceed the LEL)</th> <th>Earnings above the LEL, up to and including the Primary Threshold (PT)</th> <th>Earnings above the PT, up to and including the Upper Earnings Limit (UEL)</th> <th>Employee's contributions due on all earnings above the PT</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td></td> <td>£ <input type="text"/></td> <td>£ <input type="text"/></td> <td>£ <input type="text"/></td> <td>£ p <input type="text"/></td> </tr> <tr> <td></td> <td><input type="text"/></td> <td><input type="text"/></td> <td><input type="text"/></td> <td><input type="text"/></td> </tr> <tr> <td></td> <td><input type="text"/></td> <td><input type="text"/></td> <td><input type="text"/></td> <td><input type="text"/></td> </tr> <tr> <td></td> <td><input type="text"/></td> <td><input type="text"/></td> <td><input type="text"/></td> <td><input type="text"/></td> </tr> </tbody> </table>				NIC table letter	Earnings at the Lower Earnings Limit (LEL) (where earnings are equal to or exceed the LEL)	Earnings above the LEL, up to and including the Primary Threshold (PT)	Earnings above the PT, up to and including the Upper Earnings Limit (UEL)	Employee's contributions due on all earnings above the PT		£ <input type="text"/>	£ <input type="text"/>	£ <input type="text"/>	£ p <input type="text"/>		<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>		<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>		<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
NIC table letter	Earnings at the Lower Earnings Limit (LEL) (where earnings are equal to or exceed the LEL)	Earnings above the LEL, up to and including the Primary Threshold (PT)	Earnings above the PT, up to and including the Upper Earnings Limit (UEL)	Employee's contributions due on all earnings above the PT																								
	£ <input type="text"/>	£ <input type="text"/>	£ <input type="text"/>	£ p <input type="text"/>																								
	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>																								
	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>																								
	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>																								
Statutory payments included in the pay 'In this employment' figure above <table border="1"> <tbody> <tr> <td>Statutory Maternity Pay</td> <td>£ p <input type="text"/></td> <td>Statutory Paternity Pay</td> <td>£ p <input type="text"/></td> <td>Statutory Shared Parental Pay</td> <td>£ p <input type="text"/></td> </tr> <tr> <td>Statutory Adoption Pay</td> <td>£ p <input type="text"/></td> <td>Statutory Parental Bereavement Pay</td> <td>£ p <input type="text"/></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>				Statutory Maternity Pay	£ p <input type="text"/>	Statutory Paternity Pay	£ p <input type="text"/>	Statutory Shared Parental Pay	£ p <input type="text"/>	Statutory Adoption Pay	£ p <input type="text"/>	Statutory Parental Bereavement Pay	£ p <input type="text"/>															
Statutory Maternity Pay	£ p <input type="text"/>	Statutory Paternity Pay	£ p <input type="text"/>	Statutory Shared Parental Pay	£ p <input type="text"/>																							
Statutory Adoption Pay	£ p <input type="text"/>	Statutory Parental Bereavement Pay	£ p <input type="text"/>																									
Other details <table border="1"> <tbody> <tr> <td>Student Loan deductions in this employment (whole £s only)</td> <td>£ <input type="text"/></td> </tr> <tr> <td>Postgraduate Loan deductions in this employment (whole £s only)</td> <td>£ <input type="text"/></td> </tr> <tr> <td colspan="2">To employee <input type="text"/></td> </tr> </tbody> </table>		Student Loan deductions in this employment (whole £s only)	£ <input type="text"/>	Postgraduate Loan deductions in this employment (whole £s only)	£ <input type="text"/>	To employee <input type="text"/>		Your employer's full name and address (including postcode) <input type="text"/> Employer PAYE reference <input type="text"/>																				
Student Loan deductions in this employment (whole £s only)	£ <input type="text"/>																											
Postgraduate Loan deductions in this employment (whole £s only)	£ <input type="text"/>																											
To employee <input type="text"/>																												
Certificate by Employer/Paying Office: This form shows your total pay for Income Tax purposes in this employment for the year. Any overtime, bonus, commission etc, Statutory Sick Pay, Statutory Maternity Pay, Statutory Paternity Pay, Statutory Shared Parental Pay, Statutory Parental Bereavement Pay or Statutory Adoption Pay is included.																												